

Handläggare
Emma Liljenberg
Telefon: 08-508 12008

Till
Södermalms stadsdelsnämnd

Verksamhetsplan 2025 för Södermalms stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan, budget samt tillhörande bilagor och överlämnar denna till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till resultatenheter.
3. Nämnden begär budgetjustering om 1,2 mnkr för kostnader för biologisk mångfald.
4. Nämnden begär budgetjustering om 4,9 mnkr för utgifter avseende trygghetsinvesteringar.
5. Nämnden begär budgetjustering om 1,4 mnkr för utgifter avseende Stockholm vid vattnet.
6. Nämnden begär budgetjustering om 20,4 mnkr för utgifter avseende klimatinvesteringar.
7. Nämnden begär budgetjustering om 2,0 mnkr för utgifter för trädplantering och viss trädvård.
8. Nämnden begär budgetjustering för investeringsmedel om 5,3 mnkr för utgifter avseende marksättningar vid Sickla udde.

Södermalms stadsdelsnämnd

08-508 12008

emma.liljenberg@stockholm.se

start.stockholm

9. Nämnden anmäler omslutningsförändringar om 440,2 mnkr.

Innehållsförteckning

Inledning	4
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	16
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid.....	17
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	23
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	28
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	36
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	46
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	50
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	51
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	55
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	58
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	59
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	61
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	62
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	64
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	68

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	71
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	76
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	80
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	87
Redovisning av ekonomi.....	94
Nämndens ekonomiska förutsättningar	94
Investeringar	99
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	101
Resultatenheter	101
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	102
Budgetjusteringar.....	102
Omslutningsförändringar	104
Medel för lokaländamål.....	105
Övriga ekonomiska redovisningar.....	105
Systematiskt kvalitetsarbete.....	105
Övrigt	107

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 01 - Blankettset SDN12

Bilaga 2: Bilaga 02 - System för intern kontroll

Bilaga 3: Bilaga 03 - Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan VP 2025

Bilaga 4: Bilaga 04 - Kompetensförsörjningsplan 2025-2027

Bilaga 5: Bilaga 05 - Plan för upphandling 2025-2027

Bilaga 6: Bilaga 06 - Reviderad lägesbild samverkansöverenskommelse

Bilaga 7: Bilaga 07 - Priser och prestationer

Bilaga 8: Bilaga 08 - Bilaga 3a Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål drift

Bilaga 9: Bilaga 08 - Bilaga 3b Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål investeringar

Inledning

Stockholms stads budget är överordnad och styrande för stadens verksamheter. Samtliga nämnder ska enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning upprätta en verksamhetsplan med utgångspunkt från kommunfullmäktiges budget.

Verksamhetsplanen utgår från kommunfullmäktiges budget för 2025 och även från de tre inriktningsmålen:

1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden
2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Verksamhetsplanen beskriver hur nämnden ska arbeta utifrån kommunfullmäktiges angivna inriktningsmål, verksamhetsområdesmål, indikatorer och aktiviteter. Nämndmål tas fram som stödjer och konkretiserar dessa mål. Det förväntade resultatet tydliggör vilka resultat nämnden eftersträvar att nå det kommande verksamhetsåret. I beskrivningen av respektive mål förtydligas vilka områden nämnden prioriterar för att målen ska nås. Nämnden tar även fram egna indikatorer och aktiviteter för att säkerställa att verksamheterna arbetar utifrån fastställda målsättningar. På så sätt är det möjligt att följa upp och styra mot nämndens mål. Underlag till måluppfyllelse bygger även på brukarundersökningar och andra uppföljningar, samt resultatet av de aktiviteter som verksamheterna genomför.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i stadsdelsdirektörens stab och kansli i samarbete med förvaltningsledningen samt chefer och nyckelpersoner inom respektive avdelning. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen den 27 november och pensionärsrådet den 2 december 2024. Södermalms råd för funktionshinderfrågor har varit involverade i framtagandet av verksamhetsplanen genom en gemensam workshop med förvaltningen.

Stadsdelsnämndens ansvar och uppdrag

Stadsdelsnämnden ansvarar för kommunal förskola, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, stadsmiljö, socialpsykiatri, individ- och familjeomsorg, konsumentvägledning, fritids- och kulturverksamhet, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder. Nämndens arbete ska bygga på en helhetssyn och goda kunskaper om förhållandena i stadsdelsområdet. Behoven hos stadsdelsområdets invånare förändras över tid och servicen ska anpassas efter detta.

Inom alla ansvarsområden ska stadsdelsnämnden verka för genomförandet av Agenda 2030:s 17 globala hållbarhetsmål.

Södermalms stadsdelsområde och befolkning

Stadsdelsområdet omfattar stadsdelarna: Södermalm, Långholmen, Reimersholme, Hammarby Sjöstad, Gamla stan och Riddarholmen.

Södermalms stadsdelsförvaltning förväntas ha 131 351 invånare år 2025 enligt SWECO:s

befolkningsprognos. Invånarantalet förväntas öka något till år 2026 för att sedan minska varje år fram till år 2030. Antalet förskolebarn minskar årligen under planperioden fram till år 2030 och motsvarar 715 färre barn. Den befolkningsgrupp som ökar mest är personer över 65 år och procentuellt mest i åldersgruppen 85 år och äldre som ökar med 55 procent under planperioden fram till år 2030. Den prognosticerade minskningen av antalet barn i förskoleålder och ökningen av antalet äldre innebär att verksamheterna riktat mot dessa målgrupper behöver vara anpassningsbara och snabbt kunna ställa om efter målgruppernas behov.

Stadsdelsnämnden

Stadsdelsnämnden består av 13 ledamöter och 13 ersättare. Kommunfullmäktige (KF) utser ledamöter och ersättare i stadsdelsnämnden. Bland ledamöterna utser KF en ordförande och en vice ordförande. Södermalms stadsdelsnämnd leds av ordförande (S), 1:e vice ordförande (C) och 2:e vice ordförande (MP).

Sociala delegationen är ett beredande och beslutande utskott till nämnden. Den består av valda ledamöter och ersättare från nämnden. De fattar beslut i vissa ärenden som berör enskilda individer och familjer.

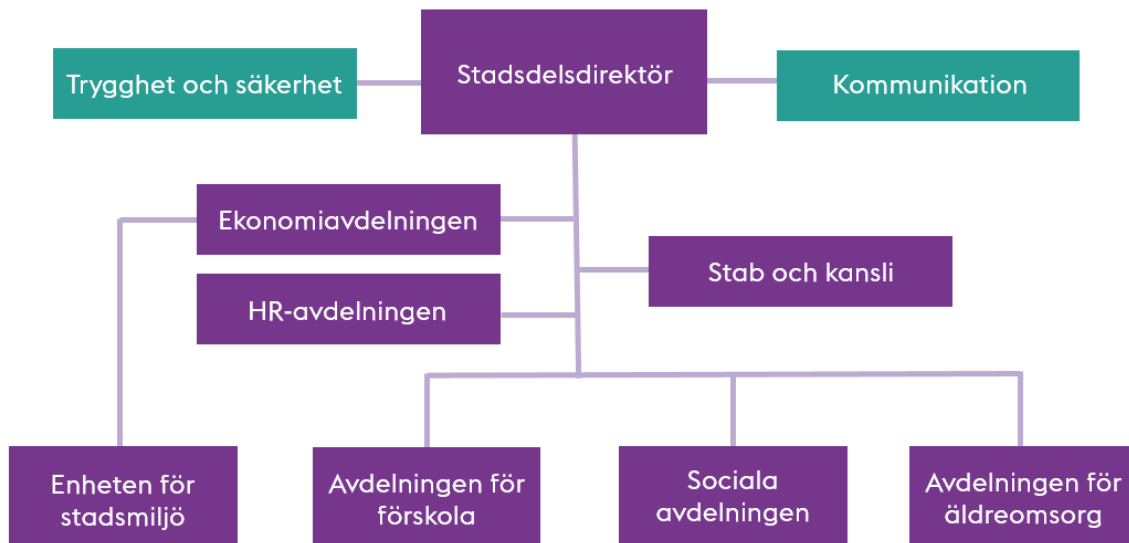
Lokalt pensionärsråd, lokalt råd för funktionshinderfrågor och lokalt ungdomsråd

Ett pensionärsråd och ett råd för funktionshinderfrågor är knutna till stadsdelsnämnden och fungerar som en länk mellan invånare, förvaltning och förtroendevalda. Pensionärsrådet sammanträder regelbundet i anslutning till nämndens sammanträden. Södermalms lokala råd för funktionshinderfrågor sammanträder regelbundet under året och tar initiativ till förbättringar för personer med funktionsnedsättning i alla åldrar och lämnar synpunkter på relevanta ärenden. Förvaltningens ungdomsråd, som består av representanter från stadsdelsområdets högstadieskolor, fortsätter att bidra i relevanta frågor för målgruppen.

Stadsdelsförvaltningens ledning och organisation

Stadsdelsförvaltningen leds av en stadsdelsdirektör som har det övergripande ansvaret för all verksamhet. Direktören svarar inför nämnden och leder samverkan med de fackliga organisationerna. Direktören leder förvaltningen tillsammans med avdelningschefer och kommunikationsstrateg. Dessa utgör förvaltningens ledning som ansvarar för strategisk planering, styrning och uppföljning av verksamheten. Direktören har även ansvaret för att leda utvecklingen av det förvaltningsövergripande trygghets- och säkerhetsarbetet.

Förvaltningens kärnverksamhet är indelad i förskoleavdelningen, sociala avdelningen, avdelningen för äldreomsorg och enheten för stadsmiljö som tillhör en av de tre administrativa avdelningarna - ekonomiavdelningen. Övriga administrativa avdelningar är stab och kansli och HR-avdelningen. Under stadsdelsdirektören finns även funktionerna trygghet och säkerhet och Kommunikation.



Nämndens planerade verksamhet för året

Nämndens prioriterade arbete under år 2025 bedrivs utifrån från följande utgångspunkter:

Stärka den lokala demokratin

Genom den utvecklade hanteringen av medborgarförslag och genomförandet av (fler) medborgardialoger med invånare, civilsamhälle och det lokala näringslivet stärks lokaldemokratin. Inom Södermalms stadsdelsområde finns många aktiva föreningar som tar emot föreningsbidrag och kompletterar förvaltningens kärnverksamhet. Förvaltningen fortsätter att förstärka föreningsbidragen under året. Platssamverkan och platsaktivering med fokus på trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder ökar tryggheten i och attraktionskraften till stadsdelsområdet.

Ett intensifierat klimat- och miljöarbete

För att bidra till stadens övergripande mål om en klimatpositiv stad senast 2030 intensifieras klimat- och miljöarbetet. Genom att bland annat minska energianvändningen i de egna verksamheterna, utveckla arbetet med att stärka den biologiska mångfalden och genomföra andra klimatåtgärder i parkmiljön samt minska klimat- och miljöpåverkan genom en ökad andel ekologiska och klimatsmarta livsmedel och minskad plastanvändning i verksamheterna stärks förutsättningarna för ett mer hållbart stadsdelsområde. I arbetet med att uppfylla stadens mål om ett klimatsmart och hållbart Stockholm är medarbetarna en viktig resurs. Därför prioriteras arbetet med att öka medarbetarnas kunskaper om stadens nya miljöprogram och kommande klimathandlingsplan.

En god arbetsgivare

Ett systematiskt arbete bedrivs för att vara en attraktiv och föredömlig arbetsgivare. Heltid är norm vid nyanställningar och andelen timanställda minskar tack vare ett ihärdigt arbete med att skapa hållbara scheman och inrättandet av resursteam med tillsvidareanställd personal som kan täcka upp vid frånvaro med kort varsel.

Chefer har en hög kompetens och förståelse för sitt uppdrag. Nya chefer stärks genom introduktionsatsningen "Chefens första år" för att snabbt komma in i stadens arbetsgivarroll. Stadens nya chefsstruktur med färre antal underställda möjliggör ett närvarande ledarskap. Det systematiska arbetsmiljöarbetet ger en god social och organisatorisk arbetsmiljö som bidrar till ett öppet arbetsklimat där medarbetarna aktivt deltar för att utveckla verksamheten med stockholmarnas bästa i fokus.

Nedan redovisas kortfattat vad stadsdelsnämndens verksamheter ska uppnå under året.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Förebyggande arbete för att ge barn och ungdomar möjlighet till en trygg uppväxt med jämlika villkor

Förvaltningen fortsätter att prioritera det förebyggande arbetet för att ge barn och ungdomar möjlighet till en trygg uppväxt med jämlika villkor och en rik fritid. Samverkan mellan förskolan och socialtjänsten stärks ytterligare för att tidigt identifiera barn och familjer i riskzon. Förskolorna har rutiner för orosanmälan enligt socialtjänstlagen och deltar i socialtjänstens tidiga förebyggande arbete. Samverkan mellan vårdnadshavare, skola, socialtjänst och polis stärks ytterligare för att tidigt upptäcka barn och ungdomar som riskerar någon form av social utsatthet, kriminalitet eller missbruk av alkohol eller narkotika. Fältassistenterna och enheten för barn och ungdom fortsätter, tillsammans med lokalpolis och socialsekreterare hos polis, att utveckla sitt samarbete och informationsutbyte gällande unga i riskzon. Öppenvårdsinsatser riktade till barn och unga är centrala i det förebyggande arbetet. Preventionsgruppens förebyggande team fortsätter arbetet med att utveckla de föräldrastödsinsatser som finns, arbeta tydligare med anhöriga och utöka antalet BRA-samtal (Barns rätt som anhöriga).

Omställningsarbete ny socialtjänstlag

Den nya socialtjänstlagen som planeras träda i kraft 1 juli 2025 innebär ett omfattande arbete med omställning mot en kunskapsbaserad socialtjänst, med fokus på tillgänglighet och tidiga insatser utan föregående behovsprövning. Under året kommer fokus ligga på den implementering som krävs för att möta den nya lagens krav men också på ett mer långsiktigt omställningsarbete för att möta intentionerna om tillgänglighet och förstärkt förebyggande arbete. Några av de prioriterade aktiviteterna inom förvaltningens projekt kommer vara genomförandet av invånardialoger för att utforska stockholmarnas perspektiv på tillgänglighet och kontakt med socialtjänsten samt genomförandet av barnkonsekvensanalyser av planerade förändringar. Ett pilotprojekt genomförs i samarbete med förskoleavdelningen, i syfte att pröva en modell för en ingång till tidigt stöd från socialtjänsten. Projektet omfattar flera förskolor, öppna förskolor, samt myndighets- och utförarsidan inom socialtjänsten. Målet med

pilotprojektet är att barn och föräldrar i behov av stöd ska få stöd i ett tidigt skede.

Inkluderande och attraktiva aktiviteter

Förvaltningens aktiviteter ska vara tillgängliga för alla oavsett ålder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsförmåga, sexuell läggning eller socioekonomisk bakgrund. Fritidsverksamheten skapar förutsättningar för ungdomars val av en positiv livsstil och främjar delaktighet i samhället och förvaltningen prioriterar fortsatt arbetet med att utveckla fritidsverksamheten för att nå de målgrupper som idag inte deltar i lika hög utsträckning, exempelvis ungdomar med funktionsnedsättning, HBTQI+-personer, flickor och nyanlända.

Hållbar utveckling, språkutveckling, delaktighet och inflytande inom förskolan

Södermalms stadsdelsområdes kommunala förskolor ska vara likvärdiga och ha en hög kvalitet. Utbildningen utgår från en helhetssyn på barn och deras behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Förskolan ska särskilt uppmärksamma barn som av olika anledningar behöver mer ledning och stimulans eller särskilt stöd. Undervisningen anpassas för att stärka varje barns lärande och tillgodose deras individuella behov.

Verksamheterna prioriterar fortsatt arbetet med att vidareutveckla barnens möjligheter till att utveckla sitt språk. Förskolorna ska skapa lärmiljöer där barn uppmuntras att använda språket på många olika sätt. Det finns ett behov av att vidareutveckla den pedagogiska dokumentationen så att den används i dialog med barnen för att synliggöra delaktighet och inflytande. Under 2025 fortsätter införande av ett nytt digitalt system för dokumentation i förskolan.

Alla barn och unga ska ha lika goda uppväxtvillkor

Alla barn och unga ska ha lika goda uppväxtvillkor och förvaltningens arbete inom samtliga verksamhetsområden ska beakta barnperspektivet i ärenden där beslut kan komma att påverka barn och unga. Genom att stärka barn- och barnrättsperspektivet med utgångspunkt i barnkonventionen och med fokus på skolan som skyddsfaktor skapas bättre förutsättningar för trygga placeringar. Den interna samverkan mellan socialtjänst och förskola bidrar till ett välfungerande samarbete med andra aktörer såsom grund- och gymnasieskola, lokalpolis, barn- och ungdomspsykiatri, habiliteringen och andra verksamheter inom Region Stockholm. Samverkan bidrar till att tidigt upptäcka och motverka en negativ utveckling när det gäller bland annat psykisk ohälsa, kriminalitet och skolfrånvaro.

Samverkan skola, förskola, socialtjänst, fritidsverksamhet och polis

Förvaltningen förstärker samverkan med skolan gällande enskilda barn med särskilt fokus på placerade barns skolgång. Förvaltningens socialsekreterare placerad hos lokalpolisen bidrar till en löpande nulägesbild som gör att förvaltningen kan rikta insatser i det uppsökande och förebyggande arbetet med fokus på barn och ungdomar. Arbetet med lokalt BOB-råd (barn och unga i organiserad brottslighet) fortsätter där lokalpolisen är sammankallande och aktörer som polis, primärvård och utbildningsförvaltningen ingår. Genom forumet skapas gemensamma aktuella lägesbilder för att på bästa sätt rikta effektiva insatser i det brottsförebyggande arbetet. Förvaltningen har tillsammans med utbildningsförvaltningen byggt upp två skolsociala team. Skolsociala teamet som omfattar elever i årskurserna 2-8 och med en frånvaro mellan 20-80 procent och skolsociala teamet 2.0 som riktar sig till yngre

barn i mellanstadieålder som har en frånvaro mellan 80-100 procent. Under året kommer Skolsociala teamet 2.0 att utvärderas i samarbete med utbildningsförvaltningen.

Våldsförebyggande arbetet

Förvaltningen förebygger att personer utsätts för våld i nära relationer med särskilt fokus på utsatta grupper som äldre och personer med funktionsnedsättning eller beroendeproblematik. Samverkan och samhandläggningen kring äldre med komplexa behov fortsätter att stärkas. Våldsutsatta och våldsutövare erbjuds råd, stöd och behandling hos Relationsvårdscentrum innerstaden (RVCI) där kompetens finns att möta särskilt sårbara grupper. Samarbetet mellan beställare och RVCI fortsätter att stärkas för att öka antalet barnuppdrag och erbjuda fler barn stödsatser. Förvaltningen ska, med stöd av socialförvaltningen, implementera de nya samverkansprocesser och arbetssätt som anges i framtaget Bryt upp-program – sammanhållet stöd för våldsutsatta.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningens verksamheter implementerar och arbetar utifrån principerna i stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. I linje med Stockholmarnas fokus fortsätter förvaltningens utvecklingsprojekt för tydligare beställningar och ökad delaktighet hos brukarna i arbetet med genomförandepå planer och arbetet utökas till fler verksamheter. Arbetet med hälsofrämjande insatser för att stärka förutsättningarna för god fysisk och psykisk hälsa och en känsla av sammanhang, jämlika relationer och kunskap om rättigheter för unga och vuxna med funktionsnedsättning är fortsatt prioriterat. Det finns ett ökat stödbehov hos äldre med funktionsnedsättning som bor i gruppboende då dessa personer vanligtvis bor kvar i sina bostäder under hela livet. Förvaltningen fortsätter att utveckla samarbete med befintliga seniorverksamheter för personer över 65 år som erbjuder aktiviteter, såsom Tellus fritidscenter.

Förstärkt samverkan kring samsjukliga

Förvaltningen fortsätter utveckla samverkan och insatser med andra aktörer och huvudmän för vuxna personer med samsjuklighet. Ett sammanhållet stöd av flera myndigheter och vårdgivare, bland annat psykiatri och beroendevården, är viktigt för den enskildes återhämtning och för att stärka och förebygga psykisk och fysisk ohälsa.

Omställningsarbete god och nära vård och omsorg

Sedan september 2024 har förvaltningen anställt en projektledare som under ett år ska leda och samordna arbetet med förvaltningens omställning till en god och nära vård och omsorg med huvudfokus på äldreomsorgen. För att få mer kraft i omställningsarbetet kommer äldreomsorgens prioriterade områden under 2025 utgå från stadens fyra gemensamma fokusområden i den stadsövergripande handlingsplanen för god och nära vård och omsorg.

En personcentrerad vård och omsorg

Personcentrerad vård och omsorg innebär att se den enskilda personen, involvera och anpassa insatser och åtgärder efter individens önskemål, resurser och förutsättningar. Förvaltningen fortsätter arbetet med tydlig och tillgänglig information om insatser samt kontaktvägar till verksamheterna för att individen ska hitta rätt stöd och hjälp. Arbetet med att utveckla hemtjänsten fortsätter med bland annat att utveckla ramtid, utöka antalet hemtjänstlokaler för

hemtjänsten i egen regi och att Silviahems-certifiera hemtjänsten.

Hälsofrämjande och förebyggande insatser

Ett hälsofrämjande, förebyggande och proaktivt arbete är nödvändigt för att förebygga ohälsa samt bibehålla eller förbättra det fysiska, psykiska och sociala välbefinnandet. Under året planerar förvaltningen för två större prioriterade satsningar inom området. Den ena satsningen är ett pilotprojekt med en arbetsterapeut eller fysioterapeut som stöttar biståndshandläggare i att genomföra behovsbedömningar med fokus på det som främjar hälsa och välbefinnande hos individen. Den andra satsningen handlar om en nära samverkan med Regionen i form av biståndshandläggare på plats på sjukhus. Förvaltningen ser över möjligheterna till mer flexibilitet i var, när och hur de öppna verksamheterna äger rum genom bland annat ett pilotprojekt där en av de öppna träffpunkterna kommer erbjuda verksamhet under kvällstid genomförs och utvärderas under året. På vård- och omsorgsboendena fortsätter det prioriterade arbetet med att erbjuda daglig utevistelse, individanpassade aktiviteter och sociala besök.

Samverkan för en jämlik tillgång till vård och omsorg

För individer som behöver vård- och omsorgsinsatser från flera olika utförare behöver insatserna vara individanpassade, samordnade, kontinuerliga och patientsäkra. Förvaltningen fortsätter därför att utveckla samverkan och informationsöverlämning med Region Stockholm. Förvaltningen deltar i den fortsatta utvecklingen av arbetssättet Tryggt mottagande i hemmet för att få till en trygg och hållbar hemgång för den enskilde vid utskrivning från slutenvård eller korttidsvård.

En hållbar och resurseffektiv äldreomsorg

För att kunna möta dagens och framtidens behov av en kvalificerad äldreomsorg behöver förvaltningen arbeta systematiskt med att både säkra insatser för kontinuerlig och ökad kompetensutveckling av redan anställda medarbetare och att rekrytera nya medarbetare med rätt kompetens. Förvaltningen fortsätter därför satsningen på verksamhetsnära utbildningar som genomförs på plats i verksamheterna och som anpassas utifrån personalgruppens förförståelse för ämnet och språkliga kompetens. Under året kommer kompetenssatsningar ske inom områdena språk, kommunikation, demens, psykisk hälsa och hälso- och sjukvård. För förvaltningen blir ett särskilt prioriterat område att systematiskt hantera de kommande årens pensionsavgångar, särskilt hos yrkesgruppen undersköterskor. Under året kommer förvaltningen fortsätta arbetet med att minska andelen arbetade timmar som utförs av timanställd behovspersonal och en ändamålsenlig organisation för ett framtida resursteam.

Utvecklad hälso- och sjukvård

Förvaltningen fortsätter att stärka arbetsprocesserna inom hälso- och sjukvårdsområdet. Generellt ser förvaltningen ett stort behov av att fortsätta utveckla samverkan med regionen på både primärvårds- och slutenvårdsnivå. Förvaltningen kommer under året att prioritera arbetet inom områdena kompetenshöjande utbildningsinsatser inom hälso- och sjukvårdslagens område för en likställd kvalitet och ökad patientsäkerhet, minskat antal äldre som skickas in till akuten från särskilt boende samt ökad geriatrisk kompetens hos sjuksköterskor.

Kultur och fritid

Förvaltningens arbete med attraktiva och inkluderande aktiviteter utgår från Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028. Kultur- och fritidsaktiviteter ska planeras för att nå nya målgrupper, bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga. Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamheternas ordinarie arbete. Prioriterade aktiviteter under året är bland annat öppnande av ett fritidsbibliotek och utveckling av fler badplatser.

Energieffektivitet, minskad klimatpåverkan och åtgärder för ökad biologisk mångfald

Det nya miljöprogrammet och kommande klimathandlingsplan ska implementeras i förvaltningens alla verksamheter. Förvaltningen fortsätter arbetet med energibesparingsåtgärder i syfte att bidra till stadens mål om minskad elförbrukning. Arbete med klimatpåverkan ska intensifieras. Förvaltningen kommer under året sprida arbetet med koldioxidekvivalenter bredare inom förvaltningen, som förskoleområde 3 gör redan idag genom att även involvera förskolebarnen. Det är ett exempel på hur synergieffekter kan skapas kring miljötänk, så att medvetenhet och kunskap ökas hos barn och i nästa steg deras familjer. Arbetet med Hållbar äldreomsorg intensifieras under året. Under året kommer förvaltningen prioritera flera miljö- och klimatåtgärder i parkmiljö, så som att fortsätta att anlägga växtbäddar med biokol och trädplanteringar samt genomföra åtgärder för att bättre omhänderta dagvatten/skyfall på platser där det råder problem med erosion eller framkomlighetsproblem. Förvaltningen kommer även att prioritera ett antal åtgärder för ökad biologisk mångfald såsom att fortsätta arbeta med utplacering av boplatser för bin och fjärilar samt att komplettera planteringar med växter som gynnar pollinatörer. Förvaltningens verksamheter fortsätter med det intensifierade arbetet med att komma upp i årsmålet 71 procent andel inköp av ekologiska livsmedel.

En stark och hållbar budget samt verksamheter som bedrivs kostnadseffektivt med hög kvalitet

För att nämndens resurser ska användas på bästa sätt för invånarna och med Stockholmarnas fokus bedrivs samtliga verksamheter kostnadseffektivt, vid befarade avvikelser tas åtgärdsplaner fram. Lokalbeståndet ses över kontinuerligt för att optimera användandet och för att hålla kostnader nere. Förvaltningens systematiska kvalitetsarbete sker genom ständiga förbättringar, innovation och digitalisering. Processer beskrivs och utvecklas utifrån behov och innovativa arbetssätt testas eller införs. Detta bidrar till ökad kvalitet, effektivitet, tydlighet, kontinuitet och säkerhet.

Individuella och evidensbaserade insatser för ett hållbart arbetsliv

Förvaltningens verksamheter arbetar aktivt för att personer som inte har tillräckliga inkomster blir självförsörjande. Insatser och arbetssätt som vidareutvecklas är bland annat arbetsträning, samverkan och samplanering med Jobbtorg och Jobbtorg Unga, samhälls- och bovägledning samt intern och extern samverkan. För att underlätta långtidsarbetslösa personers återinträde på arbetsmarknaden fortsätter förvaltningen samarbetet med arbetsförmedlingen och samordningsförbundet, "Stockholmskraft", med syfte att samordna myndigheternas resurser, effektivisera insatserna, förenkla individens kontakter med de olika myndigheterna och stärka fokus på att stödja individen till arbete eller studier.

Feriejobb

Genom att ungdomar redan under gymnasietiden erbjuds möjlighet att få arbetslivserfarenhet i form av feriejobb stärks deras möjligheter för ett framtida inträde på arbetsmarknaden. Inför år 2025 planerar förvaltningen att 1160 ungdomar ska få feriearbete. Arbetsuppgifterna ska vara tydliga och meningsfulla som exempelvis att ordna aktiviteter för barn inom förskolan, delta i aktiviteter för brukare med funktionsnedsättning och inom äldreomsorgen samt genomföra insatser i stadsmiljön och i samarbete med föreningslivet.

Södermalms näringslivsarbete

Förvaltningen samarbetar med bland annat företagare och lokalpolis där fokus är trygga och välfungerande platser att driva företag inom stadsdelsområdet. Genom att förvaltningen för samman och samverkar med olika lokala aktörer från både kultur- och näringsliv, andra myndigheter och fackförvaltningar, breddas perspektivet på vilka åtgärder och aktiviteter för ökad trygghet, trivsel och rörelse som ska prioriteras.

Motverka hemlöshet

Förvaltningen prioriterar arbetet med att motverka hemlöshet och förebygga orsakerna till att individer blir hemlösa. Förvaltningens boendeteam och dess vräkningsförebyggare fortsätter att arbeta uppsökande, förebygga bostadslöshet och samarbeta med övriga verksamheter inom förvaltningen. Barnfamiljer, personer med funktionsnedsättning, våldsutsatta och äldre i osäkra boendeförhållanden är särskilt utsatta grupper som prioriteras inom förvaltningen och erbjuds stöd till mer långsiktiga och hållbara boendelösningar. Barnfamiljer som har hyresskulder eller riskerar vräkning kontaktas direkt och möter en sammanhållen socialtjänst som erbjuder ett tvärprofessionellt stöd. Ingen barnfamilj ska vräkas. Förvaltningens pågående satsning på en bolots blir från 2025 permanent. Under 2025 kommer bolotsen särskilt att fokusera på att genomföra kunskapshöjande insatser hos stadsdelsområdets hemtjänstutförare för att medarbetare tidigare ska kunna upptäcka äldre som riskerar att hamna i hemlöshet

Särskilda bostäder för ökad social hållbarhet

Förvaltningen bevakar målgruppernas behov inom de områden förvaltningen har rådighet över när nya bostäder planeras i stadsdelsområdet och samverkar med övriga stadsdelsförvaltningar i innerstaden samt äldreförvaltningen och socialförvaltningen i arbetet med att ta fram underlag till de stadsövergripande planerna för särskilda boenden för äldre och personer med funktionsnedsättning. Under 2025 kommer Danvikstulls dagliga verksamhet samt Reimersholme och Tantolundens grupp- och servicebostäder återgå till förvaltningens regi.

Kompetensförsörjning

Samtliga verksamheter arbetar med ett strategiskt kompetensförsörjningsperspektiv. Insatserna kopplas till områden som rekrytering och introduktion av nya medarbetare. Den strategiska kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen är ett särskilt prioriterat område för att möta den ökande andelen äldre befolkning med behov av en kvalificerad vård och omsorg. Kompetensutvecklingsinsatser ska, när så är möjligt, samordnas inom avdelningarna.

Organisering för ett hållbart arbetsliv

Stadens chefsstruktur med färre antal medarbetare har genomförts fullt ut inom äldreomsorgsavdelningen. Inom förskoleavdelningen har arbetet precis påbörjats och processen kommer att slutföras under början av 2025. Inom den sociala avdelningen genomförs chefsstrukturen under början av 2025. Samtliga förändringar bygger på ett gediget analysarbete, enligt stadens anvisningar. Analysen visar att inga omfattande organisatoriska förändringar behöver ske inom sociala avdelningen eller inom förskoleavdelningen men inom förskolan behöver chefstätheten öka något samtidigt som det ska balanseras mot ett vikande barnantal på Södermalm. När den nya chefsstrukturen är genomförd kommer organisationen att vara mer robust, vilket skapar förutsättningar för ett nära ledarskap och ett hållbart arbetsliv.

Attraktiv och föredömlig arbetsgivare

Ledarskapet ska präglas av kommunikation, tillit och mod. Chefer ska utöva ett ledarskap som uppmuntrar till ett aktivt och ansvarstagande medarbetarskap samt ska ha kompetens och verktyg att leda i förändring. Arbetet med att skapa goda arbetsvillkor fortsätter, där målet är att minst 90 procent av alla medarbetare ska ha en tillsvidareanställning på heltid.

Hållbart arbetsliv

En god arbetsmiljö för ett hälsofrämjande och hållbart arbetsliv ska alltid eftersträvas. Ett arbete kring friskfaktorer har genomförts och dessa finns att arbeta med utifrån lokala behov i verksamheterna. Flera verksamhetsövergångar kommer att ske och där ska goda arbetsvillkor och en bra verksamhet garanteras. Ett nära ledarskap med hälsosamtal, regelbundna avstämningar och avgångssamtal för de som slutar, är prioriterade områden för att minska sjukfrånvaron och för att nå en tillfredsställande personalomsättning.

Jämlikhet

Nolltolerans mot kränkande särbehandling, sexuella trakasserier och diskriminering gäller och dessa frågor arbetas det aktivt med inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Dessa frågor finns med i årshjulet för APT, vilket innebär att alla medarbetare involveras och informeras systematiskt och återkommande. Jämlikhetsperspektivet beaktas och ska finnas med i alla verksamhetsfrågor. Verksamheterna arbetar förebyggande och stödjande när medarbetare utsätts för hot och våld. Det kommer skapas handlingsplaner och utbildningsinsatser kring frågor om mänskliga rättigheter och rasism.

Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)

Den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet är en uppföljningsprocess som ska säkerställa att förvaltningen lever upp till lagar, föreskrifter, arbetsmiljöpolicy och följer de rutiner som finns. Den årliga uppföljningen ligger även till grund för den fortsatta utvecklingen av det systematiska arbetsmiljöarbetet för en god arbetsmiljö som främjar hälsa och säkerhet. Arbetet med att löpande bedöma risker i arbetsmiljön ska särskilt följas upp. I chefens ansvar ingår att genomföra en årlig uppföljning av SAM inom sin verksamhet, en insats som sker i stadens interna ledningssystem, ILS. Denna görs i samverkan mellan arbetsgivare och skyddsombud i december i alla verksamheter.

Risk- och sårbarhetsanalys samt civil beredskap

Södermalms kontinuitetsplanering görs utifrån arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser (RSA). Förvaltningen genomför den andra delen av arbetet under året och ökar därmed stadsdelens robusthet. Under året genomförs också en övning för att identifiera styrkor och utvecklingsbehov i verksamheten, krisledningen och trygghetspunkterna så att dessa är välfungerande vid kris. Detta är en del av förvaltningens arbete för god civil beredskap, målet är att nå ökad krisledningsförmåga samt snabbare och effektivare krishantering genom övning och kontinuitetshantering.

Beredskap och rådighet

Förvaltningen fortsätter att utveckla det systematiska informationssäkerhetsarbetet. Som ett led i arbetet utvecklas samverkansformerna med förvaltningens upphandlare för att öka informationssäkerheten i upphandlingsförfarandet. I samband med att avtal som förvaltningen ansvarar för går ut görs en utvärdering den upphandlade verksamheten eller tjänsten bör övergå i kommunal regi eller om en ny upphandling är aktuell. Förvaltningen har god rådighet över sociala avdelningens och äldreomsorgens lokaler då en stor andel av verksamheterna drivs i egen regi. Förvaltningen strävar efter att öka rådigheten i förskoleverksamheternas lokaler men är beroende av en stor andel förskoleverksamhet i enskild regi. För att tillgodose behovet av garantiplatser och behålla rådigheten fortsätter förvaltningen att marknadsföra den kommunala förskolan samt arbetar för att det finns förskoleplatser i kommunal regi fördelat över hela stadsdelsområdet.

Lokala samverkansöverenskommelsen mellan stadsdelsområdet, utbildningsförvaltningen, trafikkontoret och Polisen

Det riktade arbetet mot avgränsade platser kommer under året att prioriteras vid västra Södermalm och centrala Södermalm. Fokus kommer främst att vara trygghetsskapande- och brottsförebyggande insatser och åtgärder på de platser som klassas som öppna drogscener för att problematiken i området ska upphöra alternativt få minskad negativ effekt på brottslighet och oroligheter samt att boende, besökare och verksamma ska uppleva platsen som trygg. Under året kommer förvaltningen att påbörja planering av olika trygghetsskapande insatser och åtgärder inom Slussenområdet, bland annat med anledning av färdigställande av den nya bussterminalen och inför arbetet med den nya handelsplatsen. Genom ett nära samarbete mellan förvaltningen, lokalpolis, socialsekreterare hos lokalpolis och fältassistenter utvecklas arbetet med att tidigt identifiera unga personer som riskerar att dras in i kriminalitet. Förvaltningen har startat upp en arbetsgrupp där bland annat trygghetssamordnare, säkerhetssamordnare, upphandlare och lokalpolis ingår och som i samverkan arbetar med insatser mot systemhotande brottslighet. Fokus kommer bland annat vara på bidragsbrott och upphandlingsbedrägerier. Förvaltningen stärker beredskapen inför mottagande av avhoppare genom kunskaphöjande insatser under året för att på bästa sätt kunna möta och utveckla det framtida arbetet med avhoppare och deras anhöriga.

Platssamverkan, platsaktivering samt renhållning och skötsel av parkerna

Genom platssamverkan och platsaktivering ska förvaltningens samverkan med polis, det lokala näringslivet, civilsamhället och andra relevanta aktörer förbättras och förstärkas för att öka tryggheten i och attraktionskraften till stadsdelsområdet. Platser som prioriteras är västra Södermalm, centrala Södermalm, Gamla stan och Mariakvarteren. Förvaltningen kommer

under året att ansöka om trygghetsinvesteringar för flera projekt kopplade till de prioriterade områdena. Genom att föra in olika aktiviteter på platser i stadsdelsområdet kan den upplevda tryggheten påverkas positivt och under året kommer platsaktivering prioriteras på Medborgarplatsen under hela året och i Tanto under sommaren. Fokus är att skapa positiva värden genom att medborgare i högre utsträckning uppehåller sig på platsen. För att parkerna ska upplevas som trygga är god renhållning och parkskötsel avgörande. Under året ska förvaltningen säkerställa att framtagna rutiner och arbetssätt följs avseende renhållning och parkskötsel inom stadsdelsområdet. Med hjälp av feriearbetande ungdomar ska även inventering av otrygga platser i stadsdelsområdets parker genomföras.

Agenda 2030 och mänskliga rättigheter

Södermalm ska vara ett öppet, jämställt och demokratiskt stadsdelsområde som samarbetar internationellt. Förvaltningen bidrar till att uppfylla målen i Agenda 2030 i den ordinarie verksamheten genom att integrera arbetet i alla styrnings- och uppföljningsprocesser. Särskilt fokus läggs på ökad jämställdhet, barns rättigheter, nationella minoriteter, inkluderande städer och minskad klimatpåverkan. För att uppnå synergieffekter och en positiv förflyttning sker samverkan med relevanta nämnder i staden, myndigheter, civilsamhället, näringslivet och akademien.

Direktiv till samtliga nämnder och bolagsstyrelser

I budget framkommer direktiv till samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Nedan framgår under vilka verksamhetsområdesmål arbetet främst bedrivs.

Långsiktigt hållbar ekonomi och goda förutsättningar för välfärd

Arbetet bedrivs främst under mål 3.1 - Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd, mål 3.4 - Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb, mål 3.5 - Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden, mål 3.6 - Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser samt inom det systematiska kvalitetsarbetet.

En levande och hållbar stad

Arbetet bedrivs främst under mål 2.1 - Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring, mål 2.2 - Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar, mål 2.3 - Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar, mål 3.1 - Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd, mål 3.2 - I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb, mål 3.4 - Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb, mål 3.5 - Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden, och mål 3.7 - Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad.

En trygg och säker stad som håller samman

Arbetet bedrivs främst under mål 1.1 - Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid, mål 1.2 - Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan, mål 1.3 - Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst, mål 1.4 - Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet, mål 1.5 - Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-,

idrotts-, och föreningsliv, mål 3.2 - I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb, mål 3.3 - I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med, mål 3.4 -

Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb, mål 3.5 - Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden, mål 3.6 - Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser och mål 3.7 - Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad samt inom det systematiska kvalitetsarbetet.

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Under kommunfullmäktiges inriktningsmål *Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden* är fem verksamhetsområdesmål insorterade:

- Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid
- Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan
- Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst
- Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet
- Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Förvaltningen kommer särskilt prioritera följande områden för att bidra till inriktningsmålet:

- Förebyggande arbete för att ge barn och ungdomar möjlighet till en trygg uppväxt med jämlika villkor
- Omställningsarbete ny socialtjänstlag
- Inkluderande och attraktiva aktiviteter
- Hållbar utveckling inom förskolan
- Trygg övergång förskola skola
- Språkutveckling i förskolan
- Ökad delaktighet och inflytande i förskolan
- Nationella minoriteter
- Vikarieorganisation inom förskolan
- Lika goda uppväxtvillkor för alla barn och unga
- Samverkan skola, förskola, socialtjänst, fritidsverksamhet och polis
- Det våldsförebyggande arbetet
- Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning
- Förstärkt samverkan kring samsjukliga
- En personcentrerad vård och omsorg för äldre
- Hälsöfrämjande och förebyggande insatser för äldre
- Samverkan för en jämlik tillgång till vård och omsorg för äldre
- En hållbar och resurseffektiv äldreomsorg

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

Under 2025 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Förebyggande arbete för att ge barn och ungdomar möjlighet till en trygg uppväxt med jämlika villkor

Det är viktigt att ett förtroende byggs upp mellan förskolan och vårdnadshavarna. Förskolorna har en nära samverkan med barnets familj och en daglig kontakt vid exempelvis hämtning och lämning. Förskolorna har rutiner för orosanmälan enligt socialtjänstlagen och deltar i socialtjänstens tidiga förebyggande arbete. Förskolans uppdrag är att arbeta förebyggande och främjande med barnens bästa i fokus. Förskolan ska vid behov lotsa familjer vidare till socialtjänstens preventiva insatser såsom exempelvis föräldramottagningen. Nätverket för barns rättigheter och hälsa, där både förskolan och socialtjänsten deltar, bidrar till att stärka samverkan och samarbetet. Nätverket sprider kunskap om barns rättigheter och hälsa och om hälsofrämjande och förebyggande arbete utifrån ett barnhälsoperspektiv. Förskolan och socialtjänsten fortsätter stärka samverkan för att tidigt identifiera barn och familjer i riskzon.

Forskning visar att en förskola av hög kvalitet är utjämnande och ger jämlika villkor. En förskola som skapar goda lärande- och utvecklingsmöjligheter kan bidra till att förbättra barnens psykiska hälsa på kort och lång sikt. Vilket är i enlighet med arbetet med god och nära vård och omsorg. En viktig förmåga för att kunna uttrycka sig är att med hjälp av språket lära sig förstå sig själva, sin omgivning och att sortera upplevelser. Förskolan fortsätter arbetet med riktade insatser kring barnens psykiska hälsa, språkutveckling och språkfrämjande arbete, utveckling av pedagogens förhållningssätt och samverkan med vårdnadshavare.

Att så många barn som möjligt tar del av förskolans verksamhet är viktigt eftersom det ökar möjligheterna till tidigt och förebyggande stöd men också för att rusta barn inför skolan. Förvaltningen fortsätter sitt uppsökande arbete för att öka inskrivningsgraden. Samverkan mellan öppna förskolan och förskolan i syfte att nå vårdnadshavare och familjer där barnen inte är inskrivna i förskolan fortsätter att utvecklas. Kunskapen kring förskolans verksamhet och uppdrag ska stärkas hos pedagogerna på öppna förskolan. Öppna förskolan ser över möjligheterna för samverkan med barnavårdscentralen (BVC) i sitt närområde.

Barnets närvaro i förskolan har betydelse för barnets möjlighet till lärande, utveckling och välmående. Förvaltningen ser ett utvecklingsområde i att bättre följa barnens närvaro, att barnen inte bara är inskrivna i förskolan utan även deltar regelbundet i förskolans verksamhet. Det samarbete som inleddes 2024 mellan utbildningsförvaltningen, förskola och socialtjänst – Förskolan och skolan som skyddsfaktor, barns rätt till utbildning – fortsätter och utgår från det gemensamma uppdraget att främja närvaro i förskola och skola och för att tidigt fånga upp oros signaler.

Likabehandlingsarbetet i förskolan är ett ständigt pågående arbete för att förskolan ska vara fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Verksamheterna har planer med aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling som återspeglar arbetet med att främja likabehandling. En del i likabehandlingsarbetet är att förebygga våld. Förskolan

fortsätter att utveckla det våldsförebyggande arbetet. Våld i förskolan kan till exempel handla om att leka våldslekar eller att de yngre barnen som ännu inte fått ett verbalt språk blir knuffade eller råkar ut för bitningar. För att förhindra sådana situationer arbetar pedagogerna preventivt.

Vårdnadshavare till barn i åldrarna 3–12 år erbjuds föräldrastödsprogrammet ABC (Alla Barn i Centrum) och det genomförs av utbildade ABC-ledare som är pedagoger i förskolan. Öppna förskolan erbjuder ABC för vårdnadshavare till barn i åldern 0-2 år.

Förvaltningen fortsätter att fokusera på förebyggande åtgärder för att tidigt nå och ge insatser till barn, ungdomar och deras föräldrar. Samverkan mellan vårdnadshavare, skola, socialtjänst och polis stärks ytterligare för att tidigt upptäcka barn och ungdomar som riskerar någon form av social utsatthet, kriminalitet eller missbruk av alkohol eller narkotika. Bland annat ligger lägesbilden i lokala samverkansöverenskommelsen med Polisen och grundskolan till grund för det förebyggande arbetet liksom resultatet och analyser från Stockholmsenkäten.

Fritidsgården arbetar aktivt för att fånga upp barn och ungdomar i riskzon i tät samverkan med fältassistenter. Fältassistenternas arbete i skolorna utgår från ANDTS-programmet och metoden Mentorer i våldsprevention (MVP) som syftar till att medvetandegöra både elever och personal på skolan om vad våld är och hur detta kan förebyggas tidigt. Fältassistenterna och enheten för barn och ungdom fortsätter, tillsammans med lokalpolis och socialsekreterare hos polis, att utveckla sitt samarbete och informationsutbyte gällande unga i riskzon.

Öppenvårdsinsatser riktade till barn och unga är centrala i det förebyggande arbetet.

Preventionsgruppens förebyggande team fortsätter arbetet med att utveckla de föräldrastödsinsatser som finns, arbeta tydligare med anhöriga och utöka antalet BRA-samtal (Barns rätt som anhöriga). Utveckling av utbudet av olika föräldraskapsgrupper, såsom ABC och Komet är fortsatt prioriterat under året.

Södermalms ungdomsmottagning riktar sig till ungdomar i åldern 12-22 år och bedrivs i samverkan med Region Stockholm. Mottagningens uppdrag är bland annat att tidigt upptäcka och förebygga psykisk ohälsa och sociala problem. Under året ska verksamheten utveckla insatser för att attrahera fler ungdomar till verksamheten, med utgångspunkt från den brukarundersökning som genomförs i slutet på 2024. Undersökningen ska visa på hur ungdomarna upplever kontakten med ungdomsmottagningarna och vad man önskar mer eller mindre av. Under året kommer mottagningen fortsatt arbeta riktat mot den anpassade gymnasieskolan utifrån ett särskilt program riktat mot den målgruppen.

Omställningsarbete ny socialtjänstlag

Den nya socialtjänstlagen som planeras träda i kraft 1 juli 2025 innebär ett omfattande arbete med omställning mot en kunskapsbaserad socialtjänst, med fokus på tillgänglighet och tidiga insatser utan föregående behovsprövning. Förvaltningen deltar i det stadsövergripande arbetet under ledning av socialförvaltningen och äldreförvaltningen för att ta fram en gemensam struktur för omställningen och arbeta fram förslag som konkretiserar hur socialtjänsten i större utsträckning arbetar med förebyggande, lättillgängliga, kunskapsbaserade och tidiga insatser samt med insatser som kan ges utan föregående biståndsbeslut. Förvaltningen har också en styrgrupp för arbetet med omställningen och en projektledare som samordnar arbetet. Förvaltningen har tagit fram en lokal projektplan som avser arbetet med omställningen till ny lagstiftning och arbetet med god och nära vård och omsorg. Projektplanen innehåller delmål med påkopplade aktiviteter.

Under året kommer fokus ligga på den implementering som krävs för att möta den nya lagens krav men också på ett mer långsiktigt omställningsarbete för att möta intentionerna om tillgänglighet och förstärkt förebyggande arbete. Några av de prioriterade aktiviteterna inom projektet kommer vara genomförandet av invånardialoger för att utforska stockholmarnas perspektiv på tillgänglighet och kontakt med socialtjänsten samt genomförandet av barnkonsekvensanalys av planerade förändringar.

Förvaltningens omställningsarbete innebär också att påbörja det praktiska arbetet med att ställa om till tidiga insatser utan föregående behovsprövning. Arbetet sker inom alla verksamhetsområden med ett särskilt fokus på målgruppen barn. Ett pilotprojekt genomförs i samarbete med förskoleavdelningen, i syfte att pröva en modell för en ingång till tidigt stöd från socialtjänsten. Projektet omfattar flera förskolor, öppna förskolor, samt myndighets- och utförarsidan inom socialtjänsten. Målet med pilotprojektet är att barn och föräldrar i behov av stöd ska få stöd i ett tidigt skede.

Inkluderande och attraktiva aktiviteter

Förvaltningens aktiviteter ska vara tillgängliga för alla oavsett ålder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsförmåga, sexuell läggning eller socioekonomisk bakgrund. Förvaltningen prioriterar arbetet med att utveckla fritidsverksamheten för att nå de målgrupper som idag inte deltar i lika hög utsträckning, exempelvis ungdomar med funktionsnedsättning, HBTQI+-personer och flickor. Förvaltningen har både biståndsbedömda och öppna aktiviteter, till exempel Zebran på Duvnäs fritidsgård där ungdomar med funktionsnedsättning kan ses två gånger i veckan och göra anpassade aktiviteter tillsammans. Ett annat exempel är Lördagshänget på Duvnäs fritidsgård för målgruppen ungdomar med funktionsnedsättning som fritidsverksamheten arrangerar. Samverkan sker mellan fritids- och hemgårdar i HBTQI+-frågor. Aktiviteterna riktade till målgruppen ungdomar med funktionsnedsättning ska under året ha särskilt fokus på psykisk och fysisk hälsa.

Fritidsverksamheterna utvecklar arbetet med Fritid fri från våld för att erbjuda en trygg fritid för alla. Besökare ska bjudas in till fokusgrupper eller liknande för delaktighet i utformning av verksamhetens innehåll samt för att fånga upp hur verksamheten kan nå fler av de grupper som i dag inte besöker fritidsgården.

Förvaltningens arbete med ungdomsrådet fortsätter att utvecklas. Ungdomsrådet består av representanter från flera olika högstadieskolor inom stadsdelsområdet och deltagarna för fram behov och önskemål gällande bland annat fritidsaktiviteter och fältverksamhet. Ett prioriterat område att arbeta vidare med under året är trygghet hos unga. Under året ska förvaltningen bjuda in ungdomsrådet till relevanta medborgardialoger.

Arbetet inom fritidsverksamheterna ska utgå från Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar. Fritidsverksamheten skapar förutsättningar för ungdomars val av en positiv livsstil och främjar delaktighet i samhället. Ett brett utbud av aktiviteter med betoning på rörelse erbjuds på parklekar och fritidsgårdar, bland annat hinderbana, dans, basket och fotboll. Förvaltningen kommer att starta ett fritidsbibliotek där det kostnadsfritt kommer att vara möjligt att låna saker för lek och fysisk aktivitet. Förvaltningen kommer även att undersöka möjligheterna att i samverkan med idrottsföreningar och civila aktörer arrangera fler kvällsaktiviteter. Förvaltningens fältassistenter kommer under en del av året befinna sig i ungdomars utemiljöer både fredag- och lördagskvällar, vilket är en förstärkning i jämförelse med 2024.

I stadsdelsområdet finns fem parklekar vilket gör att de är lättillgängliga för barn och ungdomar. Parklekarna är en verksamhet som har många besökare från Södermalm men även från övriga staden, vilket skapar viktiga mötesplatser. Parklekarna har fortsatt generösa öppettider. Aktiviteterna som genomförs i parklekarna är öppna för alla och genomförs både av dem själva och också i samarbete med externa aktörer. Parklekarnas verksamhet ska hålla en hög kvalitet med meningsfulla aktiviteter och bidra till att utjämna uppväxtvillkoren för barn och ungdomar. Barnens tankar och åsikter ska efterfrågas och tas tillvara för att utveckla verksamheterna. Parklekarna ser över möjligheten till att anordna aktiviteter som lockar flera besökare under hela året vilket ingår i förvaltningens parkleksstrategi. Parklekarna ska under 2025 HBTQ- diplomeras.

En av förvaltningens parklekar, Stora Blecktornsparken har djurhållning där barnen får möta djur i sin vardag. Parkleksstrategin lyfter fram att parklekar med djurhållning är viktiga då barnen kan lära sig om djur och natur. Förvaltningen prioriterar uteverksamhet och fysisk aktivitet i parklekarnas aktivitetsutbud. Under lovveckorna är det dagkollo och andra aktiviteter. I samarbete med fastighetskontoret ser förvaltningen över upprustning av parklekarnas lokaler.

Stadens sommarkolloverksamhet ger Södermalms barn och ungdomar möjlighet till en stimulerande och trygg sommarvistelse samt en plats där man kan möta barn från andra stadsdelsområden och skapa relationer. De socioekonomiska förutsättningarna styr tillsättningen av antalet platser i stadsdelsområdena. Om en förvaltning inte har tillräckligt många sökande för att fylla platserna fördelas platserna till sökande från övriga stadsdelsområden.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:






- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande
- Mål 5 - Jämställdhet

- Mål 10 - Minskad ojämlikhet

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Jämställdhetsanalys

I enlighet med mål i stadens strategi för fritids- och ungdomsgårdar ska förvaltningen genom fritidsverksamheten bidra till jämlika och jämställda uppväxtvillkor. Fritidsverksamheten arbetar med särskilt fokus att nå fler flickor och unga med funktionsnedsättning då detta är målgrupper som är underrepresenterade i verksamheten. Förvaltningen samverkar med föreningsliv och externa fritidsverksamheter med syfte att nå fler unga och kunna erbjuda ett fritidsutbud som är attraktivt för alla. De ungas delaktighet i utformning av fritidens innehåll är särskilt viktig för att möta flickors och pojkars önskemål om en meningsfull och aktiv fritid.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till fritidsaktiviteter	72 %	69 %	År
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,4 %	2,7 %	Tertial
 Andelen nöjda besökare på stadens fritidsgårdar	90 %	90 %	År
 Antal vräkningar som berör barn	0	Tas fram av nämnd	År
 Antalet besök på stadens fritidsgårdar	4 000	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål: 1.1.1 Alla barn och ungdomar på Södermalm ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat:

- Förskolan och socialtjänsten fortsätter samverka kring det förebyggande och främjande arbetet.
- Barns faktiska närvaro i förskolan följs upp och analyseras.
- Förskolorna arbetar aktivt med likabehandlingsarbetet där aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling tagits fram.
- Förskolan fortsätter det medvetna arbetet med språkutveckling och språkfrämjande insatser för positiv påverkan på förskolebarns utveckling och lärande samt välbefinnande.
- Arbetet med att stärka intern och extern samverkan mellan fritidsverksamheter, skola, förskola, socialtjänst och polis fortsätter. Fokus är det förebyggande arbetet för att nå barn, ungdomar och familjer i riskzon.
- Fortsätta utveckla öppenvårdsinsatserna inom den sociala barn- och ungdomsvården till mer

förebyggande och tidigt stöd, exempelvis genom tidigt föräldraskapsstöd utökat föräldrastödsprogram och föräldrarådgivning samt socialt uppsökande arbete.

- Särskilt uppmärksamma barns behov när vuxna söker ekonomiskt bistånd.

Barnkonsekvensanalyser genomförs alltid inför att beslut om bistånd ska fattas för att uppmärksamma konsekvenserna som ett beslut kan medföra för barnet.

- Tillgängliggöra och nå fler ungdomar med olika funktionsnedsättningar och erbjuda aktiviteter med fokus på rörelse och hälsa i enlighet med stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Aktiviteterna planeras utifrån ungdomarnas önskemål.

- Fritidsverksamheterna arbetar aktivt för en meningsfull fritid för barn och ungdomar och för att nå de målgrupper som inte deltar i lika hög utsträckning.

- Fritidsverksamheterna är en del av det trygghetsskapande arbetet och insatser för att öka medarbetarnas förmåga att upptäcka barn i riskzon för kriminalitet är prioriterat.

- Parklekarna prioriterar uteverksamhet och fysisk aktivitet.

- Genomföra föräldrastödsprogrammen ABC, iKomet samt Komet.

- Ökad samverkan internt och externt med fokus på våldsprevention och övrigt preventivt arbete bidrar till att säkerställa barns rätt till en trygg uppväxt.

- Öppna förskolan sprider kunskap om förskolans verksamhet och uppdrag samt informerar om vikten av att delta i förskolan.

- Familjerna på Södermalm erbjuds att söka sommarkolloverksamhet.

Förväntat resultat

- Samverkan mellan förskolan och socialtjänsten stärks.

- Barn som har låg närvaro i förskolan uppmärksammas tidigt.

- Barn med behov av språkfrämjande insatser uppmärksammas tidigt.

- Barn och ungdomar i riskzon uppmärksammas tidigt.

- Andel utredningar av barn och unga i vilka skola/förskola vidtalas är i nivå med föregående år.

- Andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd minskar.

- Andel ungdomar med funktionsnedsättning, HBTQI+-personer och flickor som deltar i fritidsverksamheter ökar.

- Barnen i parklekarna är med om organiserade fysiska aktiviteter utomhus.

- Parkleken är en mötesplats med planerade och organiserade pedagogiska aktiviteter för barn och unga.

- Föräldrastödsprogrammen ABC, iKomet och Komet erbjuds alla vårdnadshavare som söker.

- Öppna förskolans pedagoger ska ha god kännedom om förskolan och förskolans uppdrag och ge vårdnadshavare som besöker öppna förskolan information om vikten av deltagande i förskolan.

- Öppna förskolan bidrar till att vårdnadshavarna söker förskola.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
♀ Andel utredningar av barn och unga i vilka skola/förskola vidtalas	60 %		Tertial



Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn känner sig tryggt på förskolan	93 %		År
Preventionsindex mini - indexvärde för nämndens ANDTS-förebyggande arbete	75		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Pröva arbetsformen digital fritidsgård för att nå ut till fler unga.	2025-01-01	2025-12-31
Sociala avdelningen genomför tillsammans med förskoleavdelningen en pilot kopplat till omställningsarbetet nya socialtjänstlagen. Inom piloten prövas nya arbetssätt med syfte att på ett tidigt stadium kunna utgöra ett stöd för medarbetare, verksamheter samt barn och deras familjer.	2025-01-01	2025-12-31
Undersöka möjligheterna att i samverkan med idrottsföreningar och civila aktörer arrangera fler kvällsaktiviteter.	2025-01-01	2025-12-31
Ungdomsrådet deltar i en trygghetsvandring inom stadsdelsområdet under året.	2025-01-01	2025-12-31
Utveckla utbud av aktiviteter inom fritidsverksamheterna för ungdomar i samråd med ungdomsrådet och besökare på fritidsgården.	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Antalet barn i förskoleåldern 1-5 år kommer att minska under fler år framöver. Förvaltningen kommer fortlöpande analysera efterfrågan på förskoleplatser och därefter göra en bedömning av vilka lokaler som på bästa sätt främjar förskolans långsiktiga behov och verksamhet. Det minskade barnunderlaget antas få konsekvenser även för de enskilt drivna förskolorna. Förvaltningen behöver därför ha en beredskap för att kunna ta emot barn från enskilt drivna förskolor som eventuellt avvecklas.

För att tillgodose behovet av garantiplatser kommer förvaltningen säkerställa att det finns förskoleplatser i kommunal regi fördelat över hela stadsdelsområdet. För att attrahera fler och behålla vårdnadshavare arbetar förskolorna medvetet för att alla medarbetare, rektorer och biträdande rektorer ska ta ett gemensamt ansvar för kvaliteten på samtliga förskolor.

För att säkerställa en likvärdig förskola med hög kvalitet fortsätter förvaltningen att genomföra utbildningar i språkfrämjande och språkutvecklande arbetssätt. Genom att hålla fokus på språkutveckling så skapas goda förutsättningar för barns lärande. Förskolorna fortsätter även att stärka det förebyggande och hälsofrämjande arbetet i enlighet med god och nära vård och omsorg. Det är en viktig del av förskolans uppdrag för att säkra varje barns hälsa, trygghet och lärande. För att skapa en förskola med goda lärande- och utvecklingsmöjligheter ska förskolornas pedagogiska lärmiljöer vara tillgängliga, estetiska, tydliga och erbjuder en variation av material. Utifrån en likvärdig förskola med hög kvalitet fortsätter utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet.

Medarbetarnas utbildning, kompetens och förutsättningar är också viktiga faktorer för förskolans kvalitet vilket innebär att det strategiska och målmedvetna arbetet med den interna kompetensutvecklingen fortsätter. Alla barngrupper ska ha en legitimerad förskollärare som planerar och ansvarar för utbildningen och undervisningen.

Under 2025 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Hållbar utveckling

Förskolan ska liksom all utbildning genomsyras av lärande för en hållbar utveckling. Förskolan har en viktig uppgift i att förbereda barnen att möta olika utmaningar och börja föra varierande resonemang utifrån olika perspektiv. Utbildningen utgår från en helhetssyn på barn och deras behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. De kommunala förskolorna ska vara likvärdiga och med en hög kvalitet och vårdnadshavarna ska vara nöjda med verksamheten. Förskolorna ska därför ge varje barn förutsättningar att utvecklas i trygga, säkra och goda lek- och lärmiljöer. Detta görs genom att de pedagogiska lärmiljöerna ska visa på det rika material som erbjuds barnen, vara estetiska, stimulera till mångfald och inspirera barnen till olika aktiviteter. Andra saker som också har betydelse för kvalitativ förskola är en tydlig struktur och en aktiv pedagog som är i interaktion och dialog med barn, vårdnadshavare och lärmiljö. Undervisningen i förskolan är en målstyrd process och bygger på dialog och samspel tillsammans med barnen. Den målstyrda processen följs upp i det systematiska kvalitetsarbetet där pedagogisk dokumentation är en viktig del. Den pedagogiska dokumentationen sker kontinuerligt och synliggör barnets och barngruppens utveckling och lärande samt används som underlag för analys, uppföljning och utvärdering.

Förskolan ska bidra till att varje barn, oavsett förutsättningar, bakgrund eller familjeförhållanden, har möjlighet att lyckas i förskolan. Förskolan ska särskilt uppmärksamma barn som av olika anledningar behöver mer ledning och stimulans eller särskilt stöd. Undervisningen anpassas för att stärka varje barns lärande och tillgodose varje barns individuella behov. Förskolan fortsätter arbetet med att forma tydliga övergångar, exempelvis mellan avdelningar och från förskola till skola, vilket har betydelse för att skapa trygga relationer för barnen.

Genom att odla på förskolan får barnen följa en växts livscykel från frö till färdig planta, frukt eller grönsak som sedan kan användas i matlagningen på förskolan. Odlandet ger också möjlighet till utforskande om naturens kretslopp, ekologiska processer, återbruk och hållbarhetsfrågor.

Utifrån arbetet med ”Gröna gårdar” har SISAB på uppdrag av förskoleförvaltningen identifierat prioriterade förskolegårdar för upprustning utifrån den strategi och det koncept för gröna gårdar som tagits fram. Sammantaget identifierades en förskolegård per stadsdel och av dessa föreslås fem förskolegårdar att prioriteras och åtgärdas under mandatperioden, det vill säga senast 2026. Södermalms stadsdelsförvaltning ingår i dessa fem med förskolan Tullstugan.

Förskolorna har väletablerade arbetssätt som utgår från ett medvetet genus- och normkritiskt perspektiv. En del i detta arbete är att förskolorna uppmärksammar normer som kan begränsa

barnen. Det innebär att förskolorna exempelvis regelbundet ser över material, bilder och böcker ur ett normmedvetet perspektiv. Fem av de kommunala förskolorna är idag HBTQ-diplomerade och två förskolor är under diplomering. Den kommer vara fler förskolor som diplomas under 2025, bland annat den nya förskolan Mangon kommer att diplomas under 2025.

Trygg övergång förskola skola

Södermalms kommunala förskolor har tagit fram en lokal handlingsplan för övergången mellan förskola och skola, här ingår de kommunala verksamheterna medan de i enskild regi kan välja att delta eller ha egna rutiner för övergången.

Ett erfarenhetsutbyte om skolans språkarbete fortsätter mellan förskollärare och barnskötare i förskolan samt förskollärare och lärare i grundskolan. Detta är ett led i att öka samverkan och stärka samarbetet för att säkerställa trygga övergångar. För barn i behov av särskilt stöd finns särskilda rutiner för övergången. Samarbetet mellan förskola och skola behöver fortsatt utvecklas och stärkas för att säkerställa planerade och strukturerade övergångar. En utmaning är att barnen går till flera skolor och att rutiner för överlämning och övergångar då ser olika ut.

Förskolan ska fortsatt utveckla arbetet med övergången från förskola till skola med ett särskilt fokus på information om barnets språkutveckling.

Språkutveckling

Språket har stor betydelse för barns utveckling och lärande. Förskolorna ska skapa lärmiljöer där barn uppmuntras att använda språket på många olika sätt. Högläsning med litteratur i olika genre ska vara en daglig aktivitet i alla förskolor. Barnen ska få möta bokstäver, tecken och symboler av olika slag. Verksamheten prioriterar därför arbetet med att vidareutveckla barnens möjligheter till att utveckla sitt språk. Kunskapen om språkutvecklande arbetsätt och flerspråkighet höjs genom interna utbildningar.

För medarbetare som arbetar med barn i behov av särskilt stöd kommer logoped tillsammans med en förskollärare från Bamse språkförskola fortsatt genomföra föreläsning och workshop kring barns språkutveckling.

Delaktighet och inflytande

Förskolorna arbetar utifrån barnkonventionen och utgångspunkten är att barn har rätt till delaktighet och inflytande. Den av förskolorna gemensamt framtagna visionen, "Framtiden är barnens och vi utvecklar den tillsammans", och det gemensamma projektuppdraget som berör en mer hållbar framtid är en del av förskolornas arbete med barns delaktighet och inflytande samt med demokratiuppdraget. Det gemensamma projektuppdraget bidrar till att skapa kvalitet och likvärdighet på de kommunala förskolorna. Med stockholmarnas fokus kommer projektet att involvera och göra såväl barn som familjer delaktiga.

Det finns ett behov av att vidareutveckla den pedagogiska dokumentationen så att den används i dialog med barnen för att synliggöra delaktighet och inflytande. Under 2025 fortsätter införande av ett nytt digitalt system för dokumentation i förskolan.

Vårdnadshavare ges möjlighet till delaktighet och inflytande genom exempelvis utvecklingsamtal, föräldramöten, föräldraråd och förskoleenkäten. Det som blivit synligt

genom resultatet i förskoleenkäten är ett behov av att utveckla informationen kring det individuella barnets utveckling och lärande.

Vid större förändringar som berör barn på förskolan genomförs barnkonsekvensanalyser eller prövning av barnets bästa. Det innebär att göra en helhetsbedömning av vad som är den bästa möjliga lösningen för barnet eller grupper av barn.

Öppna förskolan

I stadsdelsområdet finns sex kommunala öppna förskolor. De är en tillgänglig mötesplats för föräldrar med barn i yngre åldrar. Den öppna förskolan vidareutvecklar det pedagogiska arbetet och de pedagogiska lärmiljöerna. Förvaltningen ser över möjligheten att utöka öppettiderna på öppna förskolan. Öppna förskolan ska vara en uppsökande verksamhet för att nå vårdnadshavare och familjer där barnen inte är inskrivna i förskolan. Samverkan mellan öppna förskolan och förskolan i syfte att nå vårdnadshavare och familjer där barnen inte är inskrivna i förskolan fortsätter att utvecklas. Öppna förskolan ska under 2025 HBTQ-diplomeras.

Nationella minoriteter

Stockholm stad är förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli. För förskolan innebär det att barn har rätt till förskoleplats där hela eller en väsentlig del av utbildningen bedrivs på något av minoritetsspråken. Förvaltningen har Finska förskolan med finska samt en kommunövergripande förskola med samiska och meänkieli - Norrskenet.

Genomförandet av verksamheten på förskolan Norrskenet sker i nära samverkan med samråden och de familjer som är anknutna till förskolan. Förskolorna fortsätter samarbetet med Skansen med fokus på den samiska kulturen.

Förskolan Norrskenet erbjuder verksamheten Lilla Norrskenet, där familjer med barn i åldern 0-5 år får prova hur det är att gå på förskolan. Familjen tillsammans med sitt barn får prova på verksamheten med dans, musik, drama, skapande, sångstunder och högläsning.

Vikarieorganisation

Förvaltningen fortsätter att implementera en hållbar och trygg vikariatillsättning genom att se över verksamheternas grundbemanning.

Agenda 2030






Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:


- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande
- Mål 4 - God utbildning för alla
- Mål 5 - Jämställdhet
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Jämställdhetsanalys

Det normmedvetna förhållningssättet genomsyrar hela utbildningen. Förskolorna värnar om flickors och pojkars rättigheter. På förskolorna ska det finnas stor variation av material som alla har tillgång till. Det ska finnas en bred representation av kön, etnisk tillhörighet, könsidentitet/uttryck, sexuell läggning, familjekonstellationer, ålder, funktionsvariationer och religioner/kulturer i olika leksaker, i bilder och litteratur.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	39 %	Ökning	Tertial
 Antal barn per anställd i förskolan (årsarbetare)	4,8	4,8	Tertial
 Antal barn per grupp	14,9	14,9	Tertial
 Antal barn per legitimerad förskollärare	14,9 st	Minskning	Tertial
 Inskrivningsgrad i förskola	96 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska i samråd med förskolenämnden, SISAB och övriga relevanta aktörer inventera, prioritera och initiera upprustningar av befintliga förskolegårdar utifrån lekvärdesriktlinjerna	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 1.2.1. Barnen leker, lär och utvecklas i förskolan

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat:

- Undervisningen i förskolan är en målstyrd process vilken följs upp i det systematiska kvalitetsarbetet.
- Förskolorna vidareutvecklar arbetet tillsammans med barnen kring hållbar utveckling.
- Den av förskolorna framtagna visionen "Framtiden är barnens och vi utvecklar den tillsammans" ska vara en utgångspunkt i förskolornas planering av verksamheten och dess mål.
- Den pedagogiska dokumentationen ska vara relevant och ha ett tydligt syfte som utgår från läroplanens mål.
- Den pedagogiska dokumentationen sker med kontinuitet och synliggör barnens och barngruppens utveckling och lärande.
- Övergången för barnet/barnen från en avdelning till en ny avdelning inbegriper ett avslutsarbete från den avdelning som barnet/barnen lämnar och ett introduktionsarbete till den nya avdelningen.
- Medarbetare erbjuds kompetensutveckling i språkutveckling och språkfrämjande arbetssätt.
- De pedagogiska lärmiljöerna utvecklas så att de blir en tydlig del av undervisningen.
- Erbjuda en förskola där barnen är trygga och där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

- Säkerställa att det vid övergång förskola skola finns en dokumentation från förskolan som beskriver barnens utveckling och lärande med fokus på barns språkutveckling.

Förväntat resultat

- Kvaliteten i förskolan höjs genom verksamhetsnära uppföljningar såsom organiserad reflektion, resultatdialoger, verksamhetsbesök och kvalitetsuppföljningar.
- De pedagogiska lärmiljöerna är tillgängliga, estetiska, tydliga och erbjuder en variation av material.
- Arbetslagen använder pedagogisk dokumentation för att synliggöra, fördjupa, utvärdera, analysera och utveckla undervisningen.
- Övergångar från en avdelning till en ny avdelning sker på ett för barnet/barnen tryggt vis.
- Förskolans undervisning stimulerar i högre grad till barnens språkutveckling.
- Kunskapen i verksamheten om det språkutvecklande arbetssättet har höjts.
- Övergången till skola är planerad och strukturerad där ansvarsfördelning mellan förskola, skola och vårdnadshavare är tydlig.
- Dokumentation överlämnas till skolan om barnets utveckling och lärande med fokus på språkutveckling.
- Alla barngrupper har en legitimerad förskollärare som ansvarar för och leder undervisningen.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
♀ Andel nöjda vårdnadshavare avseende utveckling och lärande	85 %		År
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att barnets språkliga förmåga utvecklas i förskolan (använder fler ord, ställer frågor och uttrycker tankar)	90 %		År
Andel vårdnadshavare som är nöjda med sitt barns förskola	91 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomföra kompetensutvecklande insatser för ett språkutvecklande arbetssätt.	2025-01-01	2025-12-31
Stärka förskollärarnas pedagogiska ledarskap.	2025-01-01	2025-12-31
Säkerställa en god och trygg introduktion i förskolan.	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

Under 2025 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Alla barn och unga ska ha lika goda uppväxtvillkor

Informationsinsatser till verksamheterna fortsätter för att utifrån barnkonventionen beakta barnperspektivet i ärenden där beslut kan komma att påverka barn och unga. I ärenden som gäller ett enskilt barn ska barnets uppfattning alltid efterfrågas och dokumenteras. Förvaltningens SIP-samordnare fortsätter bland annat arbetet för att höja kunskapsnivån om SIP (samordnad individuell plan), öka kvaliteten och skapa bättre förutsättningar för barns rätt till information och delaktighet vid planering av insatser. Fokusområden är barns delaktighet och att erbjuda barn som placeras i familjehem en samordnad individuell plan. Arbetet med SIP-samordning sker i nära samarbete med förvaltningens skolsamordnare för placerade barn. Under året kommer förvaltningen att fortsatt stärka arbetet med barns delaktighet och följa upp arbetet med det digitala verktyget Viewpoint som ger barn och ungdomar möjlighet att via dator eller mobiltelefon svara på frågor inför möten med socialsekreterare.

Arbetet med att stärka stödet till placerade barn fortsätter att prioriteras. Med utgångspunkt i barnkonventionen och med fokus på skolan som skyddsfaktor skapas bättre förutsättningar för trygga placeringar. Förvaltningens skolsamordnare fortsätter att fokusera på placerade barn och ungdomars skolgång och resultat. Förvaltningen ska säkerställa att alla barn som placeras utanför sitt hem genomgår hälsoundersökning i samband med placering och att det placerade barnets perspektiv och synpunkter vägs in vid uppföljningar och i den fortsatta planeringen. Familjevården fortsätter att utveckla stöd och vägledning till familjehem, bland annat genom digitala handledningstillfällen. Förvaltningen samarbetar med övriga stadsdelsförvaltningar och socialförvaltningen för att intensifiera arbetet med att rekrytera fler familjehem och jourhem samt att utveckla stöd och utbildning för dessa.

Samverkan skola, förskola, socialtjänst, fritidsverksamhet och polis

Samverkan mellan socialtjänst, förskola, grund- och gymnasieskola, lokalpolis, barn- och ungdomspsykiatri, habiliteringen och andra verksamheter inom Region Stockholm bidrar till att tidigt upptäcka och motverka en negativ utveckling när det gäller bland annat psykisk ohälsa, kriminalitet och skolfrånvaro. Förvaltningen förstärker samverkan med skolan gällande enskilda barn med särskilt fokus på placerade barns skolgång. Förvaltningen ökar också samverkan med fristående förskolor och skolor. Förvaltningen riktar det uppsökande arbetet genom att följa utvecklingen i olika områden och på platser inom stadsdelsområdet. Lägesbilden i lokala samverkansöverenskommelsen med lokalpolisen ligger till grund för det uppsökande och förebyggande arbetet. Detta för att snabbt kunna agera i samverkan med bland annat polis och mobila fritidsledare och vid behov göra gemensamma åtgärder.

Förvaltningens socialsekreterare placerad hos lokalpolisen bidrar till en löpande nulägesbild som gör att förvaltningen kan rikta insatser i det uppsökande och förebyggande arbetet med fokus på barn och ungdomar. Arbetet med lokalt BOB-råd (barn och unga i organiserad brottslighet) fortsätter där lokalpolisen är sammankallande och aktörer som polis, primärvård och utbildningsförvaltningen ingår. Genom forumet skapas gemensamma aktuella lägesbilder för att på bästa sätt rikta effektiva insatser i det brottsförebyggande arbetet.

Förvaltningen har tillsammans med utbildningsförvaltningen byggt upp två skolsociala team. Skolsociala teamet, som omfattar elever i årskurserna 2-8 och med en frånvaro mellan 20-80 procent, utgår dels från insatser i skolmiljön och familjebehandling och är implementerat i

ordinarie verksamhet. Skolsociala teamet 2.0 riktar sig till yngre barn i mellanstadieålder som har en frånvaro mellan 80-100 procent. Förvaltningen fortsätter att tillsammans med utbildningsförvaltningen utveckla teamens arbete. Region Stockholm har en konsultativ roll i arbetet, inom ramen för BUS-samverkan (Kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm har sedan 2001 en gemensam överenskommelse gällande samverkan kring barn i behov av särskilt stöd). Under året kommer Skolsociala teamet 2.0 att utvärderas i samarbete med utbildningsförvaltningen.

Det samarbete som inleddes 2024 mellan utbildningsförvaltningen, förskola och socialtjänst – Förskolan och skolan som skyddsfaktor, barns rätt till utbildning – fortsätter och utgår från det gemensamma uppdraget att främja närvaro i förskola och skola och för att tidigt fånga upp orosignaler.

Våldsförebyggande arbetet

Förvaltningen förebygger att personer utsätts för våld i nära relationer med särskilt fokus på utsatta grupper som äldre och personer med funktionsnedsättning eller beroendeproblematik. Samverkan och samhandläggningen kring äldre med komplexa behov fortsätter att stärkas. Verksamheter som möter personer med kognitiva och psykiska funktionsnedsättningar ska arbeta med konkreta metoder för att upptäcka och förebygga våldsutsatthet såsom det strukturerade målgruppsanpassade utbildningsprogrammet Viktig Intressant Person (VIP).

Våldsutsatta och våldsutövare erbjuds råd, stöd och behandling hos Relationsvåldscentrum innerstaden (RVCI) där kompetens finns att möta särskilt sårbara grupper. Samarbetet mellan beställare och RVCI fortsätter att stärkas för att öka antalet barnuppdrag och erbjuda fler barn stödinsatser. Arbetet utifrån Islandsmodellen som är ett sätt att öka fokus på de barn som upplever våld i hemmet ska fortsätta att utvecklas. RVCI är delaktiga i att implementera modellen och ska även följa upp hur verksamheten genom detta samarbete kan öka antal barn som får tillgång till stöd och behandling via RVCI.

Förvaltningen ska säkerställa att barn som är medföljare till ett skyddat boende får skolgång och eventuella stödinsatser. Förvaltningen fortsätter att utveckla det interna samarbetet och samarbetet med andra aktörer, framförallt Polisen, för att tidigare upptäcka och motivera fler våldsutövare att ta emot stöd och behandling. Förvaltningen ska, med stöd av socialförvaltningen, implementera de nya samverkansprocesser och arbetssätt som anges i framtaget Bryt upp-program – sammanhållet stöd för våldsutsatta.

Implementering av framgångsrika arbetssätt som har utvecklats inom ramen för tidigare projektet IGOR för att hitta våldsutsatta och våldsutövare och erbjuda stöd och behandling fortsätter. De två socialsekreterarna som organisatoriskt hör till RVCI sedan juni 2024 och som är placerade hos lokalpolisen är centrala för den fortsatta utvecklingen. Arbetet ingår i det prioriterade området särskilt utsatta och sårbara brottsoffer i samverkansöverenskommelsen tillsammans med Polisen. Arbetet genomförs tillsammans med Norra Innerstaden och Kungsholmens stadsdelsförvaltningar, Polisens grupp för brott i nära relation (BIN) samt City-polisen.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningens verksamheter implementerar och arbetar utifrån principerna i stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Brukarperspektivet ska prägla alla insatser och den enskildes inflytande ska öka. I linje med Stockholmarnas fokus fortsätter förvaltningens utvecklingsprojekt för tydligare beställningar och ökad delaktighet hos brukarna i arbetet med genomförandeplaner och arbetet utökas till fler verksamheter. Förvaltningen fortsätter arbetet för att säkerställa barnperspektivet och barns delaktighet i handläggningen samt skapa förutsättningar för barns rätt till information. Förekomsten av delaktighet vid samordnade individuella planer (SIP) ska öka.

Verksamheterna fortsätter att införa digitala stöd och välfärdsteknik i syfte att bidra till ökade möjligheter för den enskilde att vara självständig i sin vardag. För att öka brukarnas inflytande, delaktighet och självbestämmande kommer förvaltningen att implementera det digitala verktyget Boet i en verksamhet och även utvärdera verktyget inför eventuell utökning till fler verksamheter.

Arbetet med hälsofrämjande insatser för att stärka förutsättningarna för god fysisk och psykisk hälsa och en känsla av sammanhang, jämlika relationer och kunskap om rättigheter för unga och vuxna med funktionsnedsättning är fortsatt prioriterat. Personer som bor inom förvaltningens grupp- och servicebostäder erbjuds möjlighet till kulturaktiviteter och regelbunden fysisk aktivitet utifrån vad brukarna önskar och vill, exempelvis erbjuds målgruppen gratis friskvårdskort på stadens simhallar. Arbetet med att möjliggöra att fler ur målgruppen lockas till fysisk aktivitet förstärks sker i samverkan mellan beställare och utförare där även beställningar på hälsoinsats ingår och följs upp.

Förvaltningen fortsätter utveckla arbetet med att stötta personer inom daglig verksamhet att komma vidare till arbete, praktik eller studier på den ordinarie arbetsmarknaden. Under året prioriteras bland annat samarbete med arbetsmarknadsinsatsen Iwork och att erbjuda brukarna möjlighet att testa nya arbetsplatser inom den egna verksamheten i syfte att språnget till praktik eller studier ska upplevas enklare. Arbetet för att göra dagliga verksamheter mer arbetsinriktade och bättre möta behoven hos målgruppen fortsätter.

Det finns ett ökat stödbehov hos äldre med funktionsnedsättning som bor i gruppbostad då dessa personer vanligtvis bor kvar i sina bostäder under hela livet. Förvaltningen fortsätter att utveckla samarbete med befintliga seniorverksamheter för personer över 65 år som erbjuder aktiviteter, såsom Tellus fritidscenter.

Under 2024 genomfördes en tillgänglighetsvandring på Reimersholme med deltagare från Södermalms råd för funktionshinderfrågor, stadsdelsnämnden och stadsdelsförvaltningen. Vid vandringen noterades särskilt behov av tillgänglighetsåtgärder vid fyra platser runt holmen. Åtgärder utifrån genomförd tillgänglighetsvandring kommer att genomföras inom ramen för driftsbudgeten. Stadsmiljöenheten och rådet för funktionshinderfrågor har haft dialog om önskvärda nya tillgänglighetsvandringar under 2025 och att dessa blir i Fatbursparken och Johan Helmich Romans Park. Tillgängligheten i utegymmet i Drakenbergsparken kommer också att prövas.

Förstärkt samverkan kring samsjukliga

Förvaltningen fortsätter utveckla samverkan och insatser med andra aktörer och huvudmän för vuxna personer med samsjuklighet. Ett sammanhållet stöd av flera myndigheter och vårdgivare, bland annat psykiatri och beroendevården, är viktigt för den enskildes återhämtning och för att stärka och förebygga psykisk och fysisk ohälsa.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:






- Mål 1 - Ingen fattigdom
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande
- Mål 5 - Jämställdhet
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet







En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Jämställdhetsanalys

Utredning och erbjudande om insatser utgår från den enskildes behov där den enskildes kön eller könsuttryck saknar betydelse för vad som erbjuds. På de områden där könsuppdelad statistik visar på att det kan finns omotiverade skillnader i måluppfyllelse, tillgång till insatser eller nöjdhet mellan kvinnor och män, pojkar och flickor analyseras dessa i verksamheterna. Handläggare och beslutsfattare medvetandegörs och kan verka för att motverka eventuell ojämställdhet.

Vid uppmärksammande av omotiverade skillnader gällande bemötande, handläggning eller bedömningar analyseras detta och åtgärdas. Kompetensutvecklingsinsatser kommer erbjudas för att stärka kompetensen i jämställdhetsfrågor hos chefer och medarbetare.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	24 %	24 %	Tertial
 Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	81 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	91 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	88 %	80 %	År
 Andel familjehemsplacerade barn som når målen i svenska/svenska som	75 %	75 %	Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
andraspråk, matematik, och engelska i grundskolan			
 Andel institutionsplacerade barn som når målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik, och engelska i grundskolan	75 %	Fastställs 2025	Tertial
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	90 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	83 %	80 %	År
 Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk, socialpsykiatri, våld i nära relation)	85 %	85 %	År
 Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	70 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål: 1.3.1. Barn och vuxna lever ett självständigt liv i en fungerande vardag

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat:

- I samtliga ärenden ska det av dokumentationen framgå att barnperspektivet och barnets rättigheter beaktats. Inför beslut ska barns perspektiv dokumenteras och barnkonsekvensanalyser genomföras.
- Stärka arbetet med trygga placeringar för barn och ungdomar. Öka kvaliteten inom familjevården genom att stärka arbetet med utredningar och uppföljningar.
- Fortsätta stärka samverkan mellan socialtjänst, vårdnadshavare, förskola, skola, fritidsverksamhet och lokalpolis med flera för att tidigt upptäcka och motverka en negativ utveckling när det gäller bland annat psykisk ohälsa, kriminalitet och skolfrånvaro hos barn och ungdomar. Förstärka samverkan med skolan gällande enskilda barn med särskilt fokus på placerade barns skolgång.

- Tillämpa kunskapsbaserade insatser vilket ökar förutsättningen för att brukare kan leva ett självständigt liv.
- Fortsätta utveckla samverkan och insatser med andra aktörer och huvudmän för vuxna personer med samsjuklighet.

Förväntat resultat

- Barn och vårdnadshavare i kontakt med socialtjänstens verksamheter får stöd och hjälp till en gynnsam utveckling och en ökande självständighet.
- Vuxna i behov av kontakt med socialtjänstens verksamheter erbjuds stöd och service av god kvalitet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska i samarbete med utbildningsförvaltningen utvärdera Skolsociala teamet 2.0.	2025-01-01	2025-08-31
Samarbetet mellan utbildningsförvaltningen, förskola och socialtjänst – Förskolan och skolan som skyddsfaktor, barns rätt till utbildning – fortsätter och utgår från det gemensamma uppdraget att främja närvaro i förskola och skola och för att tidigt fånga upp orosignaler.	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 1.3.2. Barn och vuxna med funktionsnedsättning tar del av stöd och service på lika villkor som andra

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat:

- Verksamheter inom funktionsnedsättning arbetar med utgångspunkt i evidensbaserad praktik i syfte att stärka den enskildes möjligheter till ett självständigt liv.
- Öka brukares delaktighet genom att utforma insatser tillsammans med den enskilde utifrån behov och önskemål.
- Fortsätta arbetet för att säkerställa barnperspektivet och barns delaktighet i handläggningen samt skapa förutsättningar för barns rätt till information.
- Fortsätta utveckla och implementera digitala stöd, välfärdsteknik och erbjuda stöd i användandet av dessa i syfte att öka den enskildes delaktighet och självständighet.
- Utveckla och erbjuda mer arbetsinriktad daglig verksamhet för att möjliggöra och underlätta individens övergång till sysselsättning/arbete eller praktik och studier på den ordinarie arbetsmarknaden.
- Utveckla samarbete med aktörer som erbjuder sysselsättning för äldre personer med funktionsnedsättningar.
- Fortsätta arbetet med hälsofrämjande insatser samt kunskapsspridning kring dessa, exempelvis nå ut med information om simhallskort på ett mer effektivt sätt.

Förväntat resultat

- Den enskildes delaktighet i utformandet av sin insats ökar.
- Den enskildes fysiska och psykiska hälsa förbättras.



Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Antal brukare inom grupp- och servicebostäder som nyttjar stadens erbjudande om gratis friskvårdskort på stadens simhallar	70 st		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Aktivitetshuset genomför brukardialoger med syfte att utveckla verksamhetens innehåll och kunna erbjuda aktiviteter även till målgruppen inom LSS.	2025-01-01	2025-12-31
Utveckla samarbetet med äldreomsorgen för att kunna erbjuda personer med funktionsnedsättning 65+ en meningsfull tillvaro genom riktade aktiviteter och träffpunkter för målgruppen.	2025-01-01	2025-12-31
Vidareutveckla möjligheten till ledsagning och alternativ till ledsagning med syfte att brukare i grupp- och servicebostäder kan delta i önskade aktiviteter på sin fritid.	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 1.3.3. Barn och vuxna utsätts inte för våld

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat:

- I samverkan med socialförvaltningen och stadens Relationsvårdscentrum (RVC) fortsätta utveckla arbetssätt för att nå fler våldsutsatta barn och vuxna i RVC-verksamheterna.
- Med utgångspunkt i programmet för våld i nära relation utveckla det förebyggande arbetet utifrån risk- och skyddsbedömningar. Särskilt utsatta grupper som äldre och personer med funktionsnedsättning eller beroendeproblematik får anpassat stöd utifrån sina förutsättningar.
- Att i samarbete med Norra Innerstaden och Kungsholmens stadsdelsförvaltningar samt Polisens grupp för brott i nära relation (BIN) samt City-polisen fortsätta implementera framgångsrika arbetssätt som har utvecklats inom ramen för tidigare projektet IGOR.
- Utveckla metoder för att säkerställa att barn som är medföljare till vårdnadshavare i skyddat boende får skolgång och eventuella stödinsatser.

Förväntat resultat

- Barn och vuxna utsatta för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck får stöd och skydd utifrån sina behov.
- Våldsutövare motiveras att ta emot insatser för att bryta sitt beteende och uppnå en långsiktig förändring.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
♀ Andel våldsutsatta där målet med insats från RVC uppnåtts	80 %		År
♀ Andel våldsutövare där målet med insats från RVC uppnåtts	72 %		År



Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
♀ Antal våldsutövare i en nära relation eller i en hederskontext som har kontakt med RVC	25 st		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta implementera utbildningsprogrammet Viktig Intressant Person (VIP) i fler verksamheter inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning.	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska, med stöd av socialförvaltningen, implementera de nya samverkansprocesser och arbetssätt som anges i framtaget Bryt upp-program – sammanhållet stöd för våldsutsatta.	2025-01-01	2025-12-31
Utveckla arbetssätt med syfte att nå och erbjuda fler barn stödsatser på RVCi.	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

Äldreomsorgen på Södermalm, i staden och nationellt står de närmaste åren inför stora utmaningar kopplade till ett ökat antal äldre personer och stort behov av medarbetare till följd av ökningen. Fram till 2030 kommer, enligt prognosen, de som är 65-84 år att öka med 12 procent och åldersgruppen som är 85 år eller äldre att öka med 55 procent inom stadsdelsområdet.

Under de kommande åren behöver hela staden ställa om sitt arbete inom socialtjänsten med tanke på den nya socialtjänstlagen som föreslås träda i kraft den 1 juli 2025 och den pågående omställningen till en god och nära vård och omsorg. Ett förvaltningsövergripande arbete pågår och en lokal projektplan har tagits fram för att omställningen till den nya socialtjänstlagen ska gå hand i hand med arbetet med god och nära vård och omsorg. Sedan september 2024 har förvaltningen anställt en projektledare som under ett år ska leda och samordna arbetet med förvaltningens omställning till en god och nära vård och omsorg med huvudfokus på äldreomsorgen. Ett tätt samarbete sker med förvaltningens projektledare som samordnar arbetet med omställningen till ny socialtjänstlag. Parallellt deltar förvaltningen i det stadsövergripande arbetet med god och nära vård och omsorg samt omställningen till ny socialtjänstlag. Utöver detta tar arbetet inom förvaltningens äldreomsorgsverksamheter sin utgångspunkt i stadens gemensamma färdplan för äldreomsorgens utveckling och strategin för en äldrevänlig stad.

Utifrån ovanstående har förvaltningen inför 2025 arbetat om de prioriterade områdena för verksamhetsområde äldreomsorg, vilka presenteras nedan. Kvaliteten i verksamheterna ska vara hög och likställig varför utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet fortsätter under året.

Under 2025 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

En personcentrerad vård och omsorg

Personcentrerad vård och omsorg innebär att se den enskilda personen, involvera och anpassa insatser och åtgärder efter individens önskemål, resurser och förutsättningar. Anhörigas behov av stöd om den enskilde så önskar och behöver är också en del av personcentrerad vård och omsorg. Inom förvaltningens verksamheter anpassas den enskildes stöd, omsorg och omvårdnad utifrån de individuella behoven och önskemålen. Genom att alltid involvera den enskilde i planeringen och i genomförandet av insatsen säkerställs självbestämmande och inflytande och upplevelsen av trygghet ökar.

Förvaltningen fortsätter arbetet med tydlig och tillgänglig information om insatser samt kontaktvägar till verksamheterna för att individen ska hitta rätt stöd och hjälp. Under året kommer samarbetet med Äldre direkt att genomlysas och stärkas för att säkerställa att enskilda och anhöriga vid behov snabbt kan komma i kontakt med ansvarig biståndshandläggare.

Arbetet med att utveckla hemtjänsten fortsätter. Förvaltningen deltar fortsatt i det stadsövergripande arbetet med att utveckla ramtid som redskap för högre kvalitet och självbestämmande för den enskilde. Förvaltningen kommer systematiskt att arbeta vidare med ökad personalkontinuitet, att besöken i ännu högre grad utförs på överenskommen tid och att insatserna utförs på liknande sätt oavsett vilken medarbetare som besöker den äldre. Förvaltningen kommer under året att fortsätta lägga grunden för en strategisk utveckling av hemtjänsten genom kartläggning och analys av nuläge och framtida behov tillsammans med relevanta aktörer, exempelvis framtida omsorgstagare. Förvaltningen ser också över möjligheterna att utöka antalet hemtjänstlokaler för hemtjänsten i egen regi, Södertjänst. Fler lokaler skapar förutsättningar att komma närmare omsorgstagaren och förbättra arbetsmiljön för medarbetarna genom kortare avstånd mellan omsorgstagarna.

Under året planerar förvaltningen att Silviahemscertifiera hemtjänsten i egen regi (alla medarbetare inom Södertjänst och Hornstulls servicehus) samt beställarenheten. En Silviahemscertifiering innebär att alla medarbetare har en grundutbildning i demenskunskap. Arbetsledare utbildas i ledarskap vid implementering och teamarbete, samt minst två medarbetare får reflektionsledarutbildning. Sedan tidigare innehar Nytorpgårdens vård- och omsorgsboende certifieringen och under 2024 påbörjade medarbetarna och cheferna på Katarinagårdens och Kulltorps vård och omsorgsboenden certifieringsutbildningen. En av hörnstenarna i Silviahemscertifieringen är personcentrerad vård, vilket är ett identifierat utvecklingsområde vad gäller behov av kompetenshöjande insatser hos medarbetarna.

Under 2024 påbörjade förvaltningen ett arbete med fördjupade dialoger i form av fokusgrupper/invånardialoger tillsammans med målgruppen som för första gången beviljats hemtjänst. Ett dialogtillfälle genomfördes med syftet att ta del av de äldres upplevelser av handlägningsprocessen. Satsningen förväntas fortsätta under 2025 med målet att utveckla processer och arbetssätt med stockholmarnas fokus.

Sedan 2020 är förvaltningens sociala dagverksamhet och träffpunkter inom den hälsofrämjande och förebyggande enheten HBTQ-diplomerade och verksamheterna arbetar löpande med handlingsplanen som är en del av diplomeringsens fortsättning. Verksamheterna

har anmält intresse för att delta i RFSLs nya utbildning i kortformat för äldreomsorgen. Äldreomsorgen fortsätter också att samverka och nå ut med information genom de många aktörer inom stadsdelsområdet som också har seniorer som målgrupp. Ett exempel under utveckling är att de öppna träffpunkterna sprider information om RFSL:s mötesplatser för HBTQI+-personer vilket lett till fler besökare och där förvaltningen för dialog om en utökad samverkan. För att höja kunskapen hos medarbetarna om hur arbete kan ske för att säkerställa att alla äldre får ett respektfullt bemötande tog förvaltningen under 2024 fram en plan för hur samtliga verksamheter inom äldreomsorgen under tre års tid ska kunna genomgå stadens webbaserade LHBTQ-utbildning. Hittills har två verksamheter genomfört utbildningen i enlighet med Södermalmsmodellen för verksamhetsnära utbildning (Hornstulls servicehus och Södertjänst). Arbetet fortsätter under 2025.

Inom förvaltningens äldreomsorgsverksamheter utgår arbetet med de nationella minoriteterna från stadens riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter. Verksamheterna arbetar såväl med program för återkommande högtider där de nationella minoriteternas högtider uppmärksammas med kulturaktiviteter, mat och musik som med löpande aktiviteter i samverkan med andra så som Sameföreningen och förskolor inom stadsdelsområdet. I förvaltningens uppsökande arbete görs ett regelbundet utskick till alla i stadsdelsområdet som fyllt 85 år. I brevet är utvalda delar, till exempel informationen om vart de äldre ska vända sig för att få hjälp, översatt till minoritetsspråken.

Hälsofrämjande och förebyggande insatser

Ett hälsofrämjande, förebyggande och proaktivt arbete är nödvändigt för att förebygga ohälsa samt bibehålla eller förbättra det fysiska, psykiska och sociala välbefinnandet. Detta ligger i linje med föreslagna ändringar i samband med den nya socialtjänstlagen och omställningen till en god och nära vård och omsorg. Genom ett väl utvecklat förebyggande arbete kan mer ingripande vård- och omsorgsinsatser fördröjas eller förhindras. Under året planerar förvaltningen för två större prioriterade satsningar inom området. Den ena satsningen är ett pilotprojekt med en arbetsterapeut eller fysioterapeut som stöttar biståndshandläggare i att genomföra behovsbedömningar med fokus på det som främjar hälsa och välbefinnande hos individen för att på så sätt kunna erbjuda insatser och stöd som stärker den enskildes resurser och förmågor att i högre utsträckning uppleva delaktighet och meningsfullhet. Den andra satsningen handlar om en nära samverkan med Regionen i form av biståndshandläggare på plats på sjukhus. Förvaltningen hoppas att tillsammans med Regionen utveckla uppsökande arbetssätt som bidrar till minskade återinskrivningar på sjukhus, tidiga insatser som leder till att färre äldre behöver annat boende som första insats samt minskade vårdkostnader.

För att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre fortsätter förvaltningen att förnya och stärka arbetsformerna för det förebyggande och uppsökande arbetet genom kartläggning av behov och genom samordning av förvaltningens resurser. Förvaltningens aktivitetscenter och träffpunkter fortsätter att utveckla utbudet av varierade aktiviteter med fokus på social gemenskap och mänskliga möten, kulturella aktiviteter och ökad fysisk aktivitet.

För att motverka social isolering, främja hälsa och livskvalitet och erbjuda inspiration och vägledning anordnas en festival för Södermalms seniorer på Medborgarplatsen. Festivalen bjuder på två dagar fyllda med information, kunskap och underhållning, riktade särskilt till

stadsdelsområdets äldre.

Förvaltningen ser över möjligheterna till mer flexibilitet i var, när och hur de öppna verksamheterna äger rum för att kunna erbjuda möjligheter till fler sociala mötesplatser i stadsdelsområdet. Ett pilotprojekt där en av de öppna träffpunkterna kommer erbjuda verksamhet under kvällstid genomförs och utvärderas under året. Dialogen med relevanta förvaltningar, exempelvis idrottsförvaltningen, civilsamhälle och föreningar fortsätter.

Utifrån den fortsatta utvecklingen av det hälsofrämjande och förebyggande arbetet kopplat till god och nära vård samt det förebyggande arbetet för att bryta ofrivillig ensamhet och social isolering kommer förvaltningen under året att genomföra den uppskjutna särskilda satsningen från tidigare år om att möjliggöra social gemenskap och mänskliga möten för äldre även under storhelger och under sommaren. Detta i form av ett pilotprojekt i samarbete med civilsamhällets föreningar och organisationer.

Förvaltningen kommer under 2025 inleda arbetet med att utveckla dagverksamheterna för olika målgrupper. Dels genom ett pilotprojekt med fokus på att dela in verksamheten i olika deltagargrupper utifrån den enskildes funktionsförmåga och intressen. Dels genom att se över möjligheten att utöka antalet platser genom mer ändamålsenliga och anpassade lokaler för målgrupperna. Förvaltningen kommer i samband med detta arbete även se över hur en fungerande övergång vad gäller meningsfull tillvaro för personer över 65 år med funktionsnedsättning i stadsdelsområdet kan säkras.

Under året intensifieras det suicidpreventiva arbetet inom äldreomsorgen. Arbetet tar sin utgångspunkt i den kartläggning av förvaltningens suicidpreventiva arbete som påbörjades under 2024. Inom äldreomsorgen ligger fokus på ökad kunskap genom att fortsatt utbilda medarbetarna inom området med hjälp av utbildningsprogrammet ”Första hjälpen till psykisk hälsa” samt utveckling av de rutiner i verksamheten som kan kopplas till det suicidpreventiva arbetet. Under 2024 erbjöd förvaltningen även för första gången utbildningen till seniorer i stadsdelsområdet. Under 2025 fortsätter arbetssättet som även kommer inkludera volontärer.

Under året fortsätter förvaltningen att satsa på målgruppsanpassad information och kommunikation. En viktig del i detta arbete är att följa upp och utveckla äldrelotsens uppdrag för att i ännu högre grad kunna stötta och informera stadsdelsområdet äldre och deras anhöriga i olika äldrefrågor och, om så behövs, lotsa vidare till rätt instans. Genom detta kan förvaltningen även nå grupper som annars inte kommer i kontakt med förvaltningens verksamheter, skapa trygghet och förtroende samt att fler kan erbjudas tidiga insatser. Arbetet sker i nära samarbete med flera av civilsamhällets organisationer, Regionen och trossamfund. Förvaltningen förstärker det stöd som erbjuds äldre och anhöriga i olika stadier av livet genom fortsatt satsning på äldreкураторer i verksamheterna. Något som sedan 2024 är en del av den ordinarie verksamheten i form av permanenta tjänster. Under året breddas satsningen med en äldreкуратор på vård- och omsorgsboendena. Uppdraget innefattar bland annat ge stöd till enskilda och anhöriga i övergången mellan ordinärt och särskilt boende.

Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetet mot våld i nära relationer och insatser till äldre personer som tillhör sårbara grupper. Samverkan och samhandläggningen kring äldre med komplexa behov ska fortsätta att stärkas.

Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetet med att upptäcka och förbygga brott mot äldre genom ett fortsatt samarbete mellan äldreomsorgsavdelningens beställarenhet och sociala avdelningens relationsvårdsteam avseende våldsutsatta. Biståndshandläggare inom äldreomsorgens beställarenhet fortsätter under 2025 att arbeta med screeningformulär som en del av handläggningen för att i än högre grad kunna identifiera äldre som blivit utsatta för våld och erbjuda stödinsatser. Samarbetet med trygghets- och säkerhetssamordnare på förvaltningen kommer att utökas och fördjupas för att genomföra informations- och utbildningsinsatser för medarbetare och äldre. Arbetet kommer även att ske i samråd med Södermalms stadsdelsnämnds pensionärsråd och frivilligorganisationer i stadsdelsområdet.

Förvaltningens pågående satsning på en bolots blir från 2025 permanent. Bolotsen tillhör beställarenhetens team som arbetar med äldre med komplexa behov. Uppdragets fokus ligger på att motverka hemlöshet samt jobba med förebyggande insatser mot vräkning för personer över 65 år. Bolotsen har en central roll i samverkan med framförallt sociala avdelningens enhet för vuxna samt enhet för ekonomiskt bistånd. Under 2025 kommer bolotsen särskilt att fokusera på att genomföra kunskapshöjande insatser hos stadsdelsområdets hemtjänstutförare för att medarbetare tidigare ska kunna upptäcka äldre som riskerar att hamna i hemlöshet. Arbetet med hemlöshet beskrivs även under verksamhetsområdesmål 3.3 "I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med".

På vård- och omsorgsboendena fortsätter det prioriterade arbetet med att erbjuda daglig utevistelse, individanpassade aktiviteter och sociala besök. Förvaltningen har även skjutsvänliga cyklar där personal kan ta med de äldre på en cykeltur. Tidigare satsningar på aktivitetssamordnare och utökat antal rehab-personal inom de särskilda boendena fortsätter. Under 2025 ligger fokus på vidareutveckla de hälsofrämjande och förebyggande arbetssätten genom framtagande av lokala handlingsplaner för hur aktiviteter erbjuds, genomförs och följs upp. Förvaltningen fortsätter under 2025 att förbättra den inre och yttre boendemiljön och trivseln på vård- och omsorgsboendena i egen regi. Under året kommer förvaltningen att fortsätta satsningen på att utöka antalet vårddjur, vilket kommer att innebära fler besök på vård- och omsorgsboendena i egen regi men även i dagverksamheterna. Maten, som tillagas på plats, är god, näringsrik, miljösamt och måltidsupplevelsen lustfylld. Fyra av sex vård- och omsorgsboenden har kök som är KRAV-certifierade. Genom att årligen certifiera kökens verksamhet enligt KRAV:s hållbarhetsmärkning säkerställs, utifrån KRAV:s bedömning, en hög andel ekologiska livsmedel samtidigt med extra höga krav för biologisk mångfald, mindre klimatpåverkan, god djurvälstånd och bättre arbetsvillkor för anställda. Förvaltningen har de senaste åren satsat på en utökning av dietister inom äldreomsorgen och arbetade under 2024 fram ett nytt mat- och måltidskoncept. Förvaltningen kommer under 2025 att implementera det nya mat- och måltidskonceptet inom förvaltningens vård- och omsorgsboenden i egen regi och dagverksamheterna.

Förvaltningens särskilda boenden inom äldreomsorgen har rutiner och handlingsplaner för värmebölja. Under året kommer ett utskick med information om hur man som enskild ska agera vid långvarig värmebölja att skickas ut till omsorgstagare som har Södertjänst som hemtjänstutförare.

Samverkan för en jämlik tillgång till vård och omsorg

God och nära vård kan beskrivas som ett nationellt övergripande mål för en omställning som sker inom vård och omsorg med syfte att vården i högre grad organiseras och bedrivs med utgångspunkt från den enskildes behov och förutsättningar. För individer som behöver vård- och omsorgsinsatser från flera olika utförare behöver insatserna vara individanpassade, samordnade, kontinuerliga och patientsäkra. För att lyckas med detta är samverkan internt och externt en grundläggande förutsättning. Förvaltningen påbörjade under 2024 en gemensam plan för intern och extern samverkan, som kommer att färdigställas och implementeras under 2025.

Förvaltningen kommer fortsatt att arbeta med samverkan och informationsöverlämning mellan förvaltningen och Region Stockholm för att underlätta den äldres vardag med fokus på trygghet och kontinuitet. Förvaltningen har tagit fram en samverkansöverenskommelse mellan äldreomsorgens beställarenhet och samtliga vårdcentraler verksamma inom Södermalms stadsdelsområde. Samverkansmöten med vårdcentralerna fortsätter under 2025 och syftet är att med avvikelser som grund identifiera de utmaningar som finns i samband med utskrivning från slutna hälso- och sjukvård, få ökad förståelse för varandras uppdrag och ett bättre samarbete kring den äldre.

Utifrån förvaltningens deltagande i Äldrecentrums forskningsprojekt Samsas kring samverkan mellan civilsamhälle, privata utförare, kommun och för att förebygga försämrad hälsa hos äldre är förvaltningens ambition att tillsammans med övriga deltagande organisationer från Regionen, civilsamhälle och utförare av äldreomsorg i olika regiform hitta former och hållbara strukturer för lokal samverkan. Detta för att komma närmare den äldre södermalmsbon.

Förvaltningen deltar i den fortsatta utvecklingen av arbetssättet Tryggt mottagande i hemmet. Arbetssättet syftar till en trygg och hållbar hemgång för den enskilde vid utskrivning från slutenvård eller korttidsvård. Arbetet går i linje med äldreförvaltningens handlingsplan för det fortsatta arbetet med Tryggt mottagande. Under 2024 såg förvaltningen över arbetssätt och intern organisation för Tryggt mottagande i hemmet, dels för att möta kommande behov hos den äldre stockholmaren och dels för ett effektivt resursutnyttjande inom förvaltningen. Översynen resulterade i en organisationsförändring där Tryggt mottagande i hemmet numera organiseras under hemtjänstenheten. Organisationsförändringen kommer att utvärderas under 2025 där förvaltningen också kommer se över möjligheterna att skala upp organisationen för Tryggt mottagande i form av fler medarbetare.

Förvaltningen fortsätter att utveckla och följa upp arbetet med att samordnad individuell plan (SIP) upprättas när insatser från olika aktörer behöver samordnas. Utgångspunkten i arbetet ska vara att hitta lösningar som stödjer den enskildes delaktighet och utgår från den enskildes behov.

En hållbar och resurseffektiv äldreomsorg

Välfärden står inför stora förändringar kommande år i takt med att andelen äldre blir större. Konkurrensen om arbetskraften blir större och det blir än viktigare att arbeta med innovativa arbetssätt och användandet av välfärdsteknik med fokus på resurseffektivitet. I förslaget till ny socialtjänstlag får kunskapsstyrningen inom socialtjänsten en än mer viktig roll då

verksamheterna ska bedrivas i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet.

För att kunna möta dagens och framtidens behov av en kvalificerad äldreomsorg behöver förvaltningen arbeta systematiskt med att både säkra insatser för kontinuerlig och ökad kompetensutveckling av redan anställda medarbetare och att rekrytera nya medarbetare med rätt kompetens. Förvaltningen fortsätter satsningen på verksamhetsnära utbildningar som genomförs på plats i verksamheterna av bland andra vårdpedagog. Det sistnämnda går under benämningen "Södermalmsmodellen" och innebär att personalen får en verksamhetsanpassad internutbildning på plats i verksamheterna och som anpassas utifrån personalgruppens förståelse för ämnet och språkliga kompetens. På så sätt ökar kvaliteten i vården och omsorgen för den enskilde. Under året kommer kompetenssatsningar ske inom områdena språk, kommunikation, demens, psykisk hälsa och hälso- och sjukvård. Utöver arbetet enligt Södermalmsmodellen finns även en struktur av ombud och nätverk i verksamheterna inom särskilt prioriterade områden så som exempelvis hygien, mat- och måltider, psykisk hälsa, aktiviteter och reflektionstid. För att förbättra medarbetares kunskaper i svenska språket genomför förvaltningen ett pilotprojekt med en digital språkutbildning i yrkessvenska via en app på telefonen för ett antal medarbetare på Södertjänst.

För förvaltningen blir ett särskilt prioriterat område att systematiskt hantera de kommande årens pensionsavgångar, särskilt hos yrkesgruppen undersköterskor. Under 2025 inleds arbetet med att genomföra kompetenskartläggningar på individ- och organisationsnivå för att bättre kunna bedöma hur och vilken kompetens som behöver ersättas, utvecklas och rekryteras.

Innovativa arbetssätt och användandet av välfärdsteknik ska fortsätta att förbättra omsorgen och öka tryggheten för den äldre. Utvecklingen sker alltid med den enskildes behov och önskemål i åtanke. Fokus ligger på digitalisering som stöd för de ordinarie uppgifterna samt på det digitala stödet till seniorer för ett ökat självbestämmande. Förvaltningen har de senaste åren sett ett behov av att bygga upp IT-kompetensen inom äldreomsorgen och har därför under 2024 stärkt upp förvaltningens IT-resurser inom äldreomsorgen med en ny digital verksamhetsutvecklare. Under 2025 kommer samarbetet mellan den digitala verksamhetsutvecklaren och förvaltningens centrala IT-funktion utvecklas och intensifieras och en plan för digitalisering inom äldreomsorgen ska påbörjas under året. En särskild satsning i form av ett pilotprojekt med att införa digital tillsyn på ett av förvaltningens vård- och omsorgsboenden genomförs under året.

Förvaltningen fortsätter att skapa förutsättningar för ett nära ledarskap och ett långsiktigt arbete med utvecklingen av verksamheterna genom en utökad chefstäthet och därmed färre medarbetare per chef för verksamheterna i egen regi. Genom detta säkras en god arbetsmiljö. Under året kommer förvaltningen fortsätta arbetet med att minska andelen arbetade timmar som utförs av timanställd behovspersonal och en ändamålsenlig organisation för ett framtida resursteam. Arbetet med hållbara scheman fortsätter under 2025. Arbetet genomförs i samarbete med lokala representanter för Kommunal. Utgångspunkten för förvaltningens arbete med hållbara scheman och resursteam är heltid som norm och tillsvidareanställningar.

Samarbetet med lärosäten och andra utbildningsaktörer stärks för att bredda rekryteringsunderlaget och säkerställa att framtidens medarbetare inom stadsdelsområdets äldreomsorgsverksamheter har rätt kompetens. Avdelningen för äldreomsorg inom

Södermalms stadsdelsförvaltning utgör en akademisk nod. Att vara en akademisk nod innebär att ta emot studenter från skolor och lärosäten exempelvis specialistundersköterskor, sjuksköterskor, arbetsterapeuter men även studenter som skriver uppsatser. Arbetet i noden omfattar även en samverkan med äldreförvaltningen, lärosäten och med stadens övriga akademiska noder. Syftet är att bland annat att kunna praktisera innovation och forskningsresultat.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 2 – Ingen hunger
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande
- Mål 5 - Jämställdhet
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Strategi för en äldrevänlig stad

Södermalm ska vara ett äldrevänligt stadsdelsområde. Arbetet för att nå dit utgår från de fem utvecklingsområden som identifierats i stadens gemensamma handlingsplan för en äldrevänlig stad: Delaktighet och inflytande, samverkan och partnerskap, social inkludering, bostäder och stadsmiljö samt kommunikation och information. Under 2024 prioriterade förvaltningen särskilt arbetet med utvecklingsområdet social inkludering med fokus på det hälsofrämjande och förebyggande arbetet men även arbetet med att upptäcka och förbygga brott mot äldre. Det arbetet kommer att fortsätta under 2025. Under året kommer ett annat fokus vara att utveckla förvaltningens arbetssätt för att bättre ta tillvara på stadsdelsområdets äldre invånares engagemang och stöd. Förvaltningen planerar för en volontärsamordnare på äldreomsorgens hälsofrämjande och förebyggande enhet med uppdraget att sammanställa och förmedla information om lämpliga volontärarbeten som passar den äldre utifrån förmåga och intresse.

Utvecklad hälso- och sjukvård

Förvaltningen fortsätter att stärka arbetsprocesserna inom hälso- och sjukvårdsområdet. Fokus är den äldres individuella behov med utgångspunkt i omställningen till en god och nära vård och omsorg. Generellt ser förvaltningen ett stort behov av att fortsätta utveckla samverkan med regionen på både primärvårds- och slutenvårdsnivå. Fokus för samverkan handlar om att arbeta fram gemensamma arbetssätt inom områden som avvikelser, egenvård samt in- och utskrivningsprocesser. Förvaltningen kommer under året att fortsatt prioritera arbetet inom följande områden:

- Kompetenshöjande utbildningsinsatser inom hälso- och sjukvårdslagens område (HSL-området) för en likställd kvalitet och ökad patientsäkerhet

Förvaltningen intensifierar arbetet med kompetenshöjande och likställda utbildningar inom HSL-området för alla yrkesgrupper. En särskild satsning inom delegering och för säker läkemedelshantering på alla nivåer och hos alla anställda inom särskilt boende inleddes 2024 och kommer utvärderas och fortsätta under 2025.

- Minska antalet äldre som skickas in till akuten från särskilt boende

Genom att säkerställa att undersköterskor har tillräckliga kunskaper i att bedöma vitala parametrar i samråd med sjuksköterska samt att basal medicinsk utrustning finns tillgänglig på alla särskilda boenden undviks att äldre skickas till akuten. Undersköterskor och sjuksköterskorna i verksamheten kan istället behandla och följa upp den äldre i samverkan med ansvarig läkare. Sker genom kontinuerliga verksamhetsnära utbildningar (Södermalmsmodellen).

- Ökad geriatrisk kompetens hos sjuksköterskor i samverkan med Regionen

Genom att erbjuda sjuksköterskorna inom äldreomsorgen på Södermalm kontinuerlig auskultering (gå bredvid eller skugga annan person) med kollegor inom den geriatriska slutenvården ökar den geriatriska kompetensen i verksamheterna för att möta vård- och omsorgsbehoven hos den enskilde som bor på vård- och omsorgsboendena i egen regi. Förvaltningen planerar ett för auskulteringsprojekt under 2025 i samarbete med Danviksgeriatriken och Ersta sjukhus.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen ser fortsatta skillnader i utfallen mellan kvinnor och män i exempelvis Socialstyrelsens brukarundersökningar om äldreomsorgen. För att stärka jämställdhets- och jämlikhetsperspektiven i dagverksamheternas verksamhet har medarbetarna tagit fram mål och arbetssätt för sina målgrupper ”gäst” och ”anhöriga”. Detta syftar till att tydligare peka ut hur verksamheten systematiskt arbetar med jämställdhet och jämlikhet. Målen och arbetssätten följs upp genom könsuppdelad statistik via brukarundersökningar, samtal med gäster och anhöriga samt egenkontroll av den sociala dokumentationen. Genom att på ett medvetet sätt belysa olika jämställdhetsperspektiv när verksamheten planerar, genomför och följer upp gästernas delaktighet och inkludering har verksamheten möjliggjort för systematiska jämställdhetsanalyser utifrån olika områden bland annat mat och måltider. Detta arbetssätt planerar äldreomsorgen att sprida till fler verksamheter.

Utifrån resultaten i 2024-års brukarundersökningar ser förvaltningen fortsatt trender om att kvinnor som bor på vård- och omsorgsboenden generellt är mer nöjda än männen. Resultaten uppvisar exempelvis större skillnader i upplevelsen kring att måltiden är en trevlig stund på dagen. I samband med införandet av det nya mat- och målidskonceptet ser förvaltningen en möjlighet att närmare analysera vad dessa skillnader kan bero på.








När det gäller verksamhetsområdet hemtjänst visar resultaten att män överlag är något mer nöjda än kvinnor. Förvaltningen kommer under året undersöka varför män i större utsträckning än kvinnor upplever att personalen kommer på avtalad tid och varför män i större utsträckning än kvinnor upplever personalen har tillräckligt med tid för att kunna utföra sitt arbete.


På dagverksamheterna är männen generellt mer nöjda än kvinnorna och verksamheterna kommer analysera varför kvinnorna är mindre nöjda med aktiviteterna på dagverksamheten än männen.

Övrigt

Tillagningskök i egen regi i fastigheten Filen (Lignagatan)

Under 2025 planerar förvaltningen att fortsätta samverka med Micasa för att slutföra renoveringen av restaurangen med eget tillagningskök i fastigheten Filen (Lignagatan) så att den kan tas i drift under året. På Lignagatan har förvaltningen redan ett antal äldreomsorgsverksamheter så som den öppna fritidsverksamheten Tellus fritidscenter, Hornstulls servicehus samt vård- och omsorgsboendena Bräcke Diakoni och Attendo Lignagatan. Fastigheten är även en av stadsdelsområdets trygghetspunkter.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel nöjda omsorgstagare	82 %	81 %	År
 Andel nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	96 %	93 %	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	88 %	87 %	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	81 %	80 %	År
 Andel sjuksköterskor inom särskilda boenden	0,07 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser	69 %	69 %	År
 Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	10	Max 10 personer	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med äldrenämnden, i syfte att fortsatt stärka stadens arbete med ramtid, implementera och arbeta efter tillämpningsanvisningarna så att beställare och utförare får en bättre förståelse för varandras roller och uppdrag samt stärka samverkan mellan dem	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 1.4.1. Södermalm är ett bra stadsdelsområde att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat:

- Genom att utveckla verksamheternas ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete med fokus på verksamheternas kärnprocess (planera och starta upp, utföra, följa upp, avsluta) ökar kvaliteten i verksamheterna och i de enskildas insatser.
- Genom att stärka arbetsprocesserna och utveckla det systematiska patientsäkerhetsarbetet

inom hälso- och sjukvård med individens behov i fokus ökar patientsäkerheten.

- Fortsatt utveckling av uppsökande arbete genom exempelvis systematisk uppföljning och samordning av äldrelotsen, anhörigkonsulenten, bolots, äldrekuratorer och andra uppsökande yrkeskategoriers uppdrag.
- Fortsatt utveckling av teambaserat arbetssätt där olika professioners kompetens tas tillvara och på så sätt ska ge bästa möjliga effekt för den enskilde.
- Framtagande av lokala handlingsplaner utifrån stadens reviderade program för stöd till anhöriga med fokus på medskapande och delaktighet.
- Arbetsplatsnära och verksamhetsförlagda utbildningar med fokus på språk, kommunikation, psykisk hälsa, demens, hälso- och sjukvård samt välfärdsteknik genomförs för att öka medarbetarnas kompetens och öka kvaliteten i verksamheterna.
- Nöjdheten med maten och måltidsmiljön på förvaltningens vård- och omsorgsboenden ökar genom implementeringen av det nya mat- och måltidskonceptet som innefattar arbetssättet Hemlagat.
- Stärka samverkan och samhandläggningen med sociala avdelningen gällande äldre med komplexa behov.
- Stärka samverkan med Region Stockholm med fokus på att identifiera glapp i samverkan och hur samverkan kan följas upp på lokal nivå.
- Framtagande av en lokal digitaliseringsplan med tydligt fokus på ökning av den enskildes trygghet, delaktighet och självständighet, förbättrad arbetsmiljö och bättre användning av medarbetarnas kompetens samt en ökad resurseffektivitet för att hantera utmaningarna som äldreomsorgen står inför.

Förväntat resultat

- Äldre får information om vilket stöd som finns vid behov av äldreomsorg.
- Andelen nöjda omsorgstagare inom äldreomsorgen ökar.
- Andelen omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs ökar.
- Anhöriga är nöjda med det stöd de får.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen genomför en seniorfestival på Medborgarplatsen.	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Under 2025 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Attraktiva och inkluderande aktiviteter

Förvaltningens arbete med attraktiva och inkluderande aktiviteter utgår från Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028. Kultur- och fritidsaktiviteter ska planeras för att nå nya målgrupper, bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga. Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamheternas ordinarie arbete. Nedan beskrivs exempel på det arbete som bedrivs för att bidra till att intentionerna i programmet uppfylls.

Barn i stadsdelsområdets förskolor får uppleva respektive skapa konst, kultur och rörelse i möte med professionella kulturutövare och som en integrerad och kontinuerlig del i vardagen.

Förvaltningens kultursamordnare har i uppdrag att i nära samarbete med verksamheterna samordna och stärka kulturaktiviteter för verksamheternas målgrupper bland annat genom aktiviteter och nätverk. Ett exempel är nätverk med biblioteken i stadsdelsområdet och i plan ligger också att möjliggöra nätverk för civilsamhällets organisationer. Förvaltningen kommer att föra dialog med stadsdelsområdets hemgårdar om att hyra ut lokaler till fler föreningar. Tellus fritidscenter har hittills i år hyrt ut till 50 olika föreningar/kunder och kommer fortsätta med det 2025. I kultursamordnarens uppdrag ligger att stärka arbetet med och tillgången till kultur på alla förvaltningens avdelningar.

Förvaltningen prövar och beviljar föreningsbidrag till föreningar som kompletterar nämndens kärnverksamheter. Genom att tillhandahålla föreningsbidrag till olika aktörer kompletteras och varierar det utbud av idrotts- och föreningsaktiviteter som förvaltningen erbjuder i sina egna verksamheter. Föreningar som beviljas bidrag ska ha en inriktning som ligger i linje med stadens arbete för jämställdhet, jämlikhet, tillgänglighet och vara fria från våld och diskriminering. Förvaltningen kommer besöka de föreningar som beviljas ordinarie föreningsbidrag för år 2025. Detta är del i förvaltningens arbete att bättre sätta sig in i föreningarnas verksamhet och säkerställa att verksamheterna håller hög kvalitet. Föreningsbidraget förstärks 2025.

Förvaltningens fritidsgård och preventiva fältteamet informerar om, motiverar och erbjuder barn och unga en mängd olika idrottsaktiviteter, särskilt i samband med skollov då organiserade aktiviteter kan utgöra en viktig skyddsfaktor. I arbetet finns även ett uppdrag att särskilt nå grupper som är underrepresenterade i idrotts och föreningsliv så som flickor och personer med funktionsnedsättning.

Förvaltningen kommer att starta ett fritidsbibliotek där det kostnadsfritt kommer att vara möjligt att låna vissa saker för lek och fysisk aktivitet.

Fryshuset har initierat kontakt för att tillsammans med förvaltningen utveckla ett samarbete i form av ett IOP-avtal (Idéburet offentligt partnerskap) gällande fritidsverksamhet med aktiviteter riktade till olika målgrupper och åldrar. Förvaltningen planerar att undersöka förutsättningarna för ett sådant samarbete.

Arbetet med hälsofrämjande insatser för att stärka förutsättningarna för god fysisk och psykisk hälsa och en känsla av sammanhang, jämlika relationer och kunskap om rättigheter för unga och vuxna med funktionsnedsättning är fortsatt prioriterat. Personer som bor inom förvaltningens grupp- och servicebostäder erbjuds möjlighet till kulturaktiviteter och regelbunden fysisk aktivitet utifrån vad brukarna önskar och vill, exempelvis erbjuds målgruppen gratis friskvårdskort på stadens simhallar. Arbetet med att möjliggöra att fler ur målgruppen lockas till fysisk aktivitet förstärks sker i samverkan mellan beställare och utförare där även beställningar på hälsoinsats ingår och följs upp.

För att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre fortsätter förvaltningen att förnya och stärka arbetsformerna för det förebyggande och uppsökande arbetet genom kartläggning av behov och genom samordning av förvaltningens resurser. Förvaltningens aktivitetscenter och

träffpunkter fortsätter att utveckla utbudet av varierade aktiviteter med fokus på social gemenskap och mänskliga möten, kulturella aktiviteter och ökad fysisk aktivitet.

För att motverka social isolering, främja hälsa och livskvalitet, och erbjuda inspiration och vägledning anordnas en festival för Södermalms seniorer på Medborgarplatsen. Festivalen bjuder på två dagar fyllda med information, kunskap och underhållning, riktade särskilt till stadsdelsområdets äldre.

Utifrån den fortsatta utvecklingen av det hälsofrämjande och förebyggande arbetet kopplat till god och nära vård samt det förebyggande arbetet för att bryta ofrivillig ensamhet och social isolering kommer förvaltningen under året att genomföra den uppskjutna särskilda satsningen från tidigare år om att möjliggöra social gemenskap och mänskliga möten för äldre även under storhelger och under sommaren. Detta i form av ett pilotprojekt i samarbete med civilsamhällets föreningar och organisationer.

Arbetet fortsätter med att tillföra nya bad inom stadsdelsområdet utifrån vad som framkommer i Handlingsplan för nya bad 2022. Under året slutförs arbetet med att utvidga det befintliga badet i Tantolunden och invigning av badets nya del är planerad till badsäsongens början. Förvaltningen kommer även arbeta för att utöka möjligheten till bad vid Årstaviken i höjd med Eriksdalslundens koloniområde. Förvaltningen kommer vidare under året delta i trafikkontorets arbete med att utveckla möjligheten till bad på Reimersholmes södra del.

Lekplatserna i stadsdelsområdets parker är mycket populära besöksmål och utsätts därför för hårt slitage. För att kunna erbjuda säkra och attraktiva lekplatser kommer upprustningsåtgärder av lekplatser på prioriterade platser genomföras. Under året kommer exempelvis en upprustning av Tantolundens lekplats att påbörjas. Lekplatsen kommer att erhålla ny utformning och lek för flera olika åldersgrupper.

För att utveckla möjligheterna att utöva spontanidrott i stadsdelsområdets parker planeras en bollvägg anläggas i Drakenbergsparken under året. Spontanidrott möjliggörs också genom vinteraktivering av parker.

Under året kommer förvaltningen att genomföra en upphandling avseende passagerartrafik med båt till Årsta holmar. Syftet är att möjliggöra för medborgarna att kostnadsfritt ta sig till holmarna.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande
- Mål 5 - Jämställdhet
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Jämställdhetsanalys

Aktiviteter inom förvaltningens verksamheter ska vara inkluderande oavsett kön. Föreningar som beviljas föreningsbidrag ska ha en inriktning som ligger i linje med stadens arbete för jämställdhet, jämlikhet, tillgänglighet och vara fria från våld och diskriminering.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	85 %	76 %	År
Andel barn och ungdomar som deltar i kulturaktiviteter på fritiden	57 %	57 %	År
Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	77 %	77 %	År
Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	79 %	79 %	År
Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	68 %	67 %	År

Nämndmål: 1.5.1. Nämndens kultur-, idrotts- och föreningsliv är tillgängligt, attraktivt och inkluderande

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat:

- Satsning på att utveckla olika typer av målgruppsanpassade aktiviteter utifrån behov som finns hos stadsdelsområdets invånare. Aktiviteterna genomförs där så är möjligt i samverkan med nämndens lokala råd samt civila samhällets organisationer.
- Att i samverkan med föreningslivet och övriga civilsamhället erbjuda aktiviteter för seniorer som bidrar till ett jämställt deltagande som lockar såväl kvinnor som män.
- Att i samverkan med föreningslivet och övriga civilsamhället erbjuda anpassade och inkluderande aktiviteter till barn och ungdomar med funktionsnedsättning och HBTQI+-ungdomar.
- Erbjudna ett fritidsbibliotek inom stadsdelsområdet.
- Stadsdelsförvaltningens kultursamordnare samordnar fortsatt Södermalms kulturnätverk tillsammans med Stockholms stadsbibliotek, Kulturskolan, Stadsmuseet och fritidsgården.
- Förskolorna, parklekarna, öppna förskolan och äldreomsorgsverksamhet nyttjar kulturförvaltningens Kulanpremie för att ta del av kulturupplevelser.
- Förskolorna och parklekarna har kulturombud som möts i ett gemensamt kulturnätverk, drivs av stadsdelsförvaltningens kultursamordnare.
- Boende på förvaltningens grupp- och servicebostäder får stöd i att ha en rik fritid och att kunna delta i hälsofrämjande aktiviteter utifrån sina intressen.

Förväntat resultat

- Invånare i alla åldrar tar del av och har möjlighet att utöva ett varierat kultur- och fritidsutbud.
- Föreningsstödet fördelas till föreningar som uppfyller stadens demokrativillkor och förstärker förvaltningens kärnverksamheter inom socialtjänst, äldreomsorg, förskola och fritidsverksamhet.
- Andelen bokningar genom Kulan ökar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Barnen i förskolan erbjuds minst en professionell kulturaktivitet per termin.	2025-01-01	2025-12-31
Boende i grupp- och servicebostäder deltar i kulturaktiviteter utifrån egna önskemål.	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen kommer att starta ett fritidsbibliotek där det kommer att vara möjligt att kostnadsfritt låna saker som främjar lek och fysisk aktivitet.	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen kommer på Fryshusets initiativ undersöka förutsättningar för ett IOP-avtal.	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningens aktivitetscenter och träffpunkter fortsätter att utveckla utbudet av varierade aktiviteter med fokus på social gemenskap och mänskliga möten, kulturella aktiviteter och ökad fysisk aktivitet.	2025-01-01	2025-12-31
Inventering av möjliga nya grillplatser i parkmiljö.	2025-01-01	2025-12-31
Kartlägga befintliga spontanidrottsytor på parkmark med syftet att säkerställa att deras funktion upprätthålls.	2025-01-01	2025-12-31
Parklekarna Drakenberg och Stora Blecktornsparken i samverkan med barnen på Södermalms kommunala förskolor sätter i samband med Nobel Week Lights upp belysning i parklekarna.	2025-01-01	2025-12-31

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Under kommunfullmäktiges inriktningsmål *Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning* är fyra verksamhetsområdesmål insorterade:

- Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring
- Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar
- Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar
- Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Förvaltningen kommer särskilt prioritera följande områden för att bidra till inriktningsmålet:

- Energieffektivitet och minskad klimatpåverkan
- Miljö- och klimatåtgärder i parkmiljö
- Scale Stockholm – Kraftsamling för klimat och hälsa
- Åtgärder för ökad biologisk mångfald

- Skötseln av, och skyltning i, naturreservat
- Stadsodling/brukaravtal
- Genomförande av skyfallsåtgärder/dagvatten
- Ekologiska livsmedel
- Framkomliga och trafiksäkra gång- och cykelbanor
- Hälsosam och hållbar miljö i förvaltningens verksamheter
- Åtgärder i enlighet med lokalt åtgärdsprogram för Årstaviken inom stadens arbete för god vattenstatus
- Användande av Byggvarubedömningen i samband med investeringsprojekt
- Rent vatten och sanitet för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Under 2025 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Energieffektivitet och minskad klimatpåverkan

Det nya miljöprogrammet och kommande klimathandlingsplan ska implementeras i förvaltningens alla verksamheter. Samtliga chefer ska få mer information och stöd i implementeringsarbetet. Miljösamordnaren ska tillsammans med chefer arbeta för att konkretisera åtgärder för att intensifiera och få större effekt av det gemensamma arbetet.

Det nya miljöprogrammet och kommande klimathandlingsplan ska implementeras i förvaltningens alla verksamheter. I ett steg för att nå detta mål kommer miljösamordnaren informera om detta på samtliga avdelningars ledningsgrupper. För att göra dessa två omfattande dokument mer lättlästa och tillgängliga kommer den lokala miljö- och klimathandlingsplanen för Södermalm att uppdateras.

Förvaltningen fortsätter arbetet med energibesparingsåtgärder i syfte att bidra till stadens mål om minskad elförbrukning. Många klimatinvesteringar har genomförts genom åren, kommande plan för förvaltningen blir en inventering. Detta för att hitta aktuella lokaler där insatser med energibesparing kan genomföras i form av klimatinvesteringar.

Matens klimatpåverkan ska minska med stöd av ett intensifierat arbete med matsvinnsmätningar, en hög matavfallsinsamling och kloka inköp av livsmedel med låg klimatpåverkan (låg CO₂ ekvivalent). Förvaltningens förskoleområden fortsätter att organisera egna kocknätverk för kollegialt lärande som bland annat tar upp hur respektive förskola ska arbeta för att öka andelen ekologiska livsmedel, minska matsvinnet och öka kunskapen kring vegetariska måltider. Särskilt fokus kommer ligga på förskolor med lägre andel ekologiska livsmedel. Förskolan har verksamhetsnära matlagning där det finns möjlighet.

Genom att alla verksamheter uppmärksammar och anordnar en hållbarhetsdag ökar det medarbetarnas, verksamheternas brukare/målgrupper engagemang för miljö- och klimatarbetet. Det är viktigt att förvaltningen ger alla en möjlighet att delta och bidra i omställningen genom klok resursanvändning, ett förändrat beteende och konsumtionsmönster.

Genom att odla på förskolan får barnen följa en växts livscykel från frö till färdig planta, frukt eller grönsak som sedan kan användas i matlagningen på förskolan. Närodlat i praktiken. Odlandet ger också möjlighet till utforskande om naturens kretslopp, ekologiska processer, återbruk och hållbarhetsfrågor.

Stadens egen återbrukstjänst Stocket används som förstahandsalternativ vid inköp av inventarier eller vid restaurering av befintliga inventarier. Uppkomst av avfall minskar genom återbruk och minimering av användningen av plast- och engångsartiklar.

De olika växthusgaserna påverkar klimatet olika mycket. För att kunna jämföra olika gaser med varandra räknas deras klimatpåverkan om till koldioxidekvivalenter, det vill säga, hur mycket koldioxid som skulle ge motsvarande klimatpåverkan. Förvaltningen kommer under året sprida arbetet, bredare inom förvaltningen, som förskoleområde 3 gör redan idag genom att även involvera förskolebarnen. Det är ett exempel på hur synergieffekter kan skapas kring miljötank, så att medvetenhet och kunskap ökas hos barn och i nästa steg deras familjer.

Cirkularitetsprincipen innebär den minskade miljöbelastningen som cirkulära processer inom verksamheten leder till, till exempel genom återanvändning av material som att fällda träd kan bli balanslek till barn, faunadepåer eller material till odlare inom staden.

Gällande upphandlingar med krav på cirkularitet har förvaltningen fyra planerade upphandlingar för 2025. Markarbete parkinvesteringar, Trygghetslarm äldreomsorg, Passagerartrafik till Årstaholmar samt Upphandling av drift av öppen verksamhet för personer med synnedläggelse. De två första kan tillämpas inom cirkularitetskategorin, men inte de två senare. Förvaltningen har för avsikt att inkludera dessa kriterier med cirkularitet där det är tillämpligt i framtida upphandlingar.

Hållbar äldreomsorg.

Arbetet med Hållbar äldreomsorg fortsätter genom att verksamheterna under året följer upp vilken effekt övergången till nitrilhandskar fått i form av minskad plastanvändning. Verksamheterna fortsätter även arbetet med att minska matsvinnet och att se över möjligheterna att ersätta vissa engångsmaterial, exempelvis hygienunderlägg till sängar och möbler med flergångshygienunderlägg. Genom att arbeta med hållbarhet inom äldreomsorgen minskar förvaltningens påverkan på miljö och klimat och det ger också positiva effekter på både omsorgen om de äldre och medarbetarnas arbetsmiljö.

Miljö- och klimatåtgärder i parkmiljö

Under året kommer förvaltningen att prioritera nedanstående åtgärder med syftet att parkerna ska bidra till minskade utsläpp, ökad koldioxidlagring och omhändertagande av stora regnmängder vid skyfall.

Trädplantering

Träd bidrar till att filtrera luften från partiklar, utjämnar temperaturskillnader vid exempelvis värmeböljor och omhändertar dagvatten. Träden bidrar även till att binda koldioxid i luften. Genom plantering av nya träd bidrar nämnden till stadens arbete med koldioxidlagring samt till att uppfylla det stadsövergripande trädmålet. Trädplanteringen ska prioriteras på platser där sårbara grupper som barn och äldre vistas. Där det är lämpligt kommer fruktträd och bärbuskar att väljas.

Skyfallsåtgärder/dagvattenåtgärder

I samband med parkinvesteringar görs bedömning av hur dagvattenhantering och eventuella skyfallssåtgärder kan omhändertas. Under året kommer även verksamhetens kompetens kring dagvattenhantering och skyfallsåtgärder att utökas.

Under året genomförs åtgärder för att bättre omhänderta dagvatten/skyfall på platser där det råder problem med erosion eller framkomlighetsproblem, exempelvis i Tantolunden.

Anläggande av växtbäddar med biokol

Genom att på olika platser tillföra nya växtbäddar för parkträd, perennplanteringar och buskage som innehåller biokol, bidrar nämnden till att bättre omhänderta dagvatten, vitalisera växtmaterialet samt minska koldioxidhalten i atmosfären eftersom biokolet tjänar som koldioxidfälla.

Återvinning av material

Vid fällning av träd och vid upprustning av parkmiljöer återvinns material då det är möjligt. Trävirke kan exempelvis omvandlas till sittmöbler och sten kan användas till andra upprustningsprojekt. Sand som byts ut på lekplatser kan exempelvis användas till anläggning av äng eller faunadepå för sandlevande bin. Ris kan användas som faunadepå och som skydd för insekter och andra smådjur.

Scale Stockholm – Kraftsamling för klimat och hälsa

Förvaltningen deltar i EU-projektet Scale Stockholm som ska bidra till att stadens klimatmål för 2030 nås. Projektet syftar även till att förbättra stockholmarnas hälsa. Inom projektet involverar staden invånare, föreningar och lokala företag för att accelerera klimatomställningen i Stockholm.

Fem geografiska områden inom staden har valts ut där lokala omställningsarenor skapas inom respektive område. Projektet bjuder in deltagare till omställningsarenorna där förslag till lokala insatser tas fram och väljs ut. Åtgärder som visar sig bidra till klimatomställningen och hälsan planeras efter projektets slut att skalas upp och spridas till andra delar av staden. Exempel på teman är transporter, energi, plast, konsumtion och lokal odling.

Förvaltningen deltar i två av projektets geografiska områden. Det är omställningsarena ”Innerstaden” (tillsammans med Norra innerstadens stadsdelsförvaltning och Kungsholmens stadsdelsförvaltning) samt omställningsarena ”Stockholm Green Innovation District” (tillsammans med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning och Electricity).

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 12 - Hållbar konsumtion och produktion
- Mål 13 - Bekämpa klimatförändringarna

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.



Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	50 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
Kommentar Av de fyra upphandlingar förvaltningen har 2025 så går det att applicera cirkularitetsprincipen på två av dessa.			
Inköpta förbrukningsartiklar i plast i stadens verksamheter		Fastställs 2025	År
Kommentar Inväntar KF:s årsmål.			
Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel	1,5 kg CO2 per kg livsmedel	1,5 kg CO2 per kg livsmedel	År
Köpt energi i stadens organisation	3 GWh	1 735 GWh	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna revidera riktlinjer för mat, måltider och fysisk aktivitet i kommunala förskolor i Stockholms stad, i linje med stadens reviderade strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat. Riktlinjerna ersätter stadsdelsnämndernas befintliga riktlinjer	2025-01-01	2025-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för ett stärkt klimatarbete i stadsdelsnämnderna, med fokus på involvering och delaktighet	2025-01-01	2025-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utifrån stadens styrdokument avseende miljö och klimat redovisa hur de jobbar lokalt med implementeringen av programmen	2025-01-01	2025-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB utreda vad som krävs och påbörja åtgärder för att efterkomma kravet på källsortering på välbesökta platser såsom parker och torg i enlighet med förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 2.1.1. Nämndens verksamheter är energieffektiva och resurssmarta med en låg klimatpåverkan

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat:

- Inventera energibesparingsåtgärder i lokaler och verksamheter.
- Förebygga, återanvända, sortera och återvinna avfall samt inspirera medarbetare och verksamheternas brukare/målgrupper att göra detsamma.
- Åtgärder i enlighet med klimathandlingsplan 2020-2023 - för ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040. Anläggande av växtbäddar med biokol för utvalda parkträd, perennplanteringar och buskage.
- Åtgärder i linje med handlingsplan för klimatanpassning 2022–2025. Exempelvis omhändertagande av dagvatten, skyfallsåtgärder i parkmiljö och plantering av träd.
- Förskolan genomför kompetenshöjande insatser kring bland annat ekologiska livsmedel, matsvinn, CO2 ekvivalenter och vegetariska måltider.

Förväntat resultat

- Verksamhetens energiförbrukning minskar.
- Verksamheternas matsvinn minskar genom aktiva åtgärder.
- Ökad andel växtbäddar med biokol i stadsdelsområdet vilka bättre omhändertar dagvatten, vitalisera växtmaterialet samt tjänar som koldioxidfällor.
- Kunskapen om återbruk, avfallshantering, ekologiska livsmedel, matsvinn och vegetariska måltider höjs.
- Stadsdelsområdet omfattas av fler ytor som bättre kan omhänderta större regnmängder och skyfall.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Anordna en dag för hållbarhet i samtliga verksamheter.	2025-01-01	2025-12-31
Arbeta för att minska användningen av engångsartiklar i plast i förvaltningens alla verksamheter.	2025-01-01	2025-12-31
Förskolan genomför kompetenshöjande insatser kring bland annat ekologiska livsmedel, matsvinn, CO2- ekvivalenter och vegetariska måltider.	2025-01-01	2025-12-31
Genomföra en nulägeskartläggning inom Hållbar äldreomsorg.	2025-01-01	2025-12-31
Höja kompetensen inom verksamheten kring dagvattenhantering och skyfallsåtgärder.	2025-01-01	2025-12-31
Inventera verksamhetslokaler för att hitta möjliga klimatinvesteringsobjekt.	2025-01-01	2025-12-31
Södermalms lokala miljö- och klimathandlingsplan uppdateras utefter nya Miljöprogrammet och Klimathandlingsplanen och genomförande påbörjas.	2025-01-01	2025-04-30
Verksamheter som serverar mat fortsätter mäta matsvinn och arbetar med aktiva åtgärder i syfte att minska det.	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Under 2025 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Åtgärder för ökad biologisk mångfald i enlighet med Stadsdelsvist åtgärdsförslag för biologisk mångfald: Kungsholmen, Norrmalm, Östermalm och Södermalm

- Skapa och utplacera boplatser för fåglar, bin, fjärilar, fladdermöss, vedlevande insekter samt grodor.

Boplatser för fåglar, bin, fjärilar, fladdermöss, vedlevande insekter samt grodor hjälper till att stimulera den biologiska mångfalden i staden. Genom att exempelvis locka bin och fjärilar till boplatserna tar man tillvara en viktig ekosystemtjänst, pollinering, som i dagsläget anses vara hotad på ett flertal ställen.

- Komplettering och nyplantering av växter som gynnar pollinatörer.

Genom komplettering och nyplantering av växter på utvalda platser som lockar till sig pollinatörer utökas förutsättningarna för pollinering som är en viktig ekosystemtjänst. Med

genomtänkt planering av dessa planteringar kan blomningstiden förlängas.

- Skapa lekplatser för fisk

Genom utplacering av växtmaterial i form av ris och trädgrenar på utvalda platser samt låta nedfallna träd och trädgrenar ligga kvar i vattnet, skapas en miljö där fiskar kan ta skydd och föröka sig.

Skötseln av naturreservat

Utifrån framtagna fördjupade skötselplaner för naturreservaten på Årsta holmar och i Sickla Park kommer exempelvis slyröjning, slåtter, fagning och friställning av ek att genomföras.

Skyltning av naturreservat

Utplacering av gränsmarkering i naturreservatet i Sickla Park samt framtagande av lärorik informationsskylt riktad till barn.

Stadsodling/brukaravtal

I Pålsundsparken kommer en stadsodling att starta upp under året. Renovering av befintliga odlingslådor kommer fortlöpande att genomföras. Det påbörjade samarbetet mellan verksamheten och förskoleavdelningen kring odling vid parklekarna ska fortsätta under 2025.

Ekologiska livsmedel

Förvaltningens verksamheter fortsätter med det intensifierade arbetet med att komma upp i årsmålet 71 procent andel inköpta ekologiska livsmedel. De olika verksamhetsområdena har olika årsmål då verksamheternas förutsättningar skiljer sig åt. Exempelvis är utbudet av ekologiska varor som uppfyller nutritionskrav och variation för äldre väldigt begränsat. Årsmålen ska vara relevanta och stimulera driv i att förbättra utfallet. Årsmålen ska vara relevanta och stimulera driv i att förbättra utfallet. Förskolorna har fått ett årsmål på 81 %, äldreomsorgens utförarenheter (exkl. hemtjänst) 52 % och sociala avdelningens utförare LSS 75 %. Genom att årligen certifiera kökens verksamhet enligt KRAV:s hållbarhetsmärkning inom äldreomsorgen och förskolorna säkerställs, utifrån KRAV:s bedömning, en hög andel ekologiska livsmedel samtidigt med extra höga krav för biologisk mångfald, mindre klimatpåverkan, god djurvälstånd och bättre arbetsvillkor för anställda. Arbetet med att regelbundet följa upp statistik över ekologiska inköp fortsätter.


Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 15 - Ekosystem och biologisk mångfald

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	71 %	70 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska fortsätta öka andelen höggräs vid ytor som inte används för rekreation. Detta genom att i första hand anlägga ängsmark, i andra hand genom att minska antalet klipptillfällen i stor omfattning, i syfte att skapa sammanhängande ängsstråk, öka biologisk mångfald och minska driftkostnader för klippning	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 2.2.1 Den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna inom nämndens verksamheter utvecklas

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat:

- Anlägga boplatser för fåglar, bin, fjärilar, fladdermöss, vedlevande insekter samt grodor med syftet att stimulera den biologiska mångfalden i staden.
- Komplettering och nyplantering av växter på utvalda platser som lockar till sig pollinatörer.
- Utplacering av växtmaterial i form av ris och trädgrenar på utvalda platser samt låta nedfallna träd och trädgrenar ligga kvar i vattnet med syftet att skapa en miljö där fiskar kan ta skydd och föröka sig.
- Genomföra skötselinsatser utifrån framtagna fördjupade skötselplaner för naturreservaten på Årsta holmar och i Sickla Park.
- Utplacering av gränsmarkering i naturreservatet i Sickla Park samt framtagande av lärorik informationsskylt riktad till barn.
- I Pålsundsparken kommer en stadsodling att starta upp under året. Renovering av befintliga odlingslådor kommer fortlöpande att genomföras.

Förväntat resultat

- Parkerna har fått ytterligare minst 20 boplatser för bin, fjärilar, fladdermöss, fåglar, vedlevande insekter samt grodor.
- Minst fem planteringar har kompletterats eller anlagts med växter som lockar till sig pollinatörer.
- Minst fem parkytor består av höggräs på platser som är lämpliga ur trygghetssynpunkt.
- Andel inköpta ekologiska livsmedel ökar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Andel inköpta ekologiska livsmedel i förskolan	81 %		År
Andel inköpta ekologiska livsmedel inom sociala avdelningens utförarverksamhet	75 %		År
Andel inköpta ekologiska livsmedel inom äldreomsorgens utförarverksamhet	52 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Omvandla en bruksgräsmatta till äng i Tjurbergsparken.	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

Under 2025 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Framkomliga och trafiksäkra gång- och cykelbanor

Det ska vara lätt att gå och cykla i stadsdelområdet. Genom att möjliggöra för framkomliga och trafiksäkra gång- och cykelbanor på parkmark verkar förvaltningen för en minskad klimatpåverkan och en ökad tillgänglighet. Detta görs bland annat genom att slitna gång- och cykelvägar renoveras på flera platser i stadsdelområdets parker. Insatserna är bland annat en viktig del i förvaltningens arbete för en äldrevänlig stad samt i arbetet kopplat till Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2028.

Åtgärder utifrån tillgänglighetsvandringen på Reimersholme som genomfördes under våren 2024 med deltagande från Södermalms råd för funktionshinderfrågor, stadsdelsnämnden och stadsdelsförvaltningen kommer att genomföras inom ramen för driftsbudgeten. Nya tillgänglighetsvandringar under 2025 blir i Fatbursparken och Johan Helmich Romans Park. Tillgängligheten i utegymmet i Drakenbergsparken kommer också att prövas.


Under året placeras nya parkbänkar ut på platser där det råder brist, detta med fokus på äldres behov.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen
- Mål 13 - Bekämpa klimatförändringarna

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 "Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt".

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska ta fram handlingsplaner för utfasning av fossila bränslen i stadsmiljöverksamheten till 2030	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 2.3.1. Nämndens verksamheter bidrar till ökad framkomlighet och minskade utsläpp

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat:

- Renovering av slitna gång- och cykelvägar på flera platser i stadsdelområdets parker.
- Tillgänglighetsåtgärder utifrån genomförd tillgänglighetsvandring på Reimersholme samt

genomförande av nya tillgänglighetsvandringar 2025.

-Fortsatt renovering av trappor i parkmiljö som är i stort behov av underhåll.

Förväntat resultat

- Fler gång- och cykelvägar samt trappor har renoverats och därmed har tillgängligheten i stadsdelsområdets parker ökat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Framtagande av typlösningar för säkra kombinerade gång- och cykelvägar i parkmiljö med stöd av trafikkontoret.	2025-01-01	2025-12-31
Genomförande av tillgänglighetsåtgärder på Reimersholme utifrån tillgänglighetsvandring.	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer

Under 2025 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Hälsosam och hållbar miljö

Förskolorna intensifierar sitt arbete med Kemikaliesmart förskola, för att höja kompetensen och medvetenheten inom området används webutbildningen "Kemikaliesmart förskola". Förskolorna ska upprätta handlingsplaner för kemikaliesmart förskola vilket också följs upp i de årliga barnsäkerhetsronderna. Förskolan ser även över en organisation för miljöombud för erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling.

Det händer att kemikalier blir omklassificerade med tiden vilket innebär att förvaltningens verksamheter kan ha flera kemikalier som innehåller utfasnings-och/eller riskminskningsämnen. Detta är en anledning till att arbetet med att fasa ut/byta ut dessa kemikalier intensifieras under året.

Åtgärder i enlighet med lokalt åtgärdsprogram för Årstaviken inom stadens arbete för god vattenstatus

Förvaltningen arbetar löpande med de aktiviteter som framkommer i åtgärdsprogrammet. I samband med tertialrapport 1 2025 planerar förvaltningen att söka medel för det fortsatta arbetet med att utveckla möjligheterna till fiskföryngring vid Årsta holmar. Syftet med åtgärderna är att uppfylla målsättningen i punkt nummer 13 i åtgärdsprogrammet för Årstaviken.

Användande av Byggvarubedömningen i samband med investeringsprojekt

I samband med investeringsprojekt tillämpas Byggvarubedömningen med syftet att exempelvis minska användandet av produkter i projekten som innehåller skadliga kemikalier.

Rent vatten och sanitet för alla

Verksamheten erbjuder flera dricksvattenuttag i parkmiljöerna. Regelbundna vattenprovtagningar av dricksvattenuttag gör säkert och rent dricksvatten tillgängligt för medborgarna. För att det ska vara tryggt att bada i parkernas plaskdammar och vattenlekar renas vattnet enligt stadens krav och kontinuerliga vattenprover tas. Vattenkvaliteten vid


strandbaden mäts regelbundet under badsäsongen. För att erhålla god badvattenkvalitet vid strandbaden ska åtgärder genomföras för att minska förekomsten av gäss.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande
- Mål 6 – Rent vatten och sanitet för alla

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel avslutade bygg- och anläggningsentreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggvarubedömningen	50 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År

Nämndmål: 2.4.1 Nämndens verksamheter är miljö- och klimatsmarta

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat:

- Använda kemikaliehanteringssystemet, Chemsoft, för att ha koll och fasa ut skadliga kemikalier som inte ska användas inom nämndens verksamheter.
- Fortsätta arbetet med att utveckla möjligheterna till fiskföryngring vid Årsta holmar.
- Byggvarubedömningen tillämpas vid investeringsprojekt i parkmiljöer.

Förväntat resultat

- Andel skadliga kemikalier minskar eller ersätts med mer lämpade produkter.
- Möjligheterna till fiskföryngring kring Årsta holmar har utvecklats.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolan ser över en organisation för miljöombud för erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling.	2025-01-01	2025-12-31
Förskolorna använder web utbildningen "Kemikaliesmart förskola" för att höja kompetensen och medvetenheten.	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningens verksamheter uppdaterar sitt kemikalieinnehav i Chemsoft och arbetar för att fasa ut kemikalier med utfasning- och prioriterade riskminskningsämnen.	2025-01-01	2025-12-31
Vid byggmöten sker uppföljning av att anläggningsentreprenören miljöbedömt ingående varor och loggat dessa i Byggvarubedömningen.	2025-01-01	2025-12-31

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Under kommunfullmäktiges inriktningsmål *Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla* är sju verksamhetsområdesmål insorterade:

- Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd
- I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb
- I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med
- Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb
- Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden
- Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser
- Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

Förvaltningen kommer särskilt prioritera följande områden för att bidra till inriktningsmålet:

- En stark och hållbar budget
- Verksamheterna bedrivs kostnadseffektivt och med hög kvalitet
- Individuella och evidensbaserade insatser för ett hållbart arbetsliv
- Feriejobb
- Platssamverkan kopplat till näringslivet
- Verka för ett långsiktigt tryggt nöjesliv
- Involvera näringslivet i utvecklingen av parktytor
- Ge god service till näringsidkare i samband med ansökan om markupplåtelse
- Motverka hemlöshet
- Särskilda bostäder för ökad social hållbarhet
- Kompetensförsörjning
- Organisering för ett hållbart arbetsliv
- Attraktiv och föredömlig arbetsgivare
- Hållbart arbetsliv
- Jämlikhet
- Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)
- Risk- och sårbarhetsanalys samt civil beredskap
- Beredskap och rådighet
- Lokala samverkansöverenskommelser
- Platssamverkan och platsaktivering
- Trygghetsskapande insatser på Västra Södermalm
- Trygghetsskapande åtgärd i Tantolunden, Norra Bysistäppan/Haren, Maria Prästgårdsgata och Bergsunds strand
- Ansökningar om trygghetsinvesteringar
- Renhållning och skötsel av parkerna
- Valfärdsbrott

- Agenda 2030
- Lokal demokrati
- Mänskliga rättigheter

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Under 2025 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Stark och hållbar budget

En stark och hållbar ekonomi lägger grunden för en jämlik välfärd. Verksamheterna följs upp och anpassas kontinuerligt för att rymmas inom fastställd budgetram för att invånarna ska få största möjliga nytta för skattepengarna.

Verksamheterna bedrivs kostnadseffektivt och med hög kvalitet

För att nämndens resurser ska användas på bästa sätt för invånarna och med Stockholmarnas fokus bedrivs samtliga verksamheter kostnadseffektivt, vid befarade avvikelser tas åtgärdsplaner fram. Lokalbeståndet ses över kontinuerligt för att optimera användandet och för att hålla kostnader nere. Exempelvis ses möjligheten över att omvandla befintliga lokaler för att uppfylla nya målgruppers behov. Alla verksamheter arbetar löpande med utveckling och effektivisering. Utifrån det systematiska kvalitetsarbetet sker utveckling genom ständiga förbättringar, innovation och digitalisering. Processer beskrivs och utvecklas utifrån behov och i dialog med de som processen berör och innovativa arbetsätt testas eller införs. Detta bidrar utöver ökad kvalitet, till ökad effektivitet, tydlighet, kontinuitet och säkerhet. Det kan också ha positiva synergieffekter på arbetsbelastning.

Förvaltningens omställning till nya socialtjänstlagen samt god och nära vård innebär utveckling och implementering av nya arbetsätt som håller hög kvalitet. Det kommer även innebära ett mer omfattande arbete i och med den årliga revideringen av stadsdelsnämndens delegationsordning. I det arbetet kommer även revideringar behöva göras kopplat till den nya chefsstrukturen.




Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 5 - Jämställdhet
- Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet
- Mål 12 - Hållbar konsumtion och produktion

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.



Indikator	Arsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål: 3.1.1. Nämndens verksamheter drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller samtidigt verksamhetens mål

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat:

- Stadsdelsnämndens ekonomi är långsiktigt hållbar. En budget i balans skapar trygghet och kontinuitet. Stadsdelsnämndens verksamheter följs upp och anpassas kontinuerligt så att de ryms inom fastställd budgetram för att invånarna ska få största möjliga nytta för skattepengarna.
- Prognossäkerheten är central i arbetet med att nå en budget i balans. Enheternas budgetar följs regelbundet upp genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller där åtgärder vidtas vid behov. Vid befarat budgetöverskridande vidtas åtgärder för att undvika obalans i budget.
- Förvaltningens omställning till nya socialtjänstlagen samt god och nära vård hålls samman och är hållbar. Socialtjänst, äldreomsorg och förskola utvecklar och implementerar nya arbetssätt som håller hög kvalitet. Helhetssyn, hållbarhet, handlingsutrymme och Stockholmarnas fokus ligger till grund för arbetet.
- Förvaltningen ser kontinuerligt över lokaler utifrån befolkningsförändringar för att hitta interna lösningar mellan verksamheter. Förvaltningen kommer att föra dialog med stadsdelsområdets hemgårdar om att hyra ut lokaler till fler föreningar.
- Olika verksamhetsområdets processer kartläggs och utvecklas i det förvaltningsövergripande kvalitetsledningssystemet. Handlingsutrymme, helhetssyn, hållbarhet och Stockholmarnas fokus ligger till grund för arbetet.
- Innovativa arbetssätt testas eller införs. Inför eventuellt införande av större strategiska innovations- och digitaliseringsprojekt samråder förvaltningen med kommunstyrelsen inför för att säkerställa att utvecklingen inte medför kostnadspåverkan på stadens övriga verksamheter.

Förväntat resultat

- Verksamheten ryms inom tilldelad budget.
- Prognossäkerheten är god.
- Verksamhetens mål uppfylls.
- Förvaltningens omställningsarbete till nya socialtjänstlagen samt god och nära vård är sammanhållet. Arbetssätt utvecklas för att möta nya krav.

- Förvaltningen har en effektiv lokalförsörjning.
- Förvaltningen har publicerat grunden för ett förvaltningsövergripande kvalitetsledningssystem.
- Förvaltningen har effektiviserat och testat eller infört innovativa arbetssätt av hög kvalitet som leder till att verksamheternas mål uppfylls.
- Förvaltningen har goda förutsättningar för att information hanteras på ett säkert och effektivt sätt.
- Chefer och roller med nyckelposition har ökat sina kunskaper om stadens metodstöd för IT-förvaltning och utveckling (PM3).

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Aktiv samverkan mellan de förvaltningsövergripande projekten Omställning nya socialtjänstlagen samt Arbetet med god och nära vård och omsorg.	2025-01-01	2025-12-31
Införa metod för IT-förvaltning och utveckling (PM3) i organisationens styrning.	2025-01-01	2025-12-31
Påbörja pilotprojekt med syfte att stadsdelsförvaltningarnas gemensamma ledningssystem för informationshantering och arkiv integreras med kvalitetsledningssystemet	2025-01-01	2025-12-31
Revidera nämndens delegationsordning utifrån ny chefsstruktur och nya socialtjänstlagen.	2025-01-01	2025-06-30
Samtliga avdelningar för in processkartläggningar i det förvaltningsgemensamma kvalitetsledningssystemet.	2025-01-01	2025-12-31
Ta fram ett utbildningspaket för informationshantering vid återtagande av verksamheter i egen regi.	2025-01-01	2025-12-31
Utbildning förändringsledning för chefer och andra nyckelpersoner kopplat till arbetet med omställningen god och nära vård och nya socialtjänstlagen.	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

Under 2025 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Individuella och evidensbaserade insatser för ett hållbart arbetsliv

Förvaltningens verksamheter arbetar aktivt för att personer som inte har tillräckliga inkomster blir självförsörjande. Insatser och arbetssätt som vidareutvecklas är bland annat arbetsträning, samverkan och samplanering med Jobbtorg och Jobbtorg Unga, samhälls- och bovägledning samt intern och extern samverkan. För att underlätta långtidsarbetslösa personers återinträde på arbetsmarknaden fortsätter förvaltningen samarbetet med arbetsförmedlingen och samordningsförbundet, "Stockholmskraft", med syfte att samordna myndigheternas resurser, effektivisera insatserna, förenkla individens kontakter med de olika myndigheterna och stärka fokus på att stödja individen till arbete eller studier. Arbetet med förebyggande och uppsökande insatser riktade mot kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden och arbetslösa unga vuxna kommer att stärkas. Förvaltningen ska utveckla samverkan gällande personer med samsjuklighet som är aktuella inom ekonomiskt bistånd för att snabbare identifiera behov av insatser för målgruppen.

Förvaltningens arbetsmarknadsinsatser förstärker arbetet med den interna samverkan och

samverkan med andra förvaltningar för att kunna erbjuda fler personer arbetsträning och offentligt skyddad anställning (OSA). Samverkan med Jobbtorg city fortsätter att stärkas för att hitta gemensamma vägar i arbetet med att matcha Jobbtorgs klienter med de möjligheter till arbetsträning som finns i verksamheten.

Feriejobb

Genom att ungdomar redan under gymnasietiden erbjuds möjlighet att få arbetslivserfarenhet i form av feriejobb stärks deras möjligheter för ett framtida inträde på arbetsmarknaden. Inför år 2025 planerar förvaltningen att 1160 ungdomar ska få feriearbete. Arbetsuppgifterna ska vara tydliga och meningsfulla som exempelvis att ordna aktiviteter för barn inom förskolan, delta i aktiviteter för brukare med funktionsnedsättning och inom äldreomsorgen samt genomföra insatser i stadsmiljön och i samarbete med föreningslivet. Ferieungdomarnas upplevelse följs upp årligen och utvärderas inför planering av nästkommande års ferieperioder. Vid fördelning av feriearbete prioriterar förvaltningen ungdomar med funktionsnedsättning, med en social problematik och/eller som avbrutit gymnasiestudier eller bedöms ha behov av en språkstödande insats. Under året utvecklar förvaltningen sommarferiearbeten i Gamla stan med fokus att skapa ännu tryggare och trevligare miljö i den turisttäta stadsdelen. Arbetet sker i samarbetet med Mäster Olofsgården som bland annat står för handledare till de feriearbetande ungdomarna.

Södermalms näringslivsarbete

Förvaltningens arbete drivs utifrån Stockholms stads näringslivspolicy. Nedan beskrivs det arbete som bedrivs för att bidra till ett hållbart och attraktivt företagsklimat för stadsdelsområdets befintliga och potentiella näringsidkare.

Platssamverkan kopplat till näringslivet

Förvaltningen samarbetar med bland annat företagare och lokalpolis där fokus är trygga och välfungerande platser att driva företag inom stadsdelsområdet.

Förvaltningen fortsätter att delta i aktiviteten ”Effektiv samverkan för trygghet”. Områden som prioriteras är västra Södermalm och centrala Södermalm. Aktörer som ingår i denna samverkan är bland annat förvaltningens trygghetssamordnare, trafikkontoret, lokalpolis, fastighetsägare och företagare. Genom regelbundna lägesrapporter över situationen på aktuellt område initierar samverkansgruppen åtgärder för att öka tryggheten och minska brottsligheten i området.

Förvaltningens arbete med platssamverkan fortsätter under året. Förvaltningen samverkar med polis, det lokala näringslivet, civilsamhället och andra relevanta aktörer såsom trafikkontoret i arbetet med trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder runt speciella platser för att öka tryggheten och attraktionskraften inom området som gynnar bedrivande eller nyetablering av företag. Platser som identifierats som otrygga är västra Södermalm och centrala Södermalm (Mariakvarteren och Medborgarplatsen). Vid Medborgarplatsen fortsätter platssamverkan samt platsaktivering året runt med anledning av ombyggnationen av saluhallen under en tvåårsperiod. Inom platssamverkan har även Gamla stan prioriterats.

Verka för ett långsiktigt tryggt nöjesliv

Samverkan och kontinuerlig dialog mellan förvaltningen, aktörer inom stadsdelsområdets nöjesliv och lokalpolisen fortsätter i syfte att uppnå ett långsiktigt hållbart nöjesliv och öka tryggheten för både aktörer och besökare. Fokus ligger bland annat på att minska risker kopplat till narkotikabruk, överservering av alkohol samt oroligheter i samband med stängning av nöjesetablissemang. Olika aktiviteter, såsom utbildningar och andra förebyggande insatser, genomförs med utgångspunkt i problembild om behov finns hos hotellen och krogarna.

Involvera näringslivet i utvecklingen av parkytor

I samband med medborgardialog inför parkupprustningsprojekt uppmanas företagare att komma med synpunkter utifrån en näringsidkares perspektiv.

Ge god service till näringsidkare i samband med ansökan om markupplåtelse

När ansökningar om markupplåtelse från näringsidkare handläggs försöker förvaltningen tillmötesgå önskemålen där det är möjligt. I de fall där ansökan om markupplåtelse inte är möjlig att godkänna lämnas vägledande information så att näringsidkaren kan lämna alternativa förslag.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:


- Mål 1 - Ingen fattigdom
- Mål 5 - Jämställdhet
- Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet.
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Jämställdhetsanalys

En jämställdhetsutmaning är att utforma insatser så att män och kvinnor i samma omfattning kommer ut på den reguljära arbetsmarknaden utifrån att behoven ser olika ut. För att få in fler kvinnor i insatsen arbetsträning ska förvaltningens dialog med de enheter som remitterar till arbetsträning intensifieras. För att nå kvinnor som står långt från arbetsmarknaden bedrivs uppsökande arbete.

Generellt upplever sig kvinnor boende i stadsdelsområdet mindre trygga än männen. Förvaltningen fortsätter arbetet med trygghetsskapande åtgärder, så som till exempel röjning av buskage och bättre belysning, i syfte att flickor och kvinnor ska känna sig tryggare i stadsmiljön.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,8 %	1,5 %	Tertial



Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,4 %	1,0 %	Tertial
Antal tillhandahållna platser för feriejobb	1 160 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	25 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	168 st	Tas fram av nämnd	Tertial
Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	1 160 st	11 000 st	Tertial

Nämndmål: 3.2.1 Inom Södermalms stadsdelsområde klarar invånare sin egen försörjning

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat:

- Utifrån den enskildes behov och förutsättningar erbjuda individuellt utformade insatser för att den enskilde ska bli självförsörjande, ha ett stadigvarande boende och leva ett självständigt liv.
- Vidareutveckla samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen (Jobbtorg), Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan för att underlätta och påskynda långtidsarbetslösas etablering på arbetsmarknaden.
- Utveckla förebyggande arbets sätt för att säkerställa att den enskilde får rätt utbetalningar i rätt tid.
- Erbjuder ungdomar tydliga och meningsfulla feriejobb, ungdomar med funktionsnedsättning prioriteras särskilt.
- Samhällsvägledning med fokus på bostadsvägledning och fortsatt samverkan med Jobbtorg och Arbetsförmedlingen med syftet att stärka den enskildes möjlighet att närma sig arbetsmarknaden.

Förväntat resultat

- Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen är i nivå med föregående år.
- Antalet ungdomar mellan 16-19 år som får arbetslivserfarenhet genom feriejobb inom förvaltningen är i nivå med föregående år.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Centralisera all administration kring feriehandläggning för att bättre hantera ökat antal ferieungdomar.	2025-01-01	2025-12-31



Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska i samverkan med SHIS utveckla arbetssätt och metoder för att identifiera brukare som kan matchas in i någon av tillgängliga boendeformer.	2025-01-01	2025-12-31
Utveckla arbetssätt för att säkerställa kvalitativa platser för ungdomar 16-19 år med särskilda behov som söker feriejobb.	2025-01-01	2025-12-31
Utveckla samverkan inom förvaltningen gällande personer med samsjuklighet som är aktuella inom ekonomiskt bistånd för att snabbare identifiera behov av insatser för målgruppen.	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 3.2.2 Det är tryggt och säkert att vara företagare i Södermalms stadsdelsområde

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat:

- Samverkan med aktörer inom stadsdelsområdets nöjesliv, lokalpolis och andra relevanta aktörer såsom trafikkontoret i arbetet med trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder i syfte att öka tryggheten för både aktörer och besökare.
- Tillsammans med lokalpolisen genomföra regelbundna möten med hotell inom stadsdelsområdet i syfte att minska hotellrelaterad brottslighet och för att öka tryggheten för hotellens anställda och gäster.
- Stadsmiljöverksamhetens arbete med renhållning och parkskötsel är en central del i att skapa en attraktiv stadsmiljö och goda förutsättningar för näringslivet. Under året tillför förvaltningen blomsterutsmyckning vid flera platser i stadsmiljön inom ramen för stadens blomsterprogram.
- I samband med tillsyn i stadsmiljön stämmer förvaltningen av upptäckta etableringar som förvaltningen inte fått kännedom om med trafikkontorets tillståndsavdelning. Åtgärden säkerställer att näringsidkare med tillstånd kan verka under rättvisa och lagenliga villkor.

Förväntat resultat

- Hotellaktörer som förvaltningen har kontakt med upplever att de har god kännedom om nya brottstrender och om hur brottslighet som narkotika och prostitution kan förebyggas på hotellen.
- Aktörer inom nöjesetablissemangen som deltar i samverkan med stad och polis förstår sitt ansvar och känner sig delaktiga.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

Under 2025 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Motverka hemlöshet

Förvaltningen prioriterar arbetet med att motverka hemlöshet och förebygga orsakerna till att individer blir hemlösa. Förvaltningens boendeteam och dess vräkningsförebyggare fortsätter

att arbeta uppsökande, förebygga bostadslöshet och samarbeta med övriga verksamheter inom förvaltningen. Barnfamiljer, personer med funktionsnedsättning, våldsutsatta och äldre i osäkra boendeförhållanden är särskilt utsatta grupper som prioriteras inom förvaltningen och erbjuds stöd till mer långsiktiga och hållbara boendelösningar.

Barnfamiljer som har hyresskulder eller riskerar vräkning kontaktas direkt och möter en sammanhållen socialtjänst som erbjuder ett tvärprofessionellt stöd. Ingen barnfamilj ska vräkas. Samarbetet mellan förvaltningen, arbetsmarknadsförvaltningen, Arbetsförmedlingen och SHIS bostäder fortsätter för att följa upp de barnfamiljer som bor i genomgångsbostäder och avtalat boende.

Det finns ett växande stödbehov bland de personer som är 65 år och äldre i stadsdelsområdet och som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa. Förvaltningen fortsätter därför att utveckla både den interna och externa samverkan med socialförvaltningen och SHIS Bostäder så att de gemensamma arbetssätten på bästa sätt stödjer verksamheterna och den enskilde. Äldre som lever i hemlöshet eller som riskerar att bli hemlösa och som har särskilda eller komplexa behov som psykisk ohälsa, missbruk och våldsutsatthet uppmärksammas särskilt. Förvaltningens pågående satsning på en bolots blir från 2025 permanent. Bolotsen tillhör beställarenhetens team som arbetar med äldre med komplexa behov. Uppdragets fokus ligger på att motverka hemlöshet samt jobba med förebyggande insatser mot vräkning för personer över 65 år. Bolotsen har en central roll i samverkan med framförallt sociala avdelningens enhet för vuxna samt enhet för ekonomiskt bistånd. Under 2025 kommer bolotsen särskilt att fokusera på att genomföra kunskapshöjande insatser hos stadsdelsområdets hemtjänstutförare för att medarbetare tidigare ska kunna upptäcka äldre som riskerar att hamna i hemlöshet.

Särskilda bostäder för ökad social hållbarhet

Förvaltningen bevakar målgruppernas behov inom de områden förvaltningen har rådighet över när nya bostäder planeras i stadsdelsområdet. Förvaltningen framför tidigt behov av exempelvis bostäder med särskild service och boenden för både yngre och äldre brukare samt initierar samarbete för att säkerställa att förutsättningar skapas för att bedriva kommunal verksamhet.

Förvaltningen samverkar med övriga stadsdelsförvaltningar i innerstaden samt äldreförvaltningen och socialförvaltningen i arbetet med att ta fram underlag till de stadsövergripande planerna för särskilda boenden för äldre och personer med funktionsnedsättning. Förvaltningen ingår i olika samverkansformer med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, Micasa och trafikkontoret.



Under 2025 kommer Danvikstulls dagliga verksamhet samt Reimersholme och Tantolundens grupp- och servicebostäder återgå till förvaltningens regi.


Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande
- Mål 5 - Jämställdhet
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från hyresvärden	98 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal barnfamiljer som beviljats tillfälligt boende på hotell/vandrarhem	0	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Exploateringsnämnden ska i samråd med stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Södermalms stadsdelsnämnd och Stockholms Stads Parkerings AB inleda utvecklingsarbete för Medborgarplatsen genom att beställa en ny detaljplan	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 3.3.1 Vuxna och barnfamiljer har ett tryggt och hållbart boende

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat:

- Barnfamiljer, personer med funktionsnedsättning, våldsutsatta och äldre i osäkra boendeförhållanden är särskilt utsatta grupper som prioriteras inom förvaltningen och erbjuds stöd till mer långsiktiga och hållbara boendelösningar.
- Förvaltningens boendeteam och dess vräkningsförebyggare fortsätter arbeta uppsökande, förebygga bostadslöshet och samarbeta med övriga verksamheter inom förvaltningen. Den som riskerar sitt hyreskontrakt erbjuds budget- och skuldrådgivning samt stöd eller insatser som behövs för att kunna komma till rätta med sin situation. Boendeteamet fortsätter utveckla samverkan avseende de olika boendeformerna som SHIS Bostäder erbjuder.
- Samverkan kring äldre som är hemlösa eller riskerar hemlöshet utvecklas inom förvaltningen för att säkerställa långsiktiga lösningar och insatser.

Förväntat resultat

- Antalet vuxna i behov av akuta boendelösningar minskar.
- Barnfamiljer placeras inte på akutboenden eller vandrarhem.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomföra workshop med medarbetare från sociala avdelningen och avdelningen för äldreomsorg med målet att utveckla samverkan kring äldre hemlösa genom att kartlägga processen för samhandläggning.	2025-01-01	2025-12-31
Tillsammans med Norra innerstaden och Kungsholmen följer förvaltningen upp den gemensamma budget- och skuldrådgivningen för att utveckla verksamheten.	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Under 2025 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Kompetensförsörjning

Samtliga verksamheter arbetar med ett strategiskt kompetensförsörjningsperspektiv. Insatserna kopplas till områden som rekrytering och introduktion av nya medarbetare. Men också till utbildning av befintliga anställda för att möta det förändrade behovet hos invånarna.

Den strategiska kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen är ett särskilt prioriterat område för att möta den ökande andelen äldre befolkning med behov av en kvalificerad vård och omsorg.

För att säkerställa förskolans kompetensförsörjning arbetar avdelningen strategiskt med rekrytering för att säkra rätt kompetens till organisationen. Introduktion ses över och stärks för att säkerställa att medarbetare får kunskap om verksamheten och man erbjuder kompetensutveckling inom pedagogik.

På sociala avdelningen kommer införandet av ny socialtjänstlag och arbetet med god och nära vård och omsorg medföra utmaningar och ställa höga krav på chefer och medarbetare de närmaste åren. Då grundläggande förutsättningar förändras så behöver verksamheterna ställa om arbetssätt och vara mer tillgängliga.

Kompetensutvecklingsinsatser ska, när så är möjligt, samordnas inom avdelningarna.

Organisering för ett hållbart arbetsliv

Stadens chefsstruktur med färre antal medarbetare har genomförts fullt ut inom äldreomsorgsavdelningen. Inom förskoleavdelningen har arbetet precis påbörjats och processen kommer att slutföras under början av 2025. Inom den sociala avdelningen genomförs chefsstrukturen under början av 2025. Samtliga förändringar bygger på ett gediget analysarbete, enligt stadens anvisningar. Analysen visar att inga omfattande organisatoriska förändringar behöver ske i sociala avdelningen eller inom förskoleavdelningen. Inom förskolan speglar nuvarande organisationen utgångspunkterna med chefsstrukturen utifrån de förskoleområden som finns, men chefstätheten behöver öka något samtidigt som det ska balanseras mot ett vikande barnantal på Södermalm. När den nya chefsstrukturen är helt genomförd kommer organisation att vara mer robust, vilket skapar förutsättningar för ett nära ledarskap och ett hållbart arbetsliv.

Attraktiv och föredömlig arbetsgivare

Ledarskapet ska präglas av kommunikation, tillit och mod. Chefer ska utöva ett ledarskap som uppmuntrar till ett aktivt och ansvarstagande medarbetarskap samt ska ha kompetens och verktyg att leda i förändring. Arbetet med att skapa goda arbetsvillkor fortsätter, där målet är att minst 90 procent av alla medarbetare ska ha en tillsvidareanställning på heltid.

Hållbart arbetsliv

En god arbetsmiljö för ett hälsofrämjande och hållbart arbetsliv ska alltid eftersträvas. Ett arbete kring friskfaktorer har genomförts och dessa finns att arbeta med utifrån lokala behov. Flera verksamhetsövergångar kommer att ske och där ska goda arbetsvillkor och en bra verksamhet garanteras. Insatser kommer att ske för att skapa en smidig övergång där chefer behöver förstå de kommunala förutsättningarna. Ett nära ledarskap med hälsosamtal, regelbundna avstämningar och avgångssamtal för de som slutar, är prioriterade områden för att minska sjukfrånvaron och för att nå en tillfredsställande personalomsättning.

Jämlikhet

Nolltolerans mot kränkande särbehandling, sexuella trakasserier och diskriminering gäller och dessa frågor arbetas det aktivt med inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Dessa frågor finns med i årshjulet för APT, vilket innebär att alla medarbetare involveras och informeras systematiskt och återkommande. Jämlikhetsperspektivet beaktas och ska finnas med i alla verksamhetsfrågor. Verksamheterna arbetar förebyggande och stödjande när medarbetare utsätts för hot och våld. Det kommer skapas handlingsplaner och utbildningsinsatser kring mänskliga rättigheter och rasism.

Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)

Den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet är en uppföljningsprocess som ska säkerställa att förvaltningen lever upp till lagar, föreskrifter, arbetsmiljöpolicy och följer de rutiner som finns. Den årliga uppföljningen ligger även till grund för den fortsatta utvecklingen av det systematiska arbetsmiljöarbetet för en god arbetsmiljö som främjar hälsa och säkerhet. Arbetet med att löpande bedöma risker i arbetsmiljön ska särskilt följas upp. I chefens ansvar ingår att genomföra en årlig uppföljning av SAM inom sin verksamhet, som sker i stadens interna ledningssystem, ILS. Denna görs i samverkan mellan arbetsgivare och skyddsombud under oktober/november i alla verksamheter.

Resultatet av den årliga uppföljningen dokumenteras. Om den årliga uppföljningen visar att det finns brister ska dessa åtgärdas direkt eller hanteras inom ramen för respektive verksamhets handlingsplan för SAM. Resultatet sammanställs och analyseras på avdelningsnivå och redovisas för förvaltningsledningen och nämnden i januari. Analysen samverkas även i den centrala samverkansgruppen FVG.

Den grundläggande arbetsmiljöutbildningen för chefer och skyddsombud har förändrats, och ytterligare förändringar kring information och utbildning inom arbetsmiljöområdet kommer att ske under 2025.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:









- Mål 3 - Hälsa och välbefinnande
- Mål 5 - Jämställdhet
- Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet


En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska


vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Jämställdhetsanalys

Eventuella skillnader mellan könen analyseras i samband med uppföljning av sjukfrånvaro, arbetsskador och tillbud, företagshälsovårdsinsatser och analys av könsfördelning genomförs på alla nivåer. Dessa analyser finns med i årsplaneringen för samverkansgrupper. Den totala könsfördelningen mellan kvinnor och män är på liknande nivå som könsfördelningen bland chefer - omkring 80 procent kvinnor. Kvinnors sjukfrånvaro är högre än mäns, både i stadsdelsförvaltningen och i samhället i stort. Orsaker till detta analyseras löpande i samverkansgrupper och rör bland annat samhälleliga faktorer, livssituation och arbetsbelastning. Det ska vara möjligt att förena föräldraskap och arbetsliv, och föräldrars behov tillgodoses på olika sätt.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex §	83	83	År
 Andel heltidsanställningar av totalt antal tillsvidareanställningar inom omsorg om funktionsnedsatta	90 %	90%	År
 Andel heltidsanställningar av totalt antal tillsvidareanställningar inom äldreomsorgen	90 %	90%	År
 Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom förskolan	4 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	15 %		Tertial
 Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom äldreomsorg	17 %		Tertial
 Sjukfrånvaro §	7,1 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14 §	2,9 %		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med äldrenämnden införa arbetsskor inom äldreomsorgen för att främja personalens arbetsmiljö och friskfaktorer	2025-01-01	2025-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska ställa om vikarietillsättningen i förskolan, där tillsvidareanställda vikarier på exempelvis enhetsnivå är utgångspunkten	2025-01-01	2025-09-30

Nämndmål: 3.4.1 Chefer har hög kompetens och förståelse för sitt uppdrag och medarbetarna ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat:

- Fortsätta arbetet med att utveckla förvaltningens kompetensförsörjningsplan för 2025-2027 genom att tydligare koppla planen till andra övergripande HR-processer exempelvis lönebildning och rekrytering.
- Implementera processen kring avslut, inklusive avslutsenkäter.
- Skapa en struktur för chefens första år avseende introduktion och obligatoriska utbildningar.
- Fortsätta arbetet med att implementera stadens chefsstruktur i hela stadsdelsförvaltningen inklusive uppföljning.

Förväntat resultat

- Verksamheterna utvecklas genom medarbetarnas engagemang och nytänkande.
- Medarbetare trivs i sitt arbete och väljer att stanna kvar i förvaltningen.
- All rekrytering sker kompetensbaserat.
- Kärnverksamheterna har rätt bemanning för sitt uppdrag.
- Ledarskapet och medarbetarskapet har stärkts genom att stadens nya chefsstruktur har implementerats i hela stadsdelsförvaltningen. Det har skapat förutsättningar för en långsiktigt hållbar arbetsorganisation.
- Ledarskapet har stärkts genom en struktur för introduktion och kompetensutveckling.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Börja skapa lokala utbildningar i utbildningsplattformen och använda de utbildningar som redan finns där.	2025-03-01	2025-12-31
Erbjuda kompetensutveckling för barnskötare utan pedagogisk utbildning för att jobba med barn.	2025-01-01	2025-12-31
Implementera stadens nya chefsstruktur inom sociala avdelningen och avdelningen för förskolan.	2025-01-01	2025-12-31
Kartlägga processen löneöversyn och utveckla arbetssätten.	2025-01-01	2025-04-30
Skapa en förvaltningsgemensam struktur för chefens första år avseende introduktion och obligatoriska utbildningar.	2025-01-01	2025-12-31
Säkra HR- och IT-frågor vid hanteringen av sociala avdelningens verksamhetsövergångar.	2025-01-01	2025-10-31
Säkra kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen och minska personalomsättningen för att uppnå målet om en god och säker vård- och omsorg.	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 3.4.2 I förvaltningen råder en god och hälsofrämjande arbetsmiljö med goda arbetsvillkor

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat:

- Att arbeta för heltid som norm och för att minska andelen timanställda genom att bland annat se över scheman och använda resursteam med tillsvidareanställda medarbetare.
- Förskolan ska öka sin bemanningsförmåga genom att anställa tillsvidareanställda vikarier
- Att arbeta mot diskriminering och för mänskliga rättigheter genom t ex utbildningsinsatser för medarbetare och chefer.
- Se över och utveckla åtgärder för att minska sjukfrånvaron med prioritering i verksamheter med hög/ökande sjukfrånvaro.
- Säkerställa en god kunskapsnivå om arbetsmiljöfrågor i hela organisationen.

Förväntat resultat

- Minskad sjukfrånvaro och tillfredsställande personalrörlighet.
- Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom vård, omsorg och pedagogiska verksamheter minskar.
- Förskolan ska som senast i september månad ha tillsvidareanställda vikarier.
- Verksamheterna har en god och hälsosam arbetsmiljö som är fri från diskriminering, kränkande särbehandling, sexuella trakasserier samt repressalier.
- Verksamheterna arbetar förebyggande och stödande när medarbetare utsätts för hot och våld.
- Minst 90 procent av alla medarbetare har en tillsvidareanställning på heltid.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbeta med en partssammansatt arbetsgrupp inom sociala avdelningen, med företrädare för arbetsgivaren och för berörd fackförening, i syfte att skapa bra arbetsvillkor med en låg andel timanställda och med heltid som norm.	2025-01-01	2025-08-31
Fortsätta arbete med att förbättra arbetssituationen för förskollärare och barnskötare enligt stadens och stadsdelens handlingsplan för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare.	2025-01-01	2025-12-31
Fortsätta arbetet med att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare enligt stadens handlingsplan.	2025-01-01	2025-12-31
Fortsätta med insatser för att sänka sjukfrånvaron: Fortsätta arbetet med hälsosamtal och tidig uppföljning. Ha tydliga rutiner för sjukanmälan och friskskrivning som är väl kända i medarbetargruppen. Hålla i rehabiliteringsarbetet i stadsdelen och informera om goda exempel på det förebyggande sjukfrånvaroarbetet.	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen följer upp hur genomförda utbildningar i lyftteknik och ergonomi har fungerat inom äldreomsorgens vård- och omsorgsboenden samt i verksamheter inom sociala avdelningen.	2025-01-01	2025-12-31
Insatser för mänskliga rättigheter och mot rasism t ex utbildningar och informationsinsatser för chefer.	2025-04-01	2025-12-31
Översyn av scheman inom äldreomsorgen för en god arbetsmiljö och minskad andel timavlönad personal samt heltid som norm.	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Under 2025 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Risk- och sårbarhetsanalys samt civil beredskap

Risk- och sårbarhetsanalys samt kontinuitetsplanering

Södermalms kontinuitetsplan sker utifrån arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser (RSA). Grunden är stadens ”Handbok för risk- och sårbarhetsanalyser” och arbetet genomförs systematiskt i sex steg under en tvåårsperiod. Förvaltningen kommer att genomföra den andra delen av arbetet inom RSA genom att följa upp åtgärderna i kontinuitetsplanen för stadsdelens samtliga samhällsviktiga verksamheter och därmed öka robustheten.

Trygghetspunkterna och civil beredskap

Förvaltningen kommer genomföra en övning under året för att identifiera styrkor och utvecklingsbehov i verksamheten, krisledningen och trygghetspunkterna så att dessa är välfungerande vid kris. Detta är en del av förvaltningens arbete för god civil beredskap som är starkt kopplat till RSA. Målet är att nå ökad krisledningsförmåga samt snabbare och effektivare krishantering genom övning och kontinuitetshantering. Förvaltningen kommer även genomföra interna utbildningar kopplade till krisstaben och resurserna. Vidare bidrar förvaltningen i arbetet kring stadens centrala omsättningslager som ska vara igång från och med årsskiftet 2024-2025.

Förvaltningen har kartlagt de lokalt närvarande företagen vars fokus är livsmedelsförsörjning eller finansiella tjänster, som potentiellt kan vara aktörer inom civilt försvar. Förvaltningen kommer även att kalla till möten med de privata aktörer som driver samhällskritiska verksamheter, exempelvis privata förskolor och vård- och omsorgsaktörer, för att samverka och uppnå en högre beredskap. Äldreomsorgen ska under året starta upp tillagningskök i egen regi och det ska vara öppet för alla. Detta kommer även att utgöra ett bra matförråd och beredskap vid eventuell kris.

Beredskap och rådighet

Systematiskt informationssäkerhetsarbete

Förvaltningen fortsätter att utveckla det systematiska informationssäkerhetsarbetet. Informationsklassningsarbetet utvecklas ytterligare under året. Årliga uppföljningar av genomförda informationsklassningar ska ske på ett mer effektivt och tillfredställande sätt. Fortsatt implementering av PM3-metoden ska även medföra effektivare uppföljning av åtgärder från klassningsprocessen. Förvaltningens lokala incidenthanteringsrutin ses över och revideras vid behov utifrån kommande ny lagstiftning. Som ett led i arbetet mot ökad informationssäkerhet i upphandlingsförfarandet utvecklas samverkansformerna med förvaltningens upphandlare.

Strategi upphandling

Stadsdelensområdet står inför stora befolkningsförändringar och förvaltningens verksamheter anpassas kontinuerligt för att möta det behov av stöd och service som invånarna på

Södermalm har - alltid med Stockholmarnas fokus. I samband med att avtal som förvaltningen ansvarar för går ut görs en utvärdering den upphandlade verksamheten eller tjänsten bör övergå i kommunal regi eller om en ny upphandling är aktuell. Under 2025 återtas Danvikstulls dagliga verksamhet samt Reimersholme och Tantolundens grupp- och servicebostäder i egen regi. I bilaga 05 redovisas de upphandlingar som Södermalms stadsdelsförvaltning påbörjar och genomför under 2025-2027. Upphandlingar som genomförs centralt eller gemensamt i staden av annan förvaltning, eller upphandlingar som förvaltningen genomför och som har ett avtalsvärde under en miljon ingår inte i sammanställningen. Uppföljning av entreprenadavtal samt avtal där det finns ökad risk för välfärdsbrottslighet genomförs systematiskt och vid behov under året.

Verksamhetslokaler

Förvaltningen säkerställer årligen en ekonomiskt hållbar planering för underhåll av egna lokaler genom att prioritera åtgärder respektive verksamhetsår. Vid konjunkturnedgångar eller i perioder då behovet av verksamhetslokaler minskar främjar förvaltningen att egna lokaler bibehålls och underhålls. Förvaltningen hyr externa lokaler för att hantera förändrat behov av verksamhetslokaler på kort sikt. Först i perioder då förändringar blir bestående över lång tid överväger förvaltningen att avveckla egna lokaler. Förvaltningen anpassar nämndens lokalresurser utifrån befolkningsförändringar och samverkar för att hitta interna lösningar mellan verksamheter och nämnder. Förvaltningen har god rådighet över sociala avdelningens och äldreomsorgens lokaler då en stor andel av verksamheterna drivs i egen regi. Förvaltningen strävar efter att öka rådigheten i förskoleverksamheternas lokaler men är beroende av en stor andel förskoleverksamhet i enskild regi. Förskoleavdelningen kommer under året arbeta för att öka andelen förskoleverksamhet i kommunal regi. Förvaltningen strävar efter att hålla ned investeringsutgifter genom att utgå från ett livscykelperspektiv för att bedöma nyttan av planerade investeringar. Avdelningen för äldreomsorg samverkar med äldreförvaltningen, Micasa och externa hyresvärdar för att undersöka möjligheter att bygga och utöka vård- och omsorgsboendeplatser på Södermalm. Den sociala avdelningen samverkar med socialförvaltningen och olika aktörer i fastighetsbranschen för att bistå med kunskaper om möjligheter till att bygga fler bostäder för LSS- och SoL-verksamhet. Förvaltningen prioriterar samverkan i staden inom de områden där det råder störst behov av bostäder på Södermalm.

Marknadsföring av förskolorna i kommunal regi

Förskolorna fortsätter arbetet med marknadsföringen i syfte att öka andelen barn som går i kommunal förskola. Det är färre antal barn som är inskrivna i förskola i kommunal regi i jämförelse med enskild regi i stadsdelsområdet. För att tillgodose behovet av garantiplatser och behålla rådigheten behöver förvaltningen fortsätta arbeta för att det finns förskoleplatser i kommunal regi fördelat över hela stadsdelsområdet.

Det finns en framtagen strategi för hur förskolorna ska arbeta med marknadsföring, exempelvis hur förskolorna ska marknadsföra sig på Instagram och delta i öppna förskolans verksamhet.

Agenda 2030



Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:


- Mål 4 - God utbildning för alla
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningens arbete med beredskap och rådighet tar hänsyn till både kvinnors och mäns, pojkar och flickors olika behov. Könsskillnad är dock inte en faktor i arbetet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel elektroniska inköp	70 %	70 %	År
 Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	100 %	82 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska i samråd med socialnämnden pröva möjligheten att etablera ledsagning i egen regi i alla stadsdelsområden	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 3.5.1 Hög beredskap och stark rådighet råder i nämndens verksamheter

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat:

Insatser för att öka verksamhetens civila beredskap:

- Södermalms fyra trygghetspunkter hålls ständigt beredda så att förvaltningen vid behov kan verka för att invånare får tillgång till kommunikation, värme, vatten och vila.
- Förvaltningen har ett kontinuitetsarbete som minimerar risken för att stadsdelsområdets samhällsviktiga verksamheter påverkas negativt i händelse av en oönskad och omfattande kris. Framtagande av beredskapslager och i övrigt vilka behov som framkommer i det inledande arbetet med RSA.
- Förvaltningen står väl rustade inför en situation av höjd beredskap där det finns en bred förståelse och en känsla av ansvar inför den uppgift som skulle följa på en höjd beredskap.
- Förvaltningens krisorganisation övar så att förvaltningen och dess verksamheter står bättre rustade inför eventuellt hastigt uppkomna händelser som sker inom stadsdelsområdet.

Aktiviteter som prioriteras rörande informationssäkerhet:

- Fortsätta att strukturera och systematisera informationssäkerhetsarbetet.
- Föra in processkartläggning av det systematiska informationssäkerhetsarbetet i förvaltningens ledningssystem med tillhörande styr- och stöddokument.

- Informationsklassningar genomförs kontinuerligt och följs upp regelbundet. Förvaltningen prioriterar att informationsklassa informationsmängder som behandlas/kommer att behandlas i digitala system eller verktyg.
- Genomföra lokala utbildningstillfällen om informationssäkerhet inkl. dataskydd.
- Förvaltningens lokala incidenthanteringsrutin vidareutvecklas i nödvändiga delar, exempelvis kopplat till NIS2.

Insatser för att stärka uppföljning och kontroll av externa leverantörer:

- Förvaltningen genomför löpande utbildning av behöriga beställare för att säkerställa att inköp sker genom e-handelssystemet och en högre avtalstrohet och kostnadseffektivitet.
 - Förvaltningen genomför löpande uppföljning och kontroller av upphandlade leverantörers seriositet.
 - Förvaltningen utvecklar uppföljningen av kvalitet inom entreprenader och prioriterade avtal.
 - Förvaltningen satsar särskilt på uppföljning av lokalvård, HVB och personlig assistans.
 - Förvaltningen ingår i stadens arbetsgrupp mot välfärdsbrott inom städbranschen samt hemtjänsten.
- Förvaltningen ersätter inte investeringar i egna lokaler med långtidsinhyrningar/leasing.
- På den månatliga budgetuppföljningen för förskolan följer förvaltningen upp andelen och antalet inskrivna barn i kommunal regi.
- Förskolan i kommunal regi ska vara ett attraktivt val för vårdnadshavarna.
- Ledningen för förskolan har en strategi för att följa när barn erbjuds plats eller slutar på förskolan

Förväntat resultat

- Stadsdelsområdets trygghetspunkter kan tas i drift omgående vid behov.
- Södermalms invånare har god kännedom om stadsdelsområdets trygghetspunkter samt vad man kan förvänta sig av dessa.
- Tillagningskök i egen regi i fastigheten Filen (Lignagatan) färdigställs i samverkan med Micasa. Fastigheten en av stadsdelsområdets trygghetspunkter.
- Förvaltningens kontinuitetsplaner är väl kända av behöriga chefer och andra som förväntas kunna agera i händelse av uppkommen, oförutsedd störning.
- Förvaltningens arbete med krisorganisation och krigsorganisation övas och är väl känd hos de som förväntas agera i händelse av någon av dessa aktiveras.
- Det finns kunskap och förmåga inom måltidsberedskap i samarbete med andra.
- Det finns viss drift av centralt omsättningslager för medicinskt skydds- och förbrukningsmateriel, livsmedel samt vissa förbrukningsmateriel i samarbete med andra.
- Förvaltningens har god rådighet över verksamhetslokaler genom tillräckligt stor andel egen regi i stadsdelsnämndsområdet. Förvaltningen kan därmed säkerställa invånarnas behov i händelse av uppkommen, oförutsedd störning.
- Förvaltningens prioriterade avtal följs upp.
- Förvaltningens elektroniska inköp är i nivå med föregående år.
- Förutsättningarna att uppnå kraven på skydd av information har förbättrats genom

systematiskt informationssäkerhetsarbete.

- Processkartläggningen av det systematiska informationssäkerhetsarbetet är infört i förvaltningens ledningssystem med tillhörande styr- och stöddokument. - Informationssäkerhets- och personuppgiftsincidenter rapporteras och hanteras på korrekt sätt samt anmäls i förekommande fall till tillsynsmyndighet i tid.
- Utsedda roller inom det systematiska informationssäkerhetsarbetet revideras löpande inom rimlig tid. De som har rollerna förstår vad de har för uppdrag och i de större kärnverksamheterna är de i största möjliga mån samlade på respektive utvecklingsenhet. - Förvaltningens informationstillgångar/informationsmängder/informationsobjekt har informationsklassats och tidigare informationsklassningar har följts upp.
- Fler personuppgiftsregistreringar har registrerats och förteckningarna uppdateras regelbundet.
- Medarbetare och chefer har ökat sina kunskaper om informationssäkerhet inkl. dataskydd.
- Antalet inskrivna barn och barn i kö till den kommunala förskolan har ökat.
- Lokalerna i förskolan ska användas på ett effektivt sätt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Implementera fastställd process för systematiskt informationssäkerhetsarbete.	2025-01-01	2025-12-31
Södermalms kommunala förskolor informerar om sin verksamhet.	2025-01-01	2025-12-31
Utreda och analysera vilka förändringar NIS2-direktivets och CER-direktivets införande kan medföra för förvaltningen.	2025-01-01	2025-12-31
Utveckla internkontroll för att säkerställa att åtgärder har genomförts i handlingsplanerna från informationsklassningarna.	2025-01-01	2025-12-31
Vidareutveckla arbetsprocessen kring incidentrapporteringen på informationssäkerhetsområdet, exempelvis kopplat till NIS2.	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Under 2025 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Lokala samverkansöverenskommelsen mellan stadsdelsområdet, utbildningsförvaltningen, trafikkontoret och Polisen

Den lokala samverkansöverenskommelsen mellan förvaltningen, utbildningsförvaltningen, trafikkontoret och lokalpolisområde Södermalm innehåller ett antal områden som utifrån framtagen lägesbild prioriteras. Dessa är:

- Otrygga och brottsutsatta platser
- Unga i riskzon för destruktivt beteende
- Systemhotande brottslighet
- Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer
- Kriminella miljöer och livsstilar

Otrygga och brottsutsatta platser

Det riktade arbetet mot avgränsade platser kommer under året att prioriteras vid västra

Södermalm och centrala Södermalm. Fokus kommer främst att vara trygghetsskapande- och brottsförebyggande insatser och åtgärder på de platser som klassas som öppna drogsener för att problematiken i området ska upphöra alternativt få minskad negativ effekt på brottslighet och oroligheter samt att boende, besökare och verksamma ska uppleva platsen som trygg. I linje med stockholmarnas fokus och för att öka samverkan och dialog kring trygghetsfrågor med personer som bor eller vistas inom stadsdelsområdet fortsätter förvaltningen att tillsammans med lokalpolisen genomföra områdesmöten. Mötena hålls på olika platser inom stadsdelsområdet och är tänkta att handla om aktuellt område.

Under året kommer förvaltningen att påbörja planering av olika trygghetsskapande insatser och åtgärder inom Slussenområdet, bland annat med anledning av färdigställande av den nya bussterminalen och inför arbetet med den nya handelsplatsen. Målsättningen under året är att ta fram en bestående samverkanslokal vid platsen.

Under 2024 blev den missbruksrelaterade problematiken mer synlig i Fatbursparken vilket till viss del kan bero på förflyttningseffekter från andra öppna drogsener. Förvaltningen kommer därför att prioritera trygghetsskapande insatser även inom detta område. På kort sikt ansöker förvaltningen om medel för trygghetsskapande åtgärder i parken och på lång sikt påbörjas ett arbete för att få igång platsaktivering inom området.

För att kunna utvärdera om det arbete som sker bidrar till ökad trygghet fortsätter förvaltningen att genomföra fördjupade trygghetsmätningar inom ovan nämnda områden även under 2025.

Unga i riskzon för destruktivt beteende

Genom ett nära samarbete mellan förvaltningen, lokalpolis, socialsekreterare hos lokalpolis och fältassistenter utvecklas arbetet med att tidigt identifiera unga personer som riskerar att dras in i kriminalitet. Genom samarbetet kan fler unga personer i riskzon identifieras och familjer erbjudas det stöd som behövs. Nära samarbete och informationsutbyte sker även med kommunala och fristående skolor. Förebyggande insatser för ungdomar på väg in i kriminalitet utvecklas i enlighet med strategin för att förhindra att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet. Förvaltningens insats, Riktat BehandlingsTeam (RBT), ska utvärderas och vidareutvecklas. Vid en fortsatt utveckling av insatsen ska sociala insatsgruppers (SIG) metoder om möjligt integreras.

Arbetet med lokalt BOB-råd (barn och unga i organiserad brottslighet) fortsätter där lokalpolisen är sammankallande och aktörer som polis, primärvård och utbildningsförvaltningen ingår. Genom forumet skapas gemensamma aktuella lägesbilder för att på bästa sätt rikta effektiva insatser i det brottsförebyggande arbetet.

Systemhotande brottslighet

Förvaltningen fortsätter arbetet med kunskapshöjande åtgärder när det gäller otillåten påverkan och har möjliggjort att i incidentrapporteringssystemet anmäla händelser. Utbildning i hot och våld kommer att erbjudas samtliga anställda sex gånger per år.

Förvaltningen har startat upp en arbetsgrupp där bland annat trygghetssamordnare, säkerhetssamordnare, upphandlare och lokalpolis ingår och som i samverkan arbetar med insatser mot systemhotande brottslighet. Fokus kommer bland annat vara på bidragsbrott och

upphandlingsbedrägerier. Under året kommer äldreomsorgsavdelningen tillsätta en särskild resurs för avtalskontroll.

Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer

Implementering av framgångsrika arbetssätt som har utvecklats inom ramen för tidigare projektet IGOR för att hitta våldsutsatta och våldsutövare och erbjuda stöd och behandling fortsätter under året. Arbetet sker i samarbete med Norra Innerstadens och Kungsholmens stadsdelsförvaltningar samt Polisens grupp för brott i nära relation (BIN) samt City-polisen. Förvaltningen utvecklar insatser för barn som bevittnat eller blivit utsatta för våld och möjliggör för fler barn att få stöd och hjälp, exempelvis genom arbetet med Islandsmodellen i kombination med särskilt sårbara brottsoffer. Förvaltningen samordnar arbetet mellan stadsdelsförvaltningarna, Polisen och socialförvaltningen.

Kriminella miljöer och livsstilar

Förvaltningen stärker beredskapen inför mottagande av avhoppare genom kunskapshöjande insatser under året för att på bästa sätt kunna möta och utveckla det framtida arbetet med avhoppare och deras anhöriga. Samverkan med Polisen, kriminalvården och civilsamhället är angeläget och ska intensifieras för att stärka stödet kring individer som lämnar kriminalitet.

Arbetet med att höja kunskapsnivån på förvaltningen gällande våldsbejakande extremism (VBE) generellt och även om ensamagerare fortsätter. Förvaltningens samordnare mot VBE fortsätter att informera avdelningar och enheter om arbetet mot VBE, vilka riktlinjer och rutiner som finns i arbetet och vad som är mest aktuellt just nu. Föräldrakvällar med olika teman fortsätter som en viktig aktivitet i spåret föräldrastöd, informationsspridning och förebyggande aktiviteter.

Platssamverkan och platsaktivering

Förvaltningen samverkar genom det lokala brottsförebyggande rådet Söderandan med bland annat lokalpolis, företag, fastighetsägare och föreningar i stadsdelsområdet. Samverkan sker med stockholmarnas fokus. Syftet är att öka tryggheten genom förebyggande insatser och minska förutsättningarna för brottslighet i stadsdelsområdet samt att öka tryggheten i stadsdelsområdets nöjesliv. Samverkan inom Söderandan ska även ses över under året för att säkerställa bra representativitet.

Förvaltningen fortsätter att delta i aktiviteten ”Effektiv samverkan för trygghet”. Områden som prioriteras är västra Södermalm och centrala Södermalm. Aktörer som ingår i denna samverkan är bland annat förvaltningens trygghetssamordnare, trafikkontoret, lokalpolis, ordningsvakter, fastighetsägare och företagare. Genom regelbundna lägesrapporter över situationen på aktuellt område initierar samverkansgruppen insatser och åtgärder för att öka tryggheten och minska brottsligheten i området. Förvaltningens uppsökande verksamhet fortsätter att prioritera stöd till personer med missbruksproblematik i de områden som har störst behov.

Förvaltningens arbete med platssamverkan fortsätter under året. Genom att samla olika aktörer för att jobba praktiskt tillsammans med trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder runt en speciell plats ska tryggheten och attraktionskraften öka inom området. Förvaltningen samverkar med polis, det lokala näringslivet, civilsamhället och andra

relevanta aktörer såsom trafikkontoret. Platser som prioriteras är västra Södermalm, centrala Södermalm, Gamla stan och Mariakvarteren. Vid Medborgarplatsen fortsätter platssamverkan att utökas med anledning av ombyggnationen av Söderhallarna under en tvåårsperiod. Förvaltningen har en löpande och bra dialog med fastighetsägare kring Medborgarplatsen, stadsledningskontoret och andra fackförvaltningar som exempelvis trafikkontoret kring ombyggnationen och de utmaningar kopplat till trygghet som ombyggnationen medför.

Förvaltningen kommer att delta i ett internationellt projekt om trygghetsskapande åtgärder för att motverka sexuella trakasserier på offentliga platser. Projektet kan bidra med utveckling av nya metoder inom delaktighet, jämställdhet och trygghet som kan användas inom bland annat platssamverkan.

Genom att föra in olika aktiviteter på platser i stadsdelsområdet kan den upplevda tryggheten påverkas positivt och under året kommer platsaktivering prioriteras på Medborgarplatsen under hela året och i Tanto under sommaren. Fokus är att skapa positiva värden genom att medborgare i högre utsträckning uppehåller sig på platsen. Platsaktiveringen sker i form av teater, dans, kultur och andra aktiviteter men också genom att skapa en inbjudande och trygg atmosfär, exempelvis i form av ökad belysning. Samtliga aktiviteter sker i samverkan med andra aktörer inom förvaltningen och staden.

Ett exempel på samarbete med civilsamhället är förvaltningens löpande samverkan med Sjöstadsföreningen och "Gamla stan i samverkan". I samarbetet ligger fokus på att öka tryggheten i stadsmiljön genom fysiska insatser såsom renhållning, parkskötsel och belysning men även genom att fler trygga vuxna rör sig där unga vistas.

Trygghetsskapande insatser på västra Södermalm

Västra Södermalm har av Polisen identifierats som en öppen drogszen i Stockholms län. Under året fortsätter förvaltningens insatser för att problematiken i området ska upphöra alternativt få minskad negativ effekt på brottsligheten samt att boende, besökare och verksamma ska uppleva platsen som trygg. En bra och stark samverkan har byggts upp med såväl lokala aktörer (föreningar, bostadsbolag, boende och näringsidkare) som med kriminalvård, regionen och andra vårdgivande organisationer. Det socialt uppsökande arbetet fortsätter att utvecklas och sker i tät samverkan med Polisen och socialförvaltningens uppsökarteam. Syftet med det uppsökande arbetet är att länka personer som vistas i området med beroendeproblematik i kombination med psykisk ohälsa till vård alternativt socialtjänst så att de kan få stöd. Trygghetsprojektet "Sommar i Tanto" fortsätter även denna sommar och olika former av aktiviteter såsom gympa för äldre, yoga och musikframträdanden kommer att genomföras dagligen. Vidare planeras trygghetsskapande åtgärder i Drakenbergsparken och Norra Bysistäppan samt förbättringsåtgärder i den fysiska miljön kring Bergsundsstrand att genomföras under året.

Trygghetsskapande åtgärd i Tantolunden, Norra Bysistäppan/Haren, Maria Prästgårdsgata och Bergsunds strand

Utifrån erhållna medel för trygghetsskapande åtgärder som erhöles i samband med tertial 1 2024 kommer insatser för ökad trygghet i Drakenbergsparken och Norra Bysistäppan/Haren att genomföras under året. Bland annat planeras en permanent lekfull skulptur tillföras "kullen" i Drakenbergsparken och de centrala ytorna i Norra Bysistäppan/Haren rustas upp

med stärkt belysning och nya sittmöjligheter. Utifrån erhållna medel som erhöles i samband med tertialrapport 2 2024 kommer insatser för ökad trygghet längs med parkstråket vid Maria Prästgårdsgata och Bergsunds strand att påbörjas.

Ansökningar om trygghetsinvesteringar

I verksamhetsplanen föreslår förvaltningen att medel för trygghetsskapande insatser ska sökas för Johan Helmich Romans park och Fatbursparken. I samband med tertialrapport 1 2025 planerar förvaltningen att söka medel för trygghetsskapande insatser på Tantotoppen och i parken Droskan.

Renhållning och skötsel av parkerna

För att parkerna ska upplevas som trygga är god renhållning och parkskötsel avgörande. Under året ska förvaltningen säkerställa att framtagna rutiner och arbetssätt följs avseende renhållning och parkskötsel inom stadsdelsområdet. Detta görs bland annat genom inhämtning av planer från utförande entreprenör, kontroller av utfört arbete i stadsmiljön samt vid regelbundna mötesserier med berörd entreprenör. Vite tas ut vid avsteg från de krav som ställs i avtalen gällande renhållning och parkskötsel. För att nå ett gott resultat av parkrenhållning och parkskötsel ska feriearbetande ungdomar hjälpa till med tillsyn och kontroll på utvalda platser, bland annat på badplatser och i välbesökta parkområden. Med hjälp av feriearbetande ungdomar ska även inventering av otrygga platser i stadsdelsområdets parker genomföras.

Genom kompetensutveckling kring riskträdsinventering kommer träd som riskerar att innebära fara för tredje man upptäckas tidigare. Tillsynsrutiner, speciellt vid förskolor, lekplatser och parklekar samt äldreboenden kommer att stärkas under året och trädåtgärder utföras.

Välfärdsbrott

Förvaltningen arbetar på olika sätt för att förebygga och motverka välfärdsbrottslighet och har inom ramen för arbetet med intern kontroll fokus på bland annat följande områden.

Förvaltningen ingår i arbetsgruppen mot välfärdsbrott avseende hemtjänst som stadsledningskontoret och äldreförvaltningen samordnar. Arbetsgruppen har tagit fram ett antal checklistor som kan användas för att upptäcka välfärdsfusk på individ- och verksamhetsnivå. Dessa kommer även att användas i förvaltningens arbete. Arbetsgruppen genomför även fördjupad avtalsuppföljning inom hemtjänstområdet samt stadsövergripande granskningar/observationer. Huvudsyftet är att säkerställa att hemtjänstutförarna lever upp till krav i avtal, överenskommelser, lagar och regler. För att motverka att felaktig hemtjänstersättning betalas ut till externa leverantörer fortsätter äldreomsorgens beställarenhet att genomföra löpande granskning i form av bland annat stickprovskontroller av hemtjänstersättning till externa leverantörer. Under året kommer förvaltningen att förstärka arbetet inom området genom ytterligare resurser på äldreomsorgens beställarenhet i form av en administratör.

Förvaltningen fortsätter sitt arbete med att följa upp lokalvårdsavtalet på kommunala förskolor där bland annat lokalvårdskvalitet, tidrapportering och arbetsrättsliga villkor följs upp fram till och med september 2025 när avtalet löper ut. Förvaltningens arbete med att utveckla kontroll av leverantörer och avtalsuppföljning inom området lokalvård fortsätter.

Förvaltningen har även fokus på oegentligheter och organiserad brottslighet inom områdena HVB-hem och personlig assistans. Förvaltningen ingår i stadsövergripande arbete för att stärka arbetet mot välfärdsbrott och oseriösa aktörer. Stadsdelsförvaltningarna kommer i samarbete med socialförvaltningen utreda förutsättningar av en central funktion för placeringar av barn och unga inom individ- och familjeomsorgen, både ramavtal och individuella avtal. Detta skulle medföra kännedom om leverantörer och möjliggöra likvärdiga kontroller inför placeringar. När det gäller personlig assistans utvecklar förvaltningen kontroll av tidrapporter kopplat till antal fakturerade timmar och sjuklönekostnader.

Agenda 2030




Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 5 - Jämställdhet
- Mål 16 - Fredliga inkluderande samhällen

Jämställdhetsanalys

Generellt upplever sig kvinnor boende i stadsdelsområdet mindre trygga än männen. En anledning kan vara att kvinnor i högre utsträckning än män möjligen påverkas av oroligheter kopplat till platser som klassas som öppna drogscener. Förvaltningen fortsätter arbetet med brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder i syfte att flickor och kvinnor ska känna sig tryggare i stadsmiljön.

Genom arbete med den lokala samverkansöverenskommelsen och det prioriterade området särskilt utsatta och sårbara brottsoffer fortsätter förvaltningen att försöka nå fler våldsutsatta och våldsutövare och erbjuda stöd och behandling.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	82 %	79 %	År
 Stockholmarens nöjdhet med renhållning och städning	73 %	73 %	År
 Stockholmarens nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	73 %	73 %	År

Nämndmål: 3.6.1 Invånare är trygga och säkra i Södermalms stadsdelsområde

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat:

- Genomföra olika insatser och åtgärder inom de fem prioriterade områden som ingår i den lokala samverkansöverenskommelsen mellan förvaltningen, utbildningsförvaltningen, trafikkontoret och lokalpolisområde Södermalm.
- Fortsätta arbetet inom trygghet och prevention mot ungdomar genom att utveckla det socialt uppsökande arbetet i stadsmiljön kopplat till särskilda händelser som exempelvis skolavslutning och Valborgsmässafton. Situationsanpassat uppsökande arbete prioriteras genom att rikta resurser när polisen har särskilda insatser i ett område eller då situationen på

en skola kräver åtgärder på gruppnivå.

- Genom deltagande i aktiviteten ”Effektiv samverkan för trygghet” regelbundet initiera och genomföra åtgärder för att öka tryggheten och minska brottsligheten inom västra Södermalm, centrala Södermalm och Hammarby Sjöstad.
- Fortsätta arbetet med platsamverkan och tillsammans med andra aktörer som polis, lokala näringslivet och trafikkontoret jobba praktiskt med trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder runt prioriterade platser inom stadsdelsområdet. Dessa platser är västra Södermalm, centrala Södermalm, Hammarby Sjöstad, Gamla stan och Mariakvarteren.
- Fortsätta arbetet med trygghetsskapande insatser på västra Södermalm som klassas som öppen drogscen för att problematiken i området ska upphöra alternativt få minskad negativ effekt på brottsligheten.
- Fortsätta arbetet med att förebygga och motverka välfärdsbrottslighet inom bland annat lokalvård och hemtjänst samt inom ramen för arbetet med intern kontroll.

Förväntat resultat

- Andelen invånare som upplever att stadsdelsområdet är tryggt ökar.
- Förvaltningens insatser bidrar till att förutsättningar för brottslighet minskar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska utvärdera och vidareutveckla insatsen RBT inom familjebehandlargruppen. I en fortsatt utveckling av insatsen ska sociala insatsgruppers (SIG) metoder om möjligt integreras.	2025-01-01	2025-12-31
Genomföra platsspecifika trygghetsmätningar vid västra Södermalm, centrala Södermalm och Hammarby Sjöstad.	2025-01-01	2025-12-31
Utveckla dialogen samt skapa en ökad förståelse för upplevd otrygghet hos medborgarna genom att i förväg utannonsera dialogmöten, kopplat till Södermalms olika områden så som västra Södermalm, centrala Södermalm, Östra Södermalm, Hammarby sjöstad och Gamla stan.	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 3.6.2 Södermalms parker är trygga, levande och välskötta

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat:

- Utbyte av trasiga skräpkorgar och tillföra fler i områden där det råder brist. Skräpkorgarna är kapacitetsstarka och utformade för att hindra skadedjur och fåglar att komma åt avfallet.
- Renovering av slitna gräs- och grusytor samt återplantering av växtmaterial i parkerna fortsätter. För att öka upplevelsen av välskötta parker är det viktigt att gräs- och grusytor samt planteringar i stadsdelsområdets parker underhålls.
- I samband med parkupprustningar utgår förvaltningen från Parkplan Södermalms målbild för hur respektive park bör utvecklas för att bli inkluderande offentliga rum och mötesplatser för många olika målgrupper.
- Platsaktivering sker i samverkan med trafikkontoret och med andra delar inom förvaltningen.
- Vinteraktivering av parker. För att parkerna i större utsträckning ska levandegöras vintertid anläggs skidspår i Drakenbergsparken och i Tengdahlsparcken när natursnö finns i tillräcklig omfattning. Förvaltningen ska undersöka om det är möjligt att spola fler isar för

skridskoåkning än under 2024. Möjligheten till pulkaåkning på utvalda lämpliga platser kommuniceras till allmänheten.

Förväntat resultat

Andelen invånare som är nöjda med skötsel och städning av park och grönområden inom stadsdelsområdet ökar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Införa ytterligare möjlighet till källsortering i parkmiljö.	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

Under 2025 prioriterar förvaltningen följande arbete för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Agenda 2030

Förvaltningen bidrar till att uppfylla målen i Agenda 2030 i den ordinarie verksamheten genom att integrera arbetet i alla styrnings- och uppföljningsprocesser. Förvaltningen redogör under relevanta mål för hur verksamheterna bidrar till flera av målen i Agenda 2030 med särskilt fokus på ökad jämställdhet, minskad ojämlikhet, fredliga och inkluderande städer och minskad klimatpåverkan. För att uppnå synergieffekter och en positiv förflyttning sker samverkan med relevanta nämnder i staden, myndigheter, civilsamhället, näringslivet och akademien.

Lokal demokrati

Förvaltningen arbetar i enlighet med Stockholmarens fokus utifrån en pågående dialog med de som bor, vistas och verkar i stadsdelsområdet. Förvaltningen fortsätter sitt välutvecklade arbetssätt med medborgardialoger. I samband med större parkupprustningsprojekt genomförs medborgardialoger. I de flesta fall hålls en inledande dialog med allmänheten angående synpunkter på hur den berörda platsen upplevs idag och hur den bör utvecklas. Utifrån inkomna synpunkter tar förvaltningen fram ett förslag till programhandling som även diskuteras med allmänheten. Nämndsammanträden kommer fortsatt vid ett par tillfällen under året att genomföras på andra platser i stadsdelsområdet än på förvaltningskontoret för att underlätta närvaro av, och därmed dialog med, medborgare i andra delar än Hammarby Sjöstad.

Digitalt formulär för att lämna medborgarförslag och den utvecklade hanteringen av medborgarförslag fortgår och kommer förmodligen utvecklas efter genomförd utvärdering i och med verksamhetsberättelsen. Det vore bra att ytterligare öka förutsättningarna för att få in så konkreta förslag som möjligt och det kan ännu tydligare frågor i formuläret bidra till. Den utvecklade rutinen med ökad dialog syftar till att ha stockholmarnas fokus och för ökad lokal demokrati och inflytande.

Förvaltningen fortsätter att vid årets slut följa upp vilka medborgarförslag som inkommit och vilka som har verkställts under året. I detta ingår också att efterfråga återkoppling på medborgarförslag som förts över till annan nämnd inom staden. I de fall återkoppling ges,

redovisas denna för nämnden.

Förvaltningens arbete med ungdomsrådet fortsätter att utvecklas. Ungdomsrådet består av representanter från flera olika högstadieskolor inom stadsdelsområdet och deltagarna för fram behov och önskemål gällande bland annat fritidsaktiviteter och fältverksamhet. Ett prioriterat område att arbeta vidare med under året är trygghet hos unga. Under året ska förvaltningen bjuda in ungdomsrådet till relevanta medborgardialoger. Ungdomsrådet har en vigd budget för att ordna evenemang som ligger i ungdomars intresse.

Förvaltningen prövar och beviljar föreningsbidrag till föreningar som kompletterar nämndens kärnverksamheter och som uppfyller stadens demokrativillkor. Föreningar som beviljas bidrag ska ha en inriktning som ligger i linje med stadens arbete för jämställdhet, jämlikhet, tillgänglighet och vara fria från våld och diskriminering. Förvaltningen kommer besöka de föreningar som beviljas ordinarie föreningsbidrag för år 2025. Detta är del i förvaltningens arbete att bättre sätta sig in i föreningarnas verksamhet och säkerställa att verksamheterna håller hög kvalitet. Föreningsbidraget förstärks 2025.

Södermalm ska vara ett äldrevänligt stadsdelsområde. Arbetet för att nå dit utgår från de fem utvecklingsområden som identifierats i stadens gemensamma handlingsplan för en äldrevänlig stad: delaktighet och inflytande, samverkan och partnerskap, social inkludering, bostäder och stadsmiljö samt kommunikation och information. Under året kommer ett fokus vara att utveckla förvaltningens arbetssätt för att bättre ta tillvara på stadsdelsområdets äldre invånares engagemang och stöd.

Ett pensionärsråd och ett råd för funktionshinderfrågor är knutna till stadsdelsnämnden och fungerar som en länk mellan invånare, förvaltning och förtroendevalda. Pensionärsrådet sammanträder regelbundet i anslutning till nämndens sammanträden. Södermalms lokala råd för funktionshinderfrågor sammanträder regelbundet under året och tar initiativ till förbättringar för personer med funktionsnedsättning i alla åldrar och lämnar synpunkter på relevanta ärenden.

Mänskliga rättigheter

Förvaltningens verksamheter verkar för en hälsosam och hållbar miljö där aktiva val medverkar till att klimat- och miljöpåverkan minskar och återvinning av material fortsätter öka. Det nya miljöprogrammet och kommande klimathandlingsplan ska implementeras i förvaltningens alla verksamheter. Verksamheterna fortsätter det intensifierade arbetet med att öka andelen inköp av ekologiska livsmedel och minska användningen av onödiga engångsartiklar och plastprodukter. Förvaltningen fortsätter arbetet med energibesparingsåtgärder i syfte att bidra till stadens mål om minskad elförbrukning. Förskolorna intensifierar sitt arbete med Kemikaliesmart förskola, för att höja kompetensen och medvetenheten inom området används webutbildningen "Kemikaliesmart förskola". Förskolan ser även över en organisation för miljöombud för erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling. Arbetet med Hållbar äldreomsorg fortsätter genom att verksamheterna genomför nulägeskartläggning. Detta för att se vart man är i sitt hållbarhetsarbete och vad nästa steg blir. Genom att arbeta med hållbarhet inom äldreomsorgen minskar förvaltningens påverkan på miljö och klimat och det ger också positiva effekter på både arbetsmiljö och omsorgen om de äldre.

Förvaltningen bidrar på olika sätt för ekologisk hållbarhet genom ett systematiskt arbete för ökad biologisk mångfald. Genom att fortsätta arbetet med att genomföra handlingsplanen för klimatanpassning bidrar förvaltningen till att stärka stadens motståndskraft vid skyfall och värmeböljor. Aktiviteter inom miljö och klimat redovisas under inriktningsmål 2.

Förvaltningens verksamheter arbetar aktivt för att motverka alla former av rasism och diskriminering. Under året kommer förvaltningen börja planera för och genomföra aktiviteter utifrån den handlingsplan mot rasism som är under framtagande centralt i staden. Diskrimineringsgrunderna tas upp på arbetsplatsträffar i enlighet med årshjulets planering och i syfte att öka kunskapen hos medarbetare och chefer.

Arbetet med jämställdhet utgår från stadens Program för ett jämställt Stockholm 2018-2022 samt mål 5 i Agenda 2030 och är integrerat inom förvaltningens samtliga verksamheter. I verksamheternas planeringsarbete sker analys av uppföljningar och statistik. Jämställdhetsutmaningar lyfts i de fall det är möjligt för att synliggöra eventuella olikheter samt möjliggöra analys och förbättringsåtgärder. I samtliga beslutsunderlag till nämnden genomförs jämställdhetsanalyser där så är möjligt. Förvaltningen ser ett fortsatt behov av att vidare utveckla, systematisera och följa upp arbetet med jämställdhetsintegrering och flera verksamheter planerar kompetenshöjande insatser under året.

Likabehandlingsarbetet i förskolan är ett ständigt pågående arbete för att förskolan ska vara fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Verksamheterna har planer med aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling som återspeglar arbetet med att främja likabehandling. En del i likabehandlingsarbetet är att förebygga våld. Förskolan fortsätter att utveckla det våldsförebyggande arbetet. Våld i förskolan kan till exempel handla om att leka våldspekar eller att de yngre barnen som ännu inte fått ett verbalt språk blir knuffade eller råkar ut för bitningar. För att förhindra sådana situationer arbetar pedagogerna preventivt.

Förskolorna har väletablerade arbetssätt som utgår från ett medvetet genus- och normkritiskt perspektiv. En del i detta arbete är att förskolorna uppmärksammar normer som kan begränsa barnen. Det innebär att förskolorna exempelvis regelbundet ser över material, bilder och böcker ur ett normmedvetet perspektiv. Fem av de kommunala förskolorna är idag HBTQ-diplomerade och två förskolor är under diplomeringsprocessen. Den kommer vara fler förskolor som diplomerar under 2025, bland annat den nya förskolan Mangon kommer att diplomerar under 2025.

I samband med parkupprustningar beaktas jämställdhetsperspektivet med syftet att alla, oavsett kön, ska känna sig trygga och välkomna.

Eventuella skillnader mellan könen analyseras i samband med uppföljning av sjukfrånvaro, arbetsskador och tillbud, företagshälsovårdsinsatser och analys av könsfördelning genomförs på alla nivåer.

Verksamheterna arbetar för barns rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention samt Program för barnets rättigheter och inflytande 2018–2022. Förvaltningen prioriterar arbetssätt så att barnperspektivet alltid ska beaktas och barnets rättigheter ska omsättas i samtliga

ärenden som berör barn. Inom socialtjänsten gäller det både barn med olika funktionsnedsättningar och barn till vuxna som ansöker om stöd. Barn och unga görs delaktiga under processens gång och får information om socialtjänstens uppdrag, varför de är aktuella för utredning och uppmanas att på olika sätt ge sin syn på saken. Nätverket för barns rättigheter och hälsa, där både förskolan och socialtjänsten deltar, bidrar till att stärka samverkan och samarbetet. Nätverket sprider kunskap om barns rättigheter och hälsa och om hälsofrämjande och förebyggande arbete utifrån ett barnhälsoperspektiv. Förskolan och socialtjänsten fortsätter stärka samverkan för att tidigt identifiera barn och familjer i riskzon.

Informationsinsatser till verksamheterna inom socialtjänsten fortsätter för att utifrån barnkonventionen beakta barnperspektivet i ärenden där beslut kan komma att påverka barn och unga. I ärenden som gäller ett enskilt barn ska barnets uppfattning alltid efterfrågas och dokumenteras.

Förvaltningen har barnrättsamordnare samt lokala barnombud vilka representerar olika verksamhetsområden inom sociala avdelningen. Barnrättsamordnarnas uppgift är att driva och leda barnrättsarbetet framåt med stöd av barnombuden. Barnombudens uppgift är att omsätta barnets rättigheter på ett konkret och tydligt sätt samt att förankra och upprätthålla ett barnrättsbaserat arbetssätt i sin verksamhet. Barnrättsamordnaren kommer under 2025 att genomföra obligatoriska work shops i barnkonventionens artiklar för sociala avdelningens medarbetare och chefer. Detta i syfte att stärka kunskapen kring barn som rättighetsbärare.

Vid upprustning av parker och lekplatser beaktar förvaltningen barns behov i olika åldrar gällande val av lekutrustning och utformning av parker.

Barnets bästa ska beaktas när beslut fattas som indirekt eller direkt rör enskilda barn eller barn som grupp, Förvaltningen genomför barnrättsanalyser i de tjänsteutlåtanden där det är relevant.

Prövningar av barnets bästa, så kallade barnkonsekvensanalyser, görs i flera av förvaltningens verksamheter för att beslut och åtgärder ska följa barnkonventionen.

Förvaltningen har en plan för arbetet med barns rättigheter vilken ska stärka barns rättigheter inom stadsdelsområdet samt förbättra barn och ungas levnadsvillkor i praktiken. Genomförandet påbörjas under 2025. Förvaltningen deltar också i det stadsövergripande barnrättsnätverket.

Arbetet med att säkerställa nationella minoriteters rättigheter fortgår under 2025 i enlighet med Stockholms stads riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter och Stockholms stads strategi för romsk inkludering, vilket beskrivs under relevanta verksamhetsmål. Förvaltningen samverkar med flera andra förvaltningar utifrån det uppdrag som framgår av stadens riktlinjer för arbetet med nationella minoriteters rättigheter samt stadens strategi för romsk inkludering.

Staden har ett råd för nationella minoriteters rättigheter vilket Stadsledningskontoret (SLK) samordnar. Rådet verkar som rådgivande organ i arbetet med att stärka de nationella minoriteternas rättigheter i Stockholms stad. Rådet ger råd och stöd i strategiska frågor som har betydelse för nationella minoriteters rättigheter, fungerar som remissorgan i strategiska ärenden som berör nationella minoriteters rättigheter samt bevakar och följer upp frågor som

påverkar nationella minoriteters rättigheter och livssituation. En struktur för delaktighet och inflytande som kommer att vara en del av kommande handlingsplan för nationella minoriteter är under framtagande av SLK. Förvaltningens samordnare ingår i ett nätverk med SLK:s samordnare för nationella minoriteter och får därigenom rådets inspel.

Stockholm stad är förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli. För förskolan innebär det att barn har rätt till förskoleplats där hela eller en väsentlig del av utbildningen bedrivs på något av minoritetsspråken. Förvaltningen har Finska förskolan samt en kommunövergripande förskola med samiska och meänkieli - Norrskenet. Genomförandet av verksamheten på förskolan Norrskenet sker i nära samverkan med samråden och de familjer som är anknutna till förskolan. Förskolorna fortsätter samarbetet med Skansen med fokus på den samiska kulturen.

Förskolan Norrskenet erbjuder verksamheten Lilla Norrskenet, där familjer med barn i åldern 0-5 år får prova hur det är att gå på förskolan. Familjen tillsammans med sitt barn får prova på verksamheten med dans, musik, drama, skapande, sångstunder och högläsning.

Inom förvaltningens äldreomsorgsverksamheter utgår arbetet med de nationella minoriteterna från stadens riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter. Verksamheterna arbetar såväl med program för återkommande högtider där de nationella minoriteternas högtider uppmärksammas med kulturaktiviteter, mat och musik som med löpande aktiviteter i samverkan med andra så som Sameföreningen och förskolor inom stadsdelsområdet. I förvaltningens uppsökande arbete görs ett regelbundet utskick till alla i stadsdelsområdet som fyllt 85 år. I brevet är utvalda delar, till exempel informationen om vart de äldre ska vända sig för att få hjälp, översatt till minoritetsspråken.

Samverkan sker mellan fritids- och hemgårdar och föreningslivet i HBTQI+-frågor. Förvaltningen ska tillsammans med dessa samarbetspartners tillgängliggöra och nå fler HBTQI+-ungdomar. Aktiviteterna ska planeras utifrån ungdomarnas önskemål.

Sedan 2020 är förvaltningens sociala dagverksamhet och träffpunkter inom den förebyggande enheten för äldre HBTQ-diplomerade och verksamheterna arbetar löpande med handlingsplanen som är en del av diplomeringens fortsättning. Verksamheterna har anmält intresse för att delta i RFSL:s nya utbildning i kortformat för äldreomsorgen. Äldreomsorgen fortsätter också att samverka och nå ut med information genom de många aktörer inom stadsdelsområdet som också har seniorer som målgrupp. Ett exempel under utveckling är att de öppna träffpunkterna sprider information om RFSL:s mötesplatser för HBTQI+-personer vilket lett till fler besökare och där förvaltningen för dialog om en utökad samverkan. För att höja kunskapen hos medarbetarna om hur arbete kan ske för att säkerställa att alla äldre får ett respektfullt bemötande tog förvaltningen under 2024 fram en plan för hur samtliga verksamheter inom äldreomsorgen under tre års tid ska kunna genomgå stadens webbaserade LHBTQ-utbildning. Hittills har två verksamheter genomfört utbildningen i enlighet med Södermalmsmodellen för verksamhetsnära utbildning (Hornstulls servicehus och Södertjänst). Arbetet fortsätter under 2025.

Förvaltningens verksamheter implementerar och arbetar utifrån principerna i stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Förvaltningen

fortsätter att prioritera arbetet med att utveckla fritidsverksamheten för ungdomar med funktionsnedsättning. Förvaltningen ska tillgängliggöra och nå fler ungdomar med olika funktionsnedsättningar och erbjuda aktiviteter med fokus på rörelse och hälsa i enlighet med stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Aktiviteterna ska planeras utifrån ungdomarnas önskemål. Vid fördelning av feriearbete prioriterar förvaltningen särskilt ungdomar med funktionsnedsättning.

Det finns ett ökat stödbehov hos äldre med funktionsnedsättning som bor i gruppbostad då dessa personer vanligtvis bor kvar i sina bostäder under hela livet. Förvaltningen fortsätter att utveckla samarbete med befintliga seniorverksamheter för personer över 65 år som erbjuder aktiviteter, såsom Tellus fritidscenter.

I samtliga parkupprustningsprojekt beaktas tillgänglighetsåtgärder och insatser med syftet att skapa mer levande parker, detta i enlighet Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029.


Under 2024 genomfördes en tillgänglighetsvandring på Reimersholme med deltagare från Södermalms råd för funktionshinderfrågor, stadsdelsnämnden och stadsdelsförvaltningen. Vid vandringen noterades särskilt behov av tillgänglighetsåtgärder vid fyra platser runt holmen. Åtgärder utifrån genomförd tillgänglighetsvandring kommer att genomföras inom ramen för driftsbudgeten. Stadsmiljöenheten och rådet för funktionshinderfrågor har haft dialog om önskvärda nya tillgänglighetsvandringar under 2025 och att dessa blir i Fatbursparken och Johan Helmich Romans Park. Tillgängligheten i utegymmet i Drakenbergsparken kommer också att prövas.

Internationellt samarbete

Förvaltningschefen är ordförande i europeiskt nätverk mot terrorism. Ett deltagande där förvaltningen är med och bidrar men också kan dra viktiga lärdomar för att öka motståndskraften inom området samt även för att utveckla beredskapsarbetet inom förvaltningen.

Förvaltningen kommer att delta i det internationella arbetet som stadsledningskontoret (SLK) samordnar. Arbetet samordnas lokalt av förvaltningen säkerhetssamordnare. Stadsdelen kommer att undersöka möjligheter att ta emot internationella besök samt stötta SLK i det internationella arbetet. Fokus kommer vara att utveckla internationella näringslivskontakter men även ett nätverk inom civilt försvar. Inom civilt försvar och beredskap kommer förvaltningen ta in internationell erfarenhet genom exempelvis ambassadnätverket.

Förvaltningen kommer att delta i ett internationellt projekt om trygghetsskapande åtgärder för att motverka sexuella trakasserier på offentliga platser. Projektet kan bidra med utveckling av nya metoder inom delaktighet, jämställdhet och trygghet som kan användas inom bland annat platssamverkan.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel med förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där man bor	39 %	39 %	År

Nämndmål: 3.7.1 Nämndens verksamheter är öppna, jämställda och demokratiska

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå förväntat resultat:

- Förvaltningen utvecklar arbetet med mänskliga rättigheter genom att implementera stadens nya program för mänskliga rättigheter och tillhörande handlingsplaner.
- Förvaltningens verksamheter arbetar för att uppfylla de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030.
- I de uppföljningar där skillnader i resultat mellan kvinnor och män, flickor och pojkar finns ska det tydligt framgå om skillnaderna är motiverade eller omotiverade. Vid omotiverade skillnader vidtas åtgärder.
- Förvaltningens ungdomsråd har möjlighet att påverka aktiviteter och till förvaltningen lyfta deras prioriterade områden och har en vigd budget för att ordna evenemang som ligger i ungdomars intresse.
- Förvaltningens pensionärsråd och råd för funktionshinderfrågor är involverade i beslut som påverkar deras vardag som till exempel engageras i dialog i planeringsprocesser och stadsutvecklingsarbete.
- Barn och unga har medbestämmande i frågor som rör deras vardag i enlighet med FN:s barnkonvention. Barnets bästa är avgörande även när beslut och andra åtgärder rör föräldern som till exempel vård- eller behandlingsinsatser. Hänsyn tas till barnets ålder och mognad.
- I alla ärenden till nämnden genomförs jämställdhetsanalyser och barnrättsanalyser där så är relevant.

Förväntat resultat

- Information om nationella minoriteters rättigheter sprids och uppmärksammandet av högtidsdagar kommuniceras i förvaltningens kanaler.
- Höjd kunskap om mänskliga rättigheter inom förvaltningen och genomförda aktiviteter i MR-programmets tillhörande handlingsplaner.
- Barns rättigheter och ett jämställdhetsperspektiv är integrerat i beslutsfattande, planering och utförande av verksamhet.
- Invånarna i stadsdelsområdet har haft en variation av möjligheter att vara delaktiga, komma med förslag och föra dialog med förvaltningen, till exempel om utveckling av närområdet, tillgänglighetsfrågor och trygghetsåtgärder.
- Fler verksamheter har HBTQI-diplomerat sig under året.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomföra den förvaltningsövergripande handlingsplanen för arbetet med barns rättigheter.	2025-01-01	2025-12-31
Vid minst ett par tillfällen på förvaltningens chefsforum ha tema mänskliga rättigheter med fokus på utvald målgrupp/område till exempel äldre/ålderism, mångfald/rasism, jämställdhet.	2025-01-01	2025-12-31

Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktige tilldelar ekonomiska medel till stadsdelsnämnderna enligt ett fördelningssystem, där resurserna i huvudsak fördelas efter stadsdelsområdenas befolkning, socioekonomiska struktur och genom schablonersättning per prestation. Stadsdelsnämnderna får sina medel tilldelade som ett anslag. Inom ramen för anslaget har stadsdelsnämnderna möjlighet att omdisponera de ekonomiska medlen och prioritera mellan verksamheterna, så länge de följer de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt.

Kommunfullmäktiges förslag till driftbudget för stadsdelsnämnden år 2025 är netto 3 029,3 mnkr. Jämfört med verksamhetsplan 2024 har budgeten ökat med 118,1 mnkr. Flera av nämndens verksamheter är budgeterade efter prestationer. En del av det ökade anslaget ska täcka pris- och löneökningar.

Investeringsbudgeten för år 2025 är 33,3 mnkr, varav 5,1 mnkr är till maskiner och inventarier och 28,2 mnkr till stadsmiljöverksamhet.

Tabellen nedan visar budget år 2025 per verksamhetsområde, budget år 2024 per verksamhetsområde och prognos år 2024.

Belopp, mnkr

	2024				2025		
	Budget			Prognos	VP Budget		
	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
Driftbudget							
Nämnd och förvaltningsadministration	93,3	-3,0	90,3	90,3	94,9	-3,0	91,9
Individ- och familjeomsorg	300,1	-24,4	275,7	271,7	306,0	-24,3	281,7
Stadsmiljöverksamhet	71,7	-1,0	70,7	73,7	85,8	-1,1	84,7
Förskoleverksamhet	510,9	-59,4	451,5	453,5	497,3	-51,4	445,9
Äldreomsorg	1 684,5	-350,3	1 334,2	1 310,2	1 798,3	-390,5	1 407,8
Stöd och service funktionsnedsättning	606,2	-47,1	559,1	559,1	601,1	-50,0	551,1
Barn, kultur och fritid	36,9	-4,7	32,2	33,2	38,4	-4,3	34,1
Arbetsmarknadsåtgärder	39,9	-10,9	29,0	29,0	36,9	-6,9	30,0
Ekonomiskt bistånd	87,9	-2,0	85,9	84,9	84,1	-2,0	82,1
Övrig verksamhet	10,0	0,0	10,0	0,0	20,0	0,0	20,0
Summa drift	3 441,4	-502,8	2 938,6	2 905,6	3 562,8	-533,5	3 029,3

Intäkter och kostnader per verksamhetsområde

Tabellerna nedan visar fördelningen av externa intäkter och kostnader per verksamhetsområde

i budget år 2025, budget år 2024 och prognos år 2024. Budget- och prestationsjusteringar tillkommer under året. Budget år 2025 innehåller kommunfullmäktiges beslutade intäkter och de förväntade omslutningsförändringarna.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Belopp, mnkr

Budget 2024			Prognos 2024	Budget 2025		
Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
93,3	-3,0	90,3	90,3	94,9	-3,0	91,9

Resursfördelningssystemet innehåller inte någon särskild tilldelning för att täcka nämndverksamhet, ledningsuppgifter och administrativt stöd till verksamheten. Det innebär att dessa funktioner finansieras genom omfördelning från verksamhetsområdena. Av den totala budgetramen har 91,9 mnkr omfördelats för detta ändamål.

Nettobudgeten för nämnd och förvaltningsadministration är ökad med 1,6 mnkr jämfört med år 2024. Förklaring till förändringen är bland annat kompensation för löne- och hyresökningar samt extrasatsningar på trygghetsförebyggande åtgärder. Totalt uppgår förvaltningens administrativa kostnader exklusive trygghetsåtgärder till 2,75 procent, vilket är oförändrat med föregående år.

Individ- och familjeomsorg

Belopp, mnkr

	Budget 2024			Prognos 2024	Budget 2025		
	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
Individ- och familjeomsorg	300,1	-24,4	275,7	271,7	306,0	-24,3	281,7
Varav barn och ungdom	147,3	-4,2	143,1	140,1	147,4	-4,2	143,2
Varav vuxna	79,7	-8,4	71,3	71,3	82,4	-8,9	73,5
Varav socialpsykiatri	68,7	-7,4	61,3	60,3	72,2	-7,2	65,0
Varav nyanlända	4,4	-4,4	0,0	0,0	4,0	-4,0	0,0

Verksamhetens nettobudget för år 2025 är 6,0 mnkr högre jämfört med budgeten för år 2024. Ökningen förklaras främst av satsningar inom verksamhetsområdet och pris- och löneökningar. Pengen för socialpsykiatri är uppräknad med 1,0 procent.

Intäkterna avser framförallt andrahandsuthyrningar för försöks- och träningslägenheter och ersättningar för ensamkommande flyktingbarn från Migrationsverket.

Stadsmiljöverksamhet

Belopp, mnkr

	Budget 2024			Prognos 2024	Budget 2025		
	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
Stadsmiljö	71,7	-1,0	70,7	73,7	85,8	-1,1	84,7
Varav parkdrift	47,1	-1,0	46,1	49,1	58,1	-1,1	57,0
Varav avskrivning/internränta	24,6	0,0	24,6	24,6	27,7	0,0	27,7

Verksamhetens nettobudget för år 2025 är 84,7 mnkr inklusive kapitaltjänstkostnader om 27,7 mnkr. Budget för år 2025 har ökat med 14,0 mnkr i förhållande till budget år 2024. Driftbudgeten har ökat med 10,9 mnkr och avskrivningar och internränta har ökat med 3,1 mnkr. Intäkterna i budget avser avgifter från koloniträdgårdsföreningarna inom stadsdelsområdet.

I budgeten för år 2025 är stadens internränta satt till 2,8 procent vilket är samma som år 2024.

Förskoleverksamhet

Belopp, mnkr

Budget 2024			Prognos 2024	Budget 2025		
Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
510,9	-59,4	451,5	453,5	497,3	-51,4	445,9

Verksamhetens nettobudget för år 2025 är 5,6 mnkr lägre jämfört med budgeten för år 2024. Minskningen beror i huvudsak på minskad ersättning på grund av färre barn.

Kommunfullmäktiges budgetram år 2025 bygger på antalet inskrivna förskolebarn per den 31 mars 2024, vilket är 2 606 barn. Förvaltningens prognos för år 2025 visar på ett barnantal om 2 505 barn. Slutlig budgetram kommer att tilldelas nämnden efter faktiskt barnantal under året. Förvaltningen har reserverat medel för denna skillnad som det lägre barnantalet innebär.

Förskoleverksamheten får en ersättning per inskrivet barn. Liksom år 2024 ges 80 procent av ersättningen till enheterna i form av peng. Resterande 20 procent går främst till lokalkostnader och övergripande administrativa kostnader.

Intäkterna avser i huvudsak avgifter inom förskolan, försäljning av platser och ersättning för arbetsmarknadsåtgärder.

Äldreomsorg

Belopp, mnkr

Budget 2024			Prognos 2024	Budget 2025		
Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
1 684,5	-350,3	1 334,2	1 310,2	1 798,3	-390,5	1 407,8

Verksamhetens nettobudget för år 2025 är 73,6 mnkr högre än budgeten för år 2024.

Ökningen beror på höjda ersättningar från kommunfullmäktige jämfört med år 2024, främst inom vård- och omsorgsboenden där ersättningen har höjts med 5,0 procent. Ersättningen för hemtjänst i ordinärt boende, dagverksamhet samt avlösning och ledsagning har höjts med 1,0 procent och ersättningen till servicehus med 1,2 procent. Budgetökningen beror även på satsningar avseende utökning av tjänster som enhetschef, arbetsterapeut, kvalitetssamordnare och Silviahemscertifiering av hemtjänst i egen regi. Dessutom beror förändringen på ökade lokalkostnader och löneökningar.

Intäkterna avser till största del försäljning av platser.

Beställarbudgeten inom äldreomsorgen år 2025 baseras på ett genomsnitt av 830 vård- och omsorgsplatser, vilket är en ökning med 22 platser jämfört med oktober 2024, samt 2 400 personer med hemtjänstinsatser.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Belopp, mnkr

Budget 2024			Prognos 2024	Budget 2025		
Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
606,2	-47,1	559,1	559,1	601,1	-50,0	551,1

Verksamhetens nettobudget för år 2025 uppgår till 551,1 mnkr, vilket är 8,0 mnkr lägre än den justerade budgeten för år 2024.

En större andel av verksamhetens budget är rörlig och är baserad på antalet brukare per augusti 2024. Budgeten för år 2025 kommer precis som tidigare år att justeras. Justeringarna görs i samband med mätningarna som sker två gånger per år och är då baserad på antalet brukare inom gruppboende, daglig verksamhet, korttidsboende och korttidsstillsyn. Inom nämnda verksamheter har ersättningen höjts med 1,0 procent inför år 2025.

Intäkterna inom verksamheten avser framförallt hyresintäkter och försäljning av platser inom daglig verksamhet till andra förvaltningar och kommuner.

Södermalms stadsdelsnämnds kommunövergripande verksamhet Club Reimers avvecklas den 31 december 2024 i enlighet med Kommunfullmäktiges budget 2025-2027.

Barn, kultur och fritid

Belopp, mnkr

Budget 2024			Prognos 2024	Budget 2025		
Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
36,9	-4,7	32,2	33,2	38,4	-4,3	34,1

Verksamhetens nettobudget för år 2025 uppgår till 34,1 mnkr, vilket är 1,9 mnkr högre jämfört med budgeten för år 2024. I budgeten för 2025 ingår kostnader för uppstart av fritidsbank och en satsning på sommarlovsaktiviteter. Budgeten avser framför allt fritidsverksamhet, parklekar, sommarkollo och konsumentvägledning. Budgeten förväntas öka under året avseende fondmedel för sommarkollo som fördelas i samband med tertialrapport 1.

Arbetsmarknadsåtgärder

Belopp, mnkr

Budget 2024			Prognos 2024	Budget 2025		
Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
39,9	-10,9	29,0	29,0	36,9	-6,9	30,0

Verksamhetens nettobudget för år 2025 uppgår till 30,0 mnkr, vilket är 1,0 mnkr högre än budgeten för år 2024.

Av nettobudgeten är 14,7 mnkr avsatta för feriearbetare. Förvaltningens ambition är att kunna erbjuda 1 160 ungdomar feriearbete under år 2025.

Intäkterna i budget år 2025 avser framförallt ersättningar från Arbetsförmedlingen för offentligt skyddade anställningar (OSA).

Ekonomiskt bistånd

Belopp, mnkr

	Budget 2024			Prognos 2024	Budget 2025		
	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
Ekonomiskt bistånd	87,9	-2,0	85,9	84,9	84,1	-2,0	82,1
Varav handläggning	31,4	0,0	31,4	31,4	27,2	0,0	27,2

Verksamhetens nettobudget för år 2025 uppgår till 82,1 mnkr, vilket är 3,8 mnkr lägre än budgeten för år 2024. Minskningen beror främst på att vräkningsförebyggande insatser från och med 2025 redovisas under individ- och familjeomsorgen.

Budgeten innebär ett genomsnitt om 420 bidragshushåll per månad, vilket är några fler än snittet för 2024 om 413.

Intäkterna avser framförallt återbetalningar av försörjningsstöd.

Övrig verksamhet

Belopp, mnkr

Budget 2024			Prognos 2024	Budget 2025		
Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
10,0	0,0	10,0	0,0	20,0	0,0	20,0

Under övrig verksamhet avsätts 20,0 mnkr för oförutsedda kostnader.

Investeringar

Mnkr	Verksamhetsplan 2024 (inkl. beviljade budgetjusteringar)	Prognos 2024	Verksamhetsplan 2025
Parkinvesteringar	1,5	1,5	10,0
Reinvesteringar	6,5	6,5	0,0
Investeringar med nycklade medel	10,2	10,2	15,3
Klimatinvesteringar	10,3	10,3	0,0
Trygghetsskapande åtgärder	6,6	6,6	14,3
Marksättningar Sickla udde	3,5	3,5	2,9
Inventarier och maskiner	8,1	8,1	5,1
Totalt	46,7	46,7	47,6

Parkinvesteringar inklusive reinvesteringar

Stadsdelsnämnden har för år 2025 tilldelats 10,0 mnkr av kommunfullmäktige för parkinvesteringar. Fördelning mellan projekt redovisas nedan.

Nora Bysistäppan/Haren (5,0 mnkr)

Under året kommer arbetet som påbörjades hösten 2024 med att anlägga ett teknikhus till plaskdammen att fortgå och färdigställas. Ett teknikhus är en förutsättning för att plaskdammsanläggningen ska kunna uppfylla dagens krav på plaskdammars vattenkvalitet. Vidare kommer lekplatsytan rustas med ny fallskyddsytta, gungor och pendelgunglek samt renoverad klätterställning i syfte att skapa en mer omhändertagen och välbesökt lekplats.

Ansgarieparken (3,0 mnkr)

Under året planeras byggstart av parkupprustningen. I samband med upprustningen kommer nya träd och planteringar att anläggas och lekplatsen få en ny utformning. Upprustningen av parken kommer att ske i etapper.

Tantolundens lekplats (2,0 mnkr)

Under året kommer en upprustning av lekplatsen att påbörjas. Lekplatsen kommer att erhålla ny utformning och lek för flera olika åldersgrupper.

Investeringar med nycklade medel

Stadsdelsnämnden tilldelas 15,3 mnkr för mindre parkinvesteringar och reinvesteringar under år 2025. Medlen kommer att användas till bland annat upprustning av lekplatser i syfte att förlänga lekplatsernas livslängd samt plantering av träd som ger skugga vid lekplatser varma dagar. Stadsdelen har vidare en mängd äldre anläggningar som på grund av ålder och hårt slitage har stort reinvesteringsbehov. Under året kommer exempelvis trappanläggningar och murar att renoveras.

I samtliga projekt ingår exempelvis tillgänglighetsåtgärder och insatser med syftet att skapa mer levande parker, detta i enlighet Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029.

Inom parkinvesteringsprojekten är jämställdhets- och barnperspektiven viktiga perspektiv som inarbetas i samband med planering och projektering.

Trygghetsinvesteringar (14,3 mnkr)

Stadsdelsnämnden har för år 2025 beviljats 14,3 mnkr för trygghetskapande åtgärder som ansöktes i samband med tertialrapport 1 och 2 under 2024.

- *Drakenbergsparken och på Tantotoppen (3,2 mnkr)*
Under året kommer, i samarbete med Stockholm Konst, ett konstverk att produceras och uppföras vid "kullen" i Drakenbergsparken sydväst om Lignagatan. I projektet ingår även att ljussätta skulpturen och att placera ut informationsskyltar.

Preliminär prognos är att del av de arbeten i ovannämnda projektet som genomförs under 2024 kommer att färdigställas 2025. Nämnden avser därför att i samband med VB 2024 ansöka om ombudgetering för de medel som inte har förbrukats under innevarande år, för att kunna använda dem under år 2025.

- *Norra Bysistäppan/Haren (4,3 mnkr)*
Under året kommer ytorna som upplevs otrygga i parken att rustas. Parkens centrala delar kommer att ges bättre belysning, blommor, träd, renoverad baksandlåda, sittmöjligheter och bord, alkoholförbudsskylt och en ny trappa till parkens östra delar där det sydöstra hörnet idag upplevs som mörkt och otryggt. Två slitna lekbodar kommer att rivas för att öka överblicken i parken. Det sydöstra hörnet, även kallat "mörka hörnet", kommer också ges stärkt belysning samt enklare lekmöjligheter.
- *Maria Prästgårdsgata (4,0 mnkr)*
Under året planeras bygghandling för upprustning av parkstråket att färdigställas och anläggningsarbeten påbörjas. Upprustning av parkstråket vid Maria Prästgårdsgata innefattar bland annat plantering av träd, ny markbeläggning och ny belysning. Projektet har beviljats 2,5 mnkr för år 2026.
- *Bergsunds strand (2,8 mnkr)*
Under året planeras bygghandling för upprustning av den sydöstra delen av Bergsunds strand att färdigställas och anläggningsarbeten påbörjas. Upprustning av området

innefattar bland annat tillgängliggörande av vattenområdet med hjälp av kajbalkonger och bryggpromenader, renovering av den befintliga boulebana samt effektbelysning och konstverk. Projektet har beviljats 2,6 mnkr för år 2026.

Åtgärd av marksättningar vid Sickla udde (2,9 mnkr)

Längs stranden på Sickla udde har marksättningar skett både på parkmark och fastighetsmark. Sättningarna beror på att det finns lös jord och lera, samt att marken har fyllts upp i samband med exploatering. Trafikkontoret och Södermalms stadsdelsförvaltning samarbetar för att lösa problemet. Målet är att försöka stoppa sätningarna samt att återställa ytorna på parkmark som har påverkats.

I december 2024 planeras inriktningsbeslut för projektet fattas i Södermalms stadsdelsnämnd. Under 2025 är planen att detaljprojekteringen fortsätter och därefter att genomförandebeslut för projektet kan fattas av stadsdelsnämnden samt kommunfullmäktige. Efter detta är planen att upphandling vidtar gällande utförandet.

Extra budgetjustering av investeringsmedel (5,3 mnkr) - Åtgärd av marksättningar Sickla udde

Förvaltningens bedömning är att utgifter under 2025 avseende marksättningar vid Sickla udde blir högre än tilldelad investeringsbudget om 2,9 mnkr. Nämnden begär därför budgetjustering om ytterligare 5,3 mnkr för planerade aktiviteter inom projektet under 2025, se bilaga 8.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Resultatenheter

I enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning ska nämnden årligen i verksamhetsplanen besluta vilka enheter som ska vara resultatenheter.

Nämnden föreslår att sex resultatenheter inrättas under 2025, varav fyra resultatenheter inom förskola, en resultatenhet inom parklekar och en resultatenhet inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Förskola

Område 1

Område 2

Område 3

Område 4

Barn, kultur och fritid

Södermalms parklekar

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Utförarenhet FUNK

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Budgetjusteringar

	Mnkr
Biologisk mångfald, drift	1,2
Trygghetsinvesteringar, investering	4,9
Stockholm vid vattnet, investering	1,4
Klimatinvesteringar, investering	20,4
Trädplantering och viss trädvård, investering	2,0
Marksättningar Sickla udde, investering	5,3
Summa	35,2

Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjusteringar avseende drift och investeringar om totalt 35,2 mnkr enligt tabellen ovan. Nedan följer en kort beskrivning av respektive budgetjustering som nämnden förslås begära. För ytterligare information om respektive budgetjustering se bilaga 8.

Biologisk mångfald (1,2 mnkr)

I budgeten för 2025 har medel avsatts för drift- och investeringsåtgärder som kan bidra till ökad biologisk mångfald utifrån de stadsdelsvisa åtgärdsförslagen för biologisk mångfald.

Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjustering av driftmedel om 1,2 mnkr för åtgärd som kan bidra till ökad biologisk mångfald och som ska användas till:

- Genomförande av insatser såsom anläggande av ytor med höggräs/äng, utplacering av fler boplatser för exempelvis bin och komplettering av växter i planteringar på utvalda platser som lockar till sig pollinatörer samt skapande av lekplatser för fisk. Åtgärderna är i linje med de åtgärder som framkommer i stadsdelsvist åtgärdsförslag för biologisk mångfald (innerstaden) gällande Södermalms stadsdelsområde.

Trygghetsinvesteringar (4,9 mnkr)

Samtliga nämnder kan ansöka om budgetjustering för investeringar i stadens fysiska miljö som bidrar till ökad trygghet och/eller försvårar för brottsliga handlingar.

Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjustering av investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder enligt nedan:

- Trygghetsskapande åtgärder i Johan Helmich Romans park (2,4 mnkr).
- Trygghetsskapande åtgärder i Fatbursparken (2,5 mnkr).

Stockholm vid vattnet (1,4 mnkr)

Medel har avsatts för investeringsåtgärder som syftar till att öka vistelsevärden på platser vid vattnet. Stadsdelsnämnder och berörda facknämnder kan ansöka om budgetjustering för 50 procent medfinansiering av planerade investeringar som syftar till att öka vistelsevärden på

platser vid vattnet, exempelvis bryggor eller sittmöbler.

Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjustering av investeringsmedel om 1,4 mnkr som ska användas till:

- Utvidgning av Tanto strandbad (0,8 mnkr).
- Anläggande av en ny brygga nedanför Eriksdalslundens koloniområde (0,6 mnkr).

Klimatinvesteringar (20,4 mnkr)

I budgeten för 2025 har medel avsatts för investeringsåtgärder som syftar till att minska klimatpåverkande växthusgasutsläpp och sårbarheten från klimatförändringar. Projektet ska bidra till genomförande av förslag till klimathandlingsplan 2030 eller handlingsplanen för klimatanpassning.

Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjustering av investeringsmedel om 20,4 mnkr för klimatinvesteringar som ska användas till:

- Anläggande av växtbäddar med biokol för utvalda parkträd, perennplanteringar och buskage. Vid ett eventuellt utbyte av växtmaterial vid platserna beaktas möjligheten att utveckla den biologiska mångfalden vid val av växter (5,5 mnkr).
- Renovering av befintliga växtbäddar för träd med biokol samt utbyte till genomsläppligt markmaterial längs med den östra allén på Mariatorget (4,5 mnkr).
- Trädförnyelse genom att förvaltningen ersätter träd som dött eller stormfällts. I ansökan ingår även etableringsskötsel av de nyplanterade träden (6,0 mnkr).
- Skyfalls- och dagvattenåtgärder i Tantolunden i enlighet med framtagen dagvattenutredning för parken (4,4 mnkr).

Trädplantering och viss trädvård (2,0 mnkr)

Investeringsmedel har avsatts som syftar till att stärka förutsättningarna för stadsdelsnämnderna att bidra till att nå stadens trädmål, att varje träd som behöver fällas ska ersättas av två träd som planteras i närområdet. Syftet är även att stärka förutsättningarna för stadsdelsnämnderna att vara del i det stadsövergripande arbetet att nå stadens mål om att krontäckningsgraden ska öka med 30 procent i de områden där människor riskerar att drabbas av värmeeffekter. Förvaltningen kan av resursmässiga skäl inte uppnå dessa mål inom ordinarie budget.

- Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjustering av investeringsmedel om 2,0 mnkr som ska användas till:
Inköp och plantering av träd på platser där barn och äldre vistas. I ansökan ingår även etableringsskötsel av de nyplanterade träden.

Marksättningar Sickla udde (5,3 mnkr)

Längs stranden på Sickla udde har marksättningar skett både på park- och fastighetsmark. Sättningarna beror på att det finns lös jord och lera, samt att marken har fyllts upp i samband med exploatering. Trafikkontoret och Södermalms stadsdelsförvaltning samverkar för att lösa problemet. Målet är att stoppa sättningarna samt att återställa ytorna på parkmark som har påverkats. Stadsdelsnämnden har tilldelats 2,9 mnkr för arbetet under 2025. Nämnden begär budgetjustering om ytterligare 5,3 mnkr i verksamhetsplan 2025 för planerade aktiviteter



inom projektet under 2025.

Omslutningsförändringar

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Budget KF 2025	3 122,6	-93,3	3 029,3
Ökade kostnader/intäkter för:			
Nämnd & förvaltning			
Stadsdelsarkivarie	3,0	-3,0	0,0
Individ-och familjeomsorg			
Hyror, bidrag mm, barn och unga	3,0	-3,0	0,0
Hyror, försäljning mm, vuxna	7,1	-7,1	0,0
Intäkter MIG	4,0	-4,0	0,0
Försäljning av platser och hyresintäkter, socialpsykiatri	7,2	-7,2	0,0
Stadsmiljöverksamhet			
Koloniträdgårdar	1,1	-1,1	0,0
Förskoleverksamhet			
Bidrag	7,2	-7,2	0,0
Försäljning av platser, mm	1,6	-1,6	0,0
Barn i behov av särskilt stöd	2,1	-2,1	0,0
Äldreomsorg			
Avgifter	57,2	-57,2	0,0
Hyresintäkter	66,2	-66,2	0,0
Bidrag/övriga intäkter	67,1	-67,1	0,0
Försäljning av platser	155,7	-155,7	0,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning			
Försäljning av platser	21,2	-21,2	0,0
Avgifter mm	1,9	-1,9	0,0
Hyror	22,1	-22,1	0,0
Bidrag/övrigt	2,2	-2,2	0,0
Barn, kultur och fritid			
Sommarverksamhet kollo	3,2	-3,2	0,0
Bidrag parklekar	0,3	-0,3	0,0
Försäljning parklekar	0,8	-0,8	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder			



Mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Ersättning visstidsanställda och offentligt skyddat arbete (OSA)	5,6	-5,6	0,0
Ekonomiskt bistånd			
Återkrav försörjningsstöd	0,4	-0,4	0,0
Summa omslutningsförändringar	440,2	-440,2	0,0
Verksamhetsplan 2025	3 562,8	-533,5	3 029,3

I kommunfullmäktiges budget har endast kostnader och intäkter för nämndens egen verksamhet tilldelats. Vid försäljning av verksamhet till andra stadsdelar och kommuner ökar nämnden sin omslutning på kostnads- och intäktssidan. Nettot av omslutningsförändringarna är alltid noll. Omslutningsförändringar för år 2025 beräknas till 440,2 mnkr.

Medel för lokaländamål

Övriga ekonomiska redovisningar

Systematiskt kvalitetsarbete

Södermalms stadsdelsförvaltning har ett aktivt systematiskt kvalitetsarbete som utgår från stadens kvalitetsprogram. Stockholmarnas fokus och ständiga förbättringar är vägledande i allt kvalitetsarbete. Förvaltningens stöd och omsorg, stadsmiljö, service och tjänster ska vara av hög kvalitet för både dagens och morgondagens stockholmare. Förvaltningen har verksamheter med god kvalitet som arbetar lokalt med det systematiska kvalitetsarbetet utifrån egna specifika behov. Som komplement finns ett förvaltningsövergripande kvalitetsarbete som beskrivs kortfattat nedan.

Helhetssyn, handlingsutrymme och hållbarhet - alltid med Stockholmarnas fokus

Förvaltningens prioriterade förhållningssätt för 2025 är Handlingsutrymme, Helhetssyn och Hållbarhet - alltid med Stockholmarnas fokus. Förhållningssätten kommer användas aktivt av förvaltningens enheter och avdelningar. Verksamheternas olika aktiviteter kring de prioriterade förhållningssätten synliggörs brett i organisationen genom temanummer av nyhetsbrev, Söderchefen och Södermedarbetaren, genom enheternas resultatdialoger två gånger om året samt på månatliga chefsforum. Det förväntade resultatet är att goda exempel sprids till nytta för förvaltningens olika målgrupper samt att medarbetare och chefer trivs på sin arbetsplats.

Väsentlighets- och riskanalys

Väsentlighets- och riskanalys (VoR) samt intern kontroll (IK) är en viktig del av förvaltningens systematiska kvalitetsarbete. Samtliga avdelningar arbetar aktivt med VoR och IK i syfte att förebygga olika typer av kvalitetsbrister. En väl genomförd VoR ökar förutsättningarna att nå nämndens mål, önskade resultat och önskade effekter. Förvaltningens

övergripande VoR och internkontrollplan visar att handläggningstid samt förebyggande arbete för barn och ungdom samt basala hygienrutiner inom äldreomsorg behöver prioriteras under året. Vidare behöver risker i stadsmiljö och informationssäkerhet prioriteras. Detta för att förvaltningens verksamhet ska kunna bedrivas med god kvalitet samt på ett tryggt och säkert sätt för invånarna på Södermalm. Ett strukturerat arbete med VoR ökar verksamheternas hållbarhet över tid.

Lex Sarah

Arbete med lex Sarah är viktigt för att säkerställa rättssäkerhet, likställighet, kontinuitet och förutsägbarhet för enskilda i behov av stöd. Förvaltningen har ett avdelningsövergripande lex Sarah-team som arbetar med utredning, uppföljning, utbildning och utveckling av lex Sarah - alltid med stockholmarnas fokus. God intern dialog och tillåtande avvikelsekultur är grunden. Lex Sarah-teamets organisering innebär ett mer hållbart utredningsarbete samt ökat handlingsutrymme för både utredare och rapporterande verksamheter. Arbetet är tydligt kvalitetsdrivande för avdelningen för äldreomsorg och sociala avdelningen men innebär också kvalitetsutveckling för stödfunktionerna på andra avdelningar. Förvaltningen har organiserat arbetet med lex Sarah på ett sätt som leder till helhetssyn och ständiga förbättringar.

Synpunkter och klagomål

För att förstå stockholmarnas fokus är det viktigt att lyssna på deras synpunkter och klagomål. Förvaltningen drar nytta av de synpunkter, klagomål och idéer som kommer in då dessa ger ett bra underlag till förvaltningens arbete med ständiga förbättringar. På så sätt ökar förutsättningarna att leva upp till målgruppernas behov och förväntningar. Förvaltningens stadsmiljöverksamhet tar tillvara ett stort antal synpunkter och klagomål som invånarna lämnar i det stadsövergripande systemet Tyck till. Informationen hjälper till att identifiera var Stockholmarnas fokus finns i utomhusmiljön. Vidare fortsätter förvaltningens arbetsgrupp för äldreomsorg, förskola och socialtjänst samt LSS-verksamhet att utveckla processen kring de synpunkter och klagomål som lämnas via den förvaltningsgemensamma ingång med QR-kod som förvaltningen tagit fram. Helhetssyn är tillsammans med Stockholmarnas fokus vägledande i arbetet.

Pågående och planerade innovationssatsningar

Södermalms stadsdelsförvaltning genomför flera satsningar för att höja kvaliteten i det systematiska kvalitetsarbetet. Innovationssatsningarna syftar till att förbättra kvaliteten inom utbildning, omsorg och hållbarhet samt till att stödja medarbetarnas arbetsvillkor och främja delaktighet för invånarna, allt i enlighet med stadens styrdokument, Agenda 2030 och med Stockholmarnas fokus.

Inom stadsmiljön förbättras grönyte- och garantiskötseln i stadsdelsområdets parker i linje med stadens miljömål, bland annat genom digitala verktyg för uppföljning och bevattning. För att ge personer med funktionsnedsättning som bor på bostad med särskild service ökat självbestämmande och ökad delaktighet genomförs satsningen "Boet" som stöder mål om hälsa och välbefinnande. Äldreomsorgen testar en digital trygghetstjänst inför upphandling av trygghetslarm, inklusive digital tillsyn och ett pilotprojekt för digital tillsyn genomförs på Hornstulls servicehus. För äldreomsorgens medarbetare testas en app för att förbättra yrkessvenska och lansering planeras under 2025. Vidare utvecklas en digital rutinbank med en

AI-assistent för att underlätta informationssökning för medarbetarna. Syftet är att höja kvaliteten och främja hälsa samt välbefinnande genom digitala lösningar.

Förvaltningens stödfunktioner genomför bland annat ett arbete för att förbättra hanteringen av anställningstid och arbetsrätt samt inför en metod för enhetlig objektsförvaltning och informationssäkerhet.

Förvaltningsövergripande kvalitetsledningssystem

Under 2025 publiceras första versionen av Södermalms förvaltningsövergripande kvalitetsledningssystem. Arbetet fortsätter i projektform men det praktiska arbetet sprids också ut på alla avdelningar och fler licenser köps in. Medlemmarna i Södermalms kvalitetsnätverk är nyckelpersoner och arbetet bygger på helhetssyn och handlingsutrymme. Projektarbetet ökar medarbetarna möjlighet att bidra till kvalitet och förändring.

Agenda 2030

Nämnden systematiska kvalitetsarbete har som ambition att på lokal nivå förbättra förutsättningarna för global hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030. Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 5 - Jämställdhet
- Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet.
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen

En sammanfattning av förvaltningens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns under verksamhetsområdesmål 3.7 ”Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt”.

Övrigt

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2024-12-05